

ژوند ون

ژوند ون

... وریاب در کشور مای پدر شد

معلم خمرکان وینوی

والمطبخ طین
دین لودین کتابتون
کتاب پر لپسی شمیره

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند
 د مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى او د
 افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
 شورا مرستيال او د صدراعظم مرستيال
 اسدالله سروبي د سرطانبه په نومونه نېټه
 د تلخ له پاره شوروي اتحاد ته لاړ .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى د افغانستان
 د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي شورا
 مرستيال، صدراعظم مرستيال او د پلان وزير
 سلطان علي كشمند په پراگ كې د اقتصادي
 متقابل مرستو د شورا د خپلور د پرمخو غونډو
 په جريان كې د پراخه والو هيوادو هياتونو له
 پوښتنو سره د پراخه كتنه وركړه او د پراخه
 موضوعاتو په باب ورسره غږېدلې .

بېرک کارمل دملګرو ملتو دپراختيا پي پروګرام آمرديژندګلوی کتنې له پاره منلې دی .

اختصار وقایع مهمه

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې عمومي منشي، د افغانستان
 د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي شورا د رئيس
 او صدراعظم بېرک کارمل د سرطانبه په نومونه
 نېټه له غرمې مخكې په افغانستان كې د ملګرو
 ملتو د انكشاف پروګرام د ادارې آمر يو نېف
 د پېژندګلوی كتنې له پاره د انقلابي شورا په
 مقر كې وماته .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د عمومي منشي د افغانستان
 د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي شورا د رئيس
 او صدراعظم بېرک کارمل د سرطانبه په نومونه
 نېټه له غرمې مخكې په افغانستان كې د ملګرو
 ملتو د انكشاف پروګرام د ادارې آمر يو نېف
 د پېژندګلوی كتنې له پاره د انقلابي شورا په
 مقر كې وماته .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى او د
 افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
 شورا غړى د غېږي د مستګير پنځه شپږ
 داندي، خوست وفرنګ دوله واليو او د ختيا
 او قاله پراخه د پراخه د پراخه د پراخه د پراخه
 وروسته د سرطانبه په نومونه نېټه كندز ته
 ورسيد .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى د انقلابي
 شورا غړى، صدراعظم مرستيال او د پلان
 وزير سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه
 نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس
 هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره
 سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى او د
 افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
 شورا غړى، صدراعظم مرستيال او د پلان
 وزير سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه
 نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس
 هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره
 سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

د افغانستان له انقلاب سره د پلان وزير
 سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه
 نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس
 هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره
 سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى او د
 افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
 شورا غړى، صدراعظم مرستيال او د پلان
 وزير سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه
 نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس
 هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره
 سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د
 مركزى كمېټې د سياسي بېورو غړى او د
 افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
 شورا غړى، صدراعظم مرستيال او د پلان
 وزير سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه
 نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس
 هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره
 سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

د افغانستان له انقلاب سره د پلان وزير سلطان علي كشمند د سرطانبه په نومونه نېټه د چكوسلواكيا د كومنټ گوند د رئيس هيات له غړي او صدراعظم لوبډيزيرونو سره سره وكتل او خبرې يې ورسره وكړې .

واقعیت اینست که امپریالیست های امریکایی با ارتجاع داخلی منطقه و رهبران چین سخت در زدوبند اند تا در راه انقلاب ملی و دموکراتیک ضد فئودالی و ضد امپریالیستی خلق افغانستان سنگ اندازی کنند، شهر ها، دهات، مکاتب و مساجد را به آتش بکشند زنان، اطفال و پیر مردان مان را وحشیانه به قتل برسانند و دست آوردهای انقلاب ثور را از میان بردارند.
بیروکراسی

۷ سرطان ۱۳۵۹ - ۲۸ جون ۱۹۸۰

بشریت مترقی در سنگو دفاع از انقلاب افغانستان

نیازی به اثبات ندارد که افغانستان در بر تو انقلاب شکوهمند ثور و بخصوص مرحله نوین تکاملی آن وارد عصره جدید زندگانی سیاسی و اجتماعی خویش گردیده برای اولین بار در تاریخ منطقه بازم افغانستان انقلابی پیشگام گردیده و یکبار دیگر پشاهانگی خود را در نهفت و انقلاب ثبت تاریخ نمود.
از آنجا که رویداد انقلابی افغانستان بخصوص مرحله نوین تکامل انقلاب ثور برای همیشه امید ها و آرزو های خصمانه امپریالیزم و استعمار را به خاک سیاه نشاند و راه مردم ستمدیده این سرزمین و بوم روشن گردید ارتجاع و امپریالیزم در يك صف نامقدس با هم یکجا شدند و علیه انقلاب و مردم افغانستان به فعالیت های تحریک آمیزی دست زدند که تاکنون جز سیاه رویی و سرافکنندگی نتیجه ای برای شان بیار نیارده است.

آنچه درین میان روشن و غیر قابل تردید است و برای انقلابیون افغانستان جلوه طبیعی دارد همین خصم و دشمنی ارتجاع و امپریالیزم به سردمداری امپریالیزم امریکا و یابوری و همکاری شئونیمت های چین و دیگر چاکران ارتجاع سیاه علیه آزادی، ترقی و استقلال افغانستان می باشد و این هم يك امر طبیعی است چه ارتجاع سیاه و نیرو های استعماری و امپریالیستی سالها در تلاش بوده اند که

افغانستان را مانند همه کشور های عقب نگه داشته شده، عقب مانده نگه دارند، از پیر و پناه درین طریق تا میتوانند سنگ اندازی می کنند، چنانچه بعد از انقلاب ثور تاکنون به اشکال مختلف خصومت ورزیده و هرگز آنرا پنهان نتوانسته اند.

در مقابل نیرو های اهریمنی امپریالیستی که لجوجانه اینجا و آنجا هیاهو را بر پا نموده و دروغ های شاخداری را علیه انقلاب و مردم افغانستان می سازند، نیروی عظیم بشریت مترقی که علا دوستی شانرا با مردم ستمدیده جهان و منجمله افغانستان به اثبات رسانده اند متحدا در سنگر انقلاب افغانستان ایستاده و در سراسر جهان از انقلاب و مردم افغانستان دفاع به عمل می آورند و این قدرت روزافزود پرتوان تر در دفاع از انقلاب افغانستان می ایستند.

تدویر کنفرانس همبستگی سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل نشانه بارز و غیر قابل تردید این مدعاست که تمام بشریت مترقی از آرمان های مردم و انقلاب افغانستان دفاع می نمایند.

گروه های هیات های سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل از آنجا نموده بسیار با اهمیت در رویدادهای عصر کنونی به ارتباط یکبار مردم افغانستان علیه امپریالیزم و استعمار بجهت می آید که

نمایندگان سازمان های متذکره به اعتماد و باور ملیون ها انسان آرزومند، صلح دوست جهان از تمام قاره ها با هم دست و همبستگی داده اند و در یک زنجیر اصول و انقلاب حلقهات شکست ناپذیری را می سازند.

برای مردم افغانستان افتخاری بالاتر ازین نیست که بشریت مترقی، پیام آور صلح و آزادی، انصافیت و سعادت مردم، آنهایی که از اعتبار عظیم بین المللی برخوردار اند، امروز نه تنها بشکل کنفرانس ها بلکه به اشکال و شیوه های گوناگون از انقلاب ثور و آرمان های تر قیخوا هانه مردم افغانستان پشتیبانی می نمایند و در سنگر آرمان های وای انسانیت، رسالت تاریخی شانرا ایفاء می کنند.

بگذار سنگر نیرومند دفاع از انقلاب افغانستان بیشتر ازین استحکام یابد و خلق افغانستان درین روز های آئینده ساز و تاریخ ساز کشور خویش دوستان و دشمنان خود را هر چه بیشتر بشناسند.

چنانچه امروز صف دوستان و دشمنان مردم افغانستان در سراسر جهان بعد از انقلاب ثور اصولا مرتزبنی گردیده و دوستان افغانستان آزاد و انقلابی مصمم اند تا پای جان در سنگر انقلاب افغانستان پایداری نمایند.

برافراشته باندرفش همبستگی خلقهای جهان، مستحکم پان همبستگی و برادری انقلابی! پیروز باد انقلاب ثور افغانستان!

... و رباب در کشور ما بی پدر شد.
میز گرد ژوندون پیرامون کمبود منازل
رهاشی.

در محکمه فامیلی چه خبر است؟

هنر و مردم.

بی همه چیز (یک داستان کوتاه).

پوستر رسانه تصویری با سرعت انتقال
ماشینی.

فقط چند روزی به بازی های المپیک جهانی
باقیمانده است.

سورگل.

بحثی پیرامون روان شناسی.

روی جلد: چند عکس از هنرمند محبوب و
رباب نواز چیره دست کشور استاد محمد عمر

تابلوی متن: مرد سقا

پشتی چارم: یک منظره زیبای از طبیعت

تکلیف

امپریالیزم و نوکران رنگارنگ آن

حق ندارد در سر نوشت کشور ما را

تعیین کنند

بایاران هم کیش خود هرگز نخواهند توانست برخلاف ارا ده ی مردم افغانستان بدون شرکت دولت مردمی افغانستان راجع به افغانستان تصمیم بگیرند . این موضوع در بیانی علمی و انقلابی ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان خطاب به اولین کنگره سرماسری معلمان جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین ارزیابی شده است :

«کنگزار بار دیگر اعلام بدارم که هیچ قدرت جهانی اعم از امپریالیزم جبههخواه امریکا ، شولیزم توسعه طلب چین-سویوزیزم اسرائیل و کشورهای مرتجع یونسدالروا، جناح منطقه و عناصر ضد انقلاب داخلی هرگز و هرگز نخواهند توانست که نيات فساد خود را بر مردم افغانستان آزاد و مستقل تحمیل کنند و هرگز بصورت قاطع قادر نخواهند شد که بدون اراده آهنین و شکست نه پذیر دولت انقلابی کنونی جمهوری دموکراتیک افغانستان و مردم مسلح و غیور افغانستان در باره ی سر نوشت افغانستان بی شرمانه تصمیم بگیرند ...

اگر تاریخ پر افتخار کشور مرد خیز خود را ورق بزنیم موارد زیادی را میابیم که در آن يك مشت مرتجع و متکی به استعمار و امپریالیزم خود را نمایندگی مردم جازده و زود بند هایی را با استعمار پراخ انداخته اند که بد بختی های زیادی را بر مردم تحمیل کرده اند ولی باید دانست که مردم غیور و مسلح و شور افغانستان حتی سالها پیش هنگامیکه استعمار انگلیس را با ضربه های خورد کننده از کشور خویش راندند در مذاکرات و معاهدات دلبسته آن معاهداتیکه نمایندگان واقعی مردم اشتراک داشتند از خود شعور سیاسی بی نظیر نشان داده اند و هوشیارانه از منافع مردم و وطن

افغانستان بالنده و مستقل ، انقلابی و پیشرو به شهادت تاریخ در بد ترین شرایط و در تحت سلطه مرتجع ترین شاهان و امرا و در تحت استیلائی کینه توزانه ولی عوقی استعمار و متجاوزین زمان ، همیشه با غرور و سر بلندی از حق خود ارادیت و استقلال خویش دفاع کرده و آنرا بقیمت خون های گرم خویش حراست نموده است و هیچ زمانی هیچ نیروی ولو بسیار قوی را اجازه نداده است تا راجع به سر نوشت شان تصمیم بگیرند . اگر تاریخ دو صد سال اخیر کشور خود نظر اندازی کنیم بخوبی در میابیم که استعمار بخصوص استعمار انگلیس دولباس شاه شجاع ها ، امیر یعقوب ها و عبدالرحمن ها بشکل بسیار نا جوانمردانه و محیله کوشیده است تا معاملاتی را که صد در صد بضرر افغانستان و به نفع استعمار بوده انجام دهند که هرگز در آن معاملات ننگین ، مردم افغانستان و نمایندگان واقعی شان سهم و شرکت نداشته اند اینك درین عصر یعنی عصر بیداری نوده ها

عصر درهم شکستن زنجیر استعمار ، عصر استیلائی بشر بر مادیات جو ، باز هم استعمار و امپریالیزم در کمین است تا با نیرو های همدیاف همان عناصریکه بر خلاف اراده ی افغانستان معاهدات تنگین گندم و دیورند را امضاء کردند، راجع به سر نوشت افغان-نستان قهرمان امروزی تصمیماتی بگیرند ولی امپریالیزم اهریمنی فراموش کرده است که دیگر نمی تواند خود سرانه راجع به تعیین سر نوشت ممالک حکم صادر نمایند آنهم در مورد سر نوشت کشوری که به اراده ی مردم خود انقلاب ملی و دموکراتیک ضد امپریالیستی ، ضد فئودالی و ضد کپهرا دوری را به پیروزی رسانیده و در طول تاریخ افغانستان برای اولین بار خود مردم بر خود حکومت می کند . امپری-الیزم رسوا می شود و هسرتیک بیگفت

واجبت ها استعمار و ارتجاع باحق خود را بجای نمایندگان مردم جازده اند و بر سر نوشت مردم و تمامیت ارضی کشور معامله گری نموده اند نزد آن مرتجعین وطن و مردم طرح نبوده بلکه منافع خودشان و مصونیت سلطنت و نفوذ شان مطرح بود روی همان - ملحوظ است که هرگز مردم غیور و سر بلند افغانستان بر آن مرتجعین معامله گری نخواهند بخشید و نفرین ابلی مرد م بدرقه راه آن ارواح های خبیثه و معامله گر خواهند بود ولی در عصر ما که عصر درهم ریختن زنجیر عای بردگی و غلامی و استعمار است و مردمان گیتی در ره آزادی کامل و همه جانبه با سرعت رهسپارند اختلاف همان معامله گران مرتجع و دیوار ها و دیواری های که دست نشاند و مرتجع بی شرمانه بخود اجازه می دهند که آن سر مه های آزموده شده را که بارها چشم مردم ما را کور کرده است یکبار دیگر بیاز-ماید و یکبار دیگر در مورد سر نوشت وطن و مردم ما در حالیکه هرگز این حق را ندارند تصامیم غلام مشانه و خیره سرانه بگیرند . در اینجا سوالی پیش میاید که چرا آنها دایوانه وار به این اعمال دست می زنند و این عناصر کی ها هستند ؟

در مورد اول طوریکه هو طنان ما می دانند باید یکبار دیگر گفت که پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک ثور پشابه نقطه جبرختی عظیم تاریخی در کشور ما همه مرتجعین و مفت خواران و وابستگان ارتجاع داخلی و ارتجاع بین المللی امپریالیستی را سخت وارخط و دستپاچه و در عین حال خشمگین ساخت زیرا پیروزی این انقلاب که برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و با قیام رویا رونی مردم وارندوی رهائی بخشی مردم افغانستان دست همه ی آنها را از گریبان مردم زحمتکشی و کلیه و طبهرستان کوتاه ساخت و قدرت رابه کارگران ، دهقانان ، روشنفکران انقلابی و وطن پرست اهل کسبه بقیه در صفحه ۴۸

دست مداخله گران امپریالیزم امپریکایر از امور داخلی کشور عزیز ما کو تا ؟

سلسله گفت و شنود ها و نشست های انتصابی ژوندون در میزگرد

سیاسی

سیاستی و اجتماعی ، فرهنگ و

هنر ، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در این دور سخن :

- ۱- محمد شفیق عظیمی رئیس شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۲- غلام سخی غیرت رئیس تهیه مسکن .
- ۳- دیپلوم انجنیر عبد الستار وریا رئیس آبرسانی و کانا لیزا - سیون .
- ۴- دیپلوم انجنیر داود سروش رئیس پروژه سازی «شاروالی کابل» .
- ۵- دکتر عبد الواسع بشر یارشهر ساز و مهندس انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی .
- ۶- حبیب کارگر معاون فنی فابریکه خانه سازی .
- ۷- محترمه حمیده مدیر لیسه عالی ملالی .
- ۸- لیلی کاویان معلم لیسه عالی ملالی .
- ۹- کریم پرو دیوسر مجله تلویزیونی .
- ۱۰- سید عزیز الله مرموز عضو گروه مشورتی ژوندون .
- ۱۱- میراگل مدیر ناحیه نزده شاروالی کابل .
- ۱۲- باز محمد فاضل مدیر ناحیه ۲ شاروالی کابل شرکت داشتند .

خانواده ها لطفا توجه کنید ! این وسایل نقلیه موجب مشکلات ژوندون باز هم يك دشواری بزرگ شما میگردد و یا ایستگاه هادر مو- زندگی همگانی را در میز های گرد قعیت درست قرار نگرفته اند لطفا خود به جدل میکشد شما در امور در این زمینه با ما تماس بگیرید ترانسپورتی شهری باجه مشکلاتی و به تیلفون ۲۶۸۴۹ گفتنی های خود رو برو هستید ؟

آیا تعداد سر ویس های ملی پس های اختصاصی خود به طرح آوریم کم است ؟

تیلفون ۲۶۸۴۹ در خدمت شما

آیا پرو گرام های حرکت و توقف قرار دارد

• همین اکنون در شهر کابل هفتاد هزار خانواده بی سر پناه و خانه به دوش زندگی میکنند و هر سال هم ده تا دوازده هزار خانواده به این جمع افزوده میشود .

کمبود منزل رهايشی

يك دشواری در

سطح ملی

دكتور بشريار :

از نظر معرفی اسلوب ساختمانی ملاحظه فرمائید

تمام آثانی که چار چند شهر کابل و قنات باارزش دیگر را تخریب کردند مانند شما

استدلال میکردند ، که این خاله های کهنه چه ارزشی دارد ، هر حالیکه ارزش بخشی از هشت میلیون دالر برای معر شلش شهر کهنه مصرف کرده دو حای که با این پول میشود شهر دیگری را آباد ساخت

مدیر لیسه ملالی :

دكتور بشريار تعما چگونه نظر میدید که

هشت میلیون دالر برای معر شلش شهر کهنه مصرف کرده دو حای که با این پول میشود شهر دیگری را آباد ساخت

گوشه‌ای از میز گرد هفته‌نامه زوندون این مجله خانواده هادر مورد تهیه مسکن

یکی از طرق حل معضله مسکن این است که بانک رهنی و تعمیراتی به تصمیم کو پراتیف تهیه مسکن برای اشخاص بی استطاعت بی سرپناه طرحه تعمیراتی بدهد و بعد این پول با شرایط سبیل و اقساط دراز مدت از نزد مشتری مسترد گردد.

وقتی مردم خود سهم می‌گیرند و کمک اقتصادی می‌دهند که برای شان سرگ کشیده شود - آب و برق تهیه گردد و خدمات اجتماعی به وجود آید چرا باید این خدمات بدسترس مردم گذاشته نشود.

تاریخ دارد و این همه قدمت خود بخود مساله آبادات تاریخی را به طرح می‌آورد.

رووف راصع :

صحبت در زمینه طرح تطبیقی پلان بیست و پنج ساله و نقاطی را که باید دوان در نظر بگیرد.

رشد جمعیت در کابل ۴ درصد است که به نسبت کشور های که توانسته اند تولدات را به کنترل آورند و فیصلی رشد شان از يك فیصد تجاوز نمی‌کند خیلی زیاد است سالانه سه تا چهار فیصد نیز از اثر مهاجرت ها به جمعیت کابل افزایش به عمل می‌آید -

دکتور بشریاز :

کمبود مسکن علل فراوانی دارد که مهم

مهاجرت های که از ده به شهر های کوچک و از شهر ها به سوی مرکز بیشتر به خاطر کار یابی صورت می‌گیرد و اگر مشکل کم کاری و بیکاری در نهات ولایت حل گردد معضله کمبود مسکن نیز تا حدود زیادی در مرکز حل می‌گردد.

مهاجرین معمولاً اشخاص بی بضاعت و فقیری هستند که وقتی به کابل می‌آیند نخست در خانه های ارزان قیمت شهر کهنه به صورت اشتراکی و به طور گرای زندگی می‌کنند و همین که اندک پولی بدست آوردند فقط زمین کوچکی خریداری کرده و آنرا آب‌آبی می‌سازند و همین

صورت خود سر به آبادی کشیده میشود به آنها مربوط میگردد و هم کمبود مسکن را به صورت نسبی حاد تر می‌سازند.

تخریاتی که پیش از وقت در کابل صورت گرفت و شروع آن اجازه می‌یافت و پشتونستان بود هم به این دلیل که ساحه آن هر روز بیشتر گسترش داده شد بدون آنکه در سطح نیاز مردم بی سر پناهه خا نه اعمار گردد یکی دیگر از دلایل مشکل مسکن در شکل و چار چوبه موجود آن میباشد این هاز نظر من دلایل اصلی به شمار می‌آیند و

علت های که تا از میان پر داشته نشوند حجم مشکل هم به صوت روز افزون فزونی می‌گیرد برای رفع دشواری از نظر من باید مهاجرت ها به کنترل آید و ساحه فعالیت پروژه های خانه سازی به چند پراپر ظرفیت کنونی وسعت داده شود و در شهر های کشور برای مردم کار و هم جای رهائی تهیه گردد و در این زمینه بنابر وای های ولایات به اساس طرح های مطالعه شده علمی همکاری کنند.

انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی اکنون برای تمام روستا ها - شهر ها و مراکز ولایات نقشه های تثبیت شده بی دارد که باید زمینه تطبیقی بیابان و طرح به عمل پیاده گردد.

آقای راصع قبلاً انتقادی را به طرح آوردند در زمینه شیوه کار کو پراتیف تهیه مسکن و اینکه مردم بی سر پناه و بی بضاعت از این پروژه ، استفاده بر نه نمیتوانند سختی بجاست ما واقعا به سوی جامعه بی پیش میرویم که خود به خود تقیض در آن راه می‌یابد و بهترین گواه هم دشواری های مردم خیر خانه و امثال آن در برابر زندگی است که مردم کار نه های مدرن شهر دارند - ما باید چنان زمینه هایی را ایجاد کنیم که افراد و تقریباً کمتری داشته باشد مردم از نظر سطح رفاه اجتماعی و امتیازات مدنی با مقدار کمی تفاوت در یک ردیف قرار یگیرند.

دولت باید به وسیله همه ارکان های خود برای ماموران بی بضاعت خانه بسازد و آنرا به اقساط طولانی به فروش رساند و با به قیمت ارزان به کرایه دهد این ها از نظر من چاره های اساسی مشکل کمبود مسکن است .

کریم بسید :

کانا لیزا سیون شهر کابل یکی از مواردی است که تا کنون پیرامون آن زیاد جنجال برافراخته شده بی آنکه عملا در پیاده شدن طرح های تطبیقی کامی برداشته شود، شما در این زمینه چه طرح های را در دست اجرا دارید و با چه مشکلاتی رو در رو هستید که کار این پروژه مفید بازم به تعویق می افتد؟

انجنیر ستار :

به اجازه شما پیش از آنکه پیرامون پرسش شما در زمینه کار کانا لیزا میون سخن گویم در مورد آب آشامیدنی کابل چند نکته را یاد آوری میکنم ، چرا که اگر آب نباشد مساله کانا لیزا سیون خود به خود منفی میگردد . ما فعلا برای پنجصد هزار نفر از جمعیت کابل به اساس فی نفر یکصد لیتر در روز آب تهیه کرده ایم که این مقدار نظر به حجم جمعیت بسیار کم است يك علت این امر هم این است که پروژه های اکتشافی شهر کابل به نسبت پروژه های آبرسانی به مراتب سریع تر پیشرفت میکند و علت دوم هم نواقص شروع شدن پروژه های آبرسانی است که بودجه نام کافي عامل آن به شمار می آید .

در آینده قرار است پروژه های بزرگی مانند پروژه مسیر آب لوگر و پروژه افشار به تطبیق آید که زمینه تهیه آب آشامیدنی را برای چهار صد هزار نفر دیگر هم فراهم می آورد و نگاه پروژه کانا لیزا سیون شهر کابل به مرحله تطبیق کشیده میشود . کانا لیزا سیون در شهر کابل به آن جهت به مشکل تحقق میابد که از یکسو وضع جغرافیایی و عوارض اراضی این شهر نامساعد است و از سوی دیگر سطح آب های زیرزمینی در بسیاری از نقاط شهر بلند میباشد ما برای فعلا طرح کانا لیزا سیون اطراف میدان پشتو- نستان ، مقر شورای انقلابی ، وزیر اکبرخان، شهرنو و قسمتی از قلعه فتح الله خان را آماده ساختن ایم ، این پروژه قرار بود که از بودجه بانک جهانی و بودجه اکتشافی دولت تسویل گردد ، اما متاسفانه پرداخت این قرضه فعلا به تعویق افتاده و وزارت امور بالا نگذاری در جستجوی منابع دیگر برای تسویل پروژه میباشد که اگر تهیه شده بتواند در قدم اول برای بیست و دو هزار قایل کانا لیزا- سیون در نیمه سال آینده شروع میگردد .

راحله راسخ خرمی :

بررسی دارم در مورد شرایط توزیع مکر- وریان به مردم - تا جای که دیده میشود همین اکنون در حدود پنجاه درصد آبآرتمان های بلالک های مکروریان ها از طرف مردم به گساریده داده شده است خوشحال خان مینه و غیره هم دارند، که این مساله گواهی است بر اینکه در توزیع یارتمان ها عدالت و مقررهای قانونی در نظر گرفته نشده اند که خانه دومی دوبکی از کارتهای گرفته نشده و کسانی در این منطقه صاحب مدرن مانند اکبرخان مینه شهر نو میتوانند بگویند در شرایط کنونی علیه چنین

روش های غیر قانونی و غیر عادلانه در توزیع یارتمان ها چگونه عمل می کنید ؟

سخنی غیرت :

بررسی است که باید رئیس حفظ ومراقبت مکروریان جواب می گفت و چون ایشان در این مجلس نمیشدند به اجازه شما من به آن پاسخ میگویم اصولا نظر به مقررات توزیع یارتمان های مکروریان یارتمان ها به کسانی باید داده میشود که از تمام نواحی شهر کابل سندنداشتن خانه مسکونی را به اسم خود تهیه ندارند - اما در اجرای این مقررهای هانفت کافي وجود نداشت و بی مبالائی ها استفاده جوی ها موجب گردید که واقعا تعداد زیاد کسانی که خانه داشتند یارتمان را نیز از دولت بگیرند .

اما در جریان يك سال گذشته اقداماتی روی دست گرفته شد که به موجب آن بیش از یکصد خانه از کسانی که مستحق نبودند و خانه گرفته بودند مسترد گردید و هنوز هم

دارند در شمار خانه به دوشی های شهر کابل به شمار می آیند و این عده چون عایدی ثابت و کم دارند نمیتوانند مالک يك منزل رهاش حتی در پایین ترین سطح ممکن آن از نظر تسهیلات مدنی گردند و ناگزیر بیشتر از نیم معاش ماهوار خود را بابت کرایه خانه می - بپردازند ، این مکان ندارد که در قدم اول دوایر وموسسات دولتی بخشی از بودجه خود را به حساب کوپراتیف تهیه ممکن انتقال دهند و یارتمان هایی را به ملکیت خود موسسه خریداری کرده آنرا با شرایط سبیل واقساط دراز مدت و به گونه موفتی تازمانی که مامور در چوکات اداره شان اضافی خدمت میکند در اختیاری قرار دهند به این ترتیب در رفع نابسامانی های زندگی ماموران بی بضاعت سهم بگیرند ؟

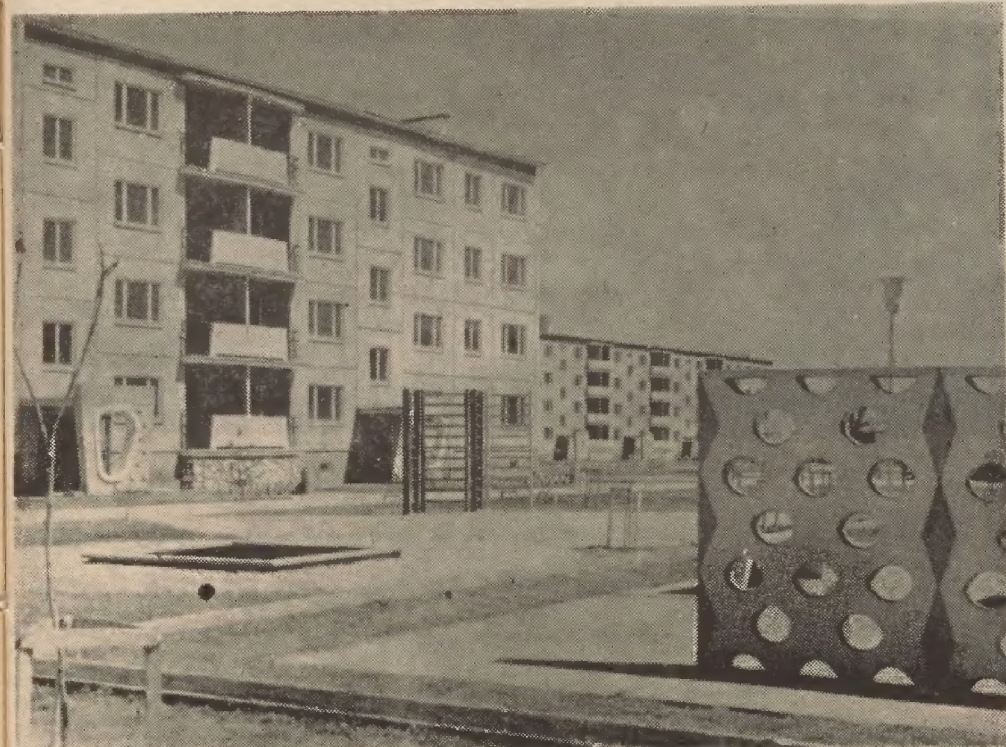
سخنی غیرت :

این نظر کاملا وارد و بیجا میباشد و به همین اساس هاشت ماه پیش بایش از پنجاه و شش

تمام مامورانی که از ولایات به مرکز می آیند و تنها راه حل آن هم این است که وزارت ها از بودجه سالانه خود مقداری را به امور خانه سازی برای ماموران خود در ولایات و حتی ولسوالی ها اختصاص دهند البته در گذشته فواید عامه، عدلیه و اطلاعات و کلتور کارهایی در این زمینه به انجام آورده اند اما ساحه آن وسیع نبوده و به عنوان مثال مدیر فواید عامه در ولایات جای رهاش دولتی دارد و ماموران دیگر این اداره که از جاهای دیگر تبدیل شده اند - نه -

رووف راصع :

در همه کشور های که مشکل کمبود مسکن و پایین بودن سطح اقتصاد عمومی وجود دارد، برای کاهش بخشیدن حجم دشواری های مردم بی سرپناه و خانه به دوشی مقررهای خاص وجود دارد که به اساس معیار ها و

تاجیکیکه دیدم شده همین اکنون در حدود پنجاه درصد آبآرتمان های مکروریان از طرف مردم به کرایه داده شده است زیرا دیده میشود که در توزیع یارتمان ها عدالت و مقررهای قانونی در نظر گرفته نشده ...

این سلسله تحقیقات دوام دارد .

اما تمام خانه های کرایه هم به دلیل این به کرایه داده شده است که مالک آن خانه دومی داشته باشد خیلی از ماموران دولت چون هیچ مدرک عایدی دیگر به جز معاش اداری ندارند و برای ساکن بودن در مکروریان ناگزیر میگردند بیش از نصف معاش خود را بابت قسط خانه بپردازند و با بقیه پول خود نیازمندی های اول شان را بر آورده میتوانند به اجبار خانه های شان را به کرایه میدهند و خود در خانه های ارزان تر زندگی می کنند .

رووف راصع :

با توجه به اینکه بیشتر مامورانی که از ولایات به مرکز تبدیل شده و در کابل اقامت

مرجع دولتی به تماس آمدیم که در رفع مشکل کمبود مسکن به نجوی که شما به آن اشاره کردید سهم بگیرند که تاکنون با تاسف نتیجه بی از آن نگرفته ایم ، اما من باید میکنم که باید مساله کمبود مسکن در محدوده وسیع ترو به صورت افغانستان شمول به توجه آید و تمام عوامل به وجود آورنده آن در مرکز و ولایات از میان برداشته شود .

لکنه دیگر به ارتباط صحبت آقای راصع این است که ما مامورانی که از مرکز به ولایات تبدیل میشوند با مشکلات بیشتر از سبب کمبود مسکن و جای رهاشی مواجه میگردند

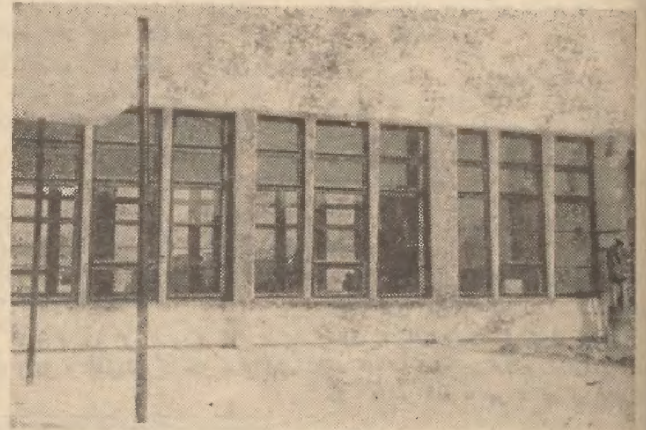
ضوابطی معین شخص کرایه دهنده فقط بعد از گذشت مدت مشخص میتواند فیصدی معینی را در کرایه ها افزایش به عمل آورد مشروط به اینکه هیچ يك از تسهیلات قید شده و در نظر گرفته شده در قرارداد کم نباشد - اما در کابل و در مجموع در کشور ما چنین نمیشد - شمولی ها مقررهای در این زمینه ندارند - ضوابط و معیار هایی که به اساس آن بشود مقدار عادلانه کرایه ها تعیین آید وجود ندارد و در واقع مالک تمام همهی صلاحیت ها و امتیاز ها بر خود دارد و مردم در حالیکه کرایه تعیین حقوق تعیین شده بی اختیار در این زمینه ندارند - از نظر شما آیا هیچ راهی برای رفع این تقصیر وجود ندارد - که اگر

آنها که در شورپازار زندگی میکنند و آنها که در وزیر اکبر خان زندگی دارند بهای که بار مصایب زندگی را در خانه های بالای کوه پلوش میکنند و آنها را به شهر که در شهر و در منازل ایانی سکونت می کنند - همه نمایی هستند از طبقاتی بودن های تعمیراتی در یک جامعه طبقاتی .

در کشور ما هیچ معیاری - هیچ ضابطه ای و هیچ مقرره ای در امور کرایه منازل وجود ندارد .

شاروالی باید نردم های رهنمای تعمیراتی را در اختیار مردم قرار دهد .

ما نباید به خاطر دفاع از شاروالی کابل چشم بسته خود را به سوی دشواری های مردم از ناحیه کمبود مسکن نگه داریم .

در کشور ما هیچ معیاری و هیچ ضابطه در امور کرایه منازل وجود ندارد

آن اقدام صورت نمیگیرد ؟ داود سروش :

من این اعتراض را صبر وارد نمیکنم که ما زمین مورد بحث معیار ها و ضوابطی نداریم، بلکه چرا باید علل را در شرایط به کاوش رفت در پیش از انقلاب حکومت های ارتجاعی و اهان آن نبودند که تمامی در جهت رفع دشواری های مردم پرداخته شود و بعد از روزی انقلاب نیز پروپاگند های دروغین ملان ضد انقلاب در این مورد که دولت سکیت ها را ملی می سازد شرایطی را به وجود آورد که مردم تر جیح میدادند خانه های سالی شان خالی بماند اما آنها به کرایه دهند و اگر باز هم محدودیت های دیگری ای مالکان به وجود می آمد حجم مشکل های بیشتری میگرفت .

اکنون در نظر هست که در به وجود آوری شاروالی های برای تثبیت کرایه ها بر اساس وضعیت های آن اقداماتی صورت گیرد که این زمینه مطالعه و تحقیق دوام دارد و بعد تکمیل این مرحله کار مقرره های برای رفع خواهد شد .

مدیر ناحیه ۱۹ شاروالی :

وجود آوری مقرره های که برای مالکان شاروالی های تازه ای وضع کند بدون شک شرایط کنونی جز اینکه موجب گردد که مردم حاضر نشوند خانه های شان را به کرایه دهند - نتیجه ای ندارد - این کار در مورد خانه های دولتی میتواند عملی باشد .

و تطبیق پروژه های دراز مدت که حکومت همین اکنون دست اندر کار آن میباشد - مشکل کمبود مسکن راه حل میباشد و دشواری های مردم در این زمینه از میان میرود - اما مساله این است که همین اکنون ما بهشت هزار خانواده ای سر پناه در شهر کابل روپرو میباشیم که تعداد آن روز افزون است و باید برای رفع مشکلات و نابسامانی های که این گروه با آن روبرو میباشند اقداماتی فوری عاجل و ضروری به عمل آید ، به این اساس از اشتراك كننده های این جندل خواهیم که بحث را در این زمینه بکشاند که با پیاخت شدن چگونه طرح های تطبیقی بعمل این امکان به وجود آمده میتواند که تا زمان بهره کشی از پروژه های دراز مدت تهیه مسکن مشکلات مردم بی خانه راه حل یابد ؟

لطفا در این زمینه نظرات اصلاحی خود را به صورت مشخص و قشرده به میان آورید و راه نتیجه گیری جلد را کوتاه سازید :

داود سروش :

پیش از اینکه به ارائه نظر اتم در این مورد بپردازم این نکته را یاد آور میگردد که مشکل کمبود مسکن به آن درجه ای که نمایانده میشود حاد نمیشود مردم ماند طول تاریخ صدمه فراوان دیده اند و اکنون نباید مسائل اساسی زندگی شان را به شکلی به طرح آورد که گویا راه حل قطعی ندارد . از این مساله که بگذریم به نظر من باید در جهت مسائل مربوط به کمبود مسکن و علل به وجود آورنده آن تشرات وسیع و همه جانبه صورت گیرد - در تولیدات کوپراتیف تهیه مسکن افزایش به عمل آید - تمام عوسسات و دوایر مسوول در این زمینه فعالیت گسترده داشته باشند و تولیدات صنعتی ساختمانی تا جای ممکن بسط و گسترش

نداده شود .

عظیمی :

من این گفته سروش را رد میکنم که میگوید برابلم مسکن حاد نمیشود ما نباید به خاطر جانب داری از شاروالی از واقعیت های عینی مسلط در جامعه خود چشم پپوشیم و آنها را نادیده انگاریم .

دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد در سطح ملی است و این واقعیتی است که آشکار که هرچه زود تر باید برای رفع آن راه حل کاوش گردد .

به نظرم به منظور اینکه در فرصت کم بیشترین تعداد ممکن خانه های مسکونی تهیه شده بتواند نخست هفتگی نامه و زندون که ابتکار طرح موضوع رادر مطبوعات دارد باز هم گرد هم آبی های دیگری را با دست اندر کارهای نشراتی به وجود آورد تا بایک تبلیغات گسترده و متوازن توجه تمام ادارات و دوایر دولتی به ارزش موضوع جلب گردد و وزارت ها زمینه تهیه مسکن برای ماموران بی خانه و بی بضاعت خود را از طریق فعالیت های کوپراتیف تهیه مسکن مسا عد گردانند .

اگر موسسات دولتی در مصارف و مخارج خود از اصل صرفه جویی پیروی کنند من اطمینان دارم با ذخیره پول هایی که اکثرا بی موجب و با موثریت کم به مصرف می آید بخشی از این مشکل حل میگردد و هر موزه میتواند تعدادی خانه برای ماموران بی سرپناه خود داشته باشد .

کوپراتیف تهیه مسکن باید بکوشد تا پنجاه ساله عملیاتی خود را در مدت کمتر از پنجاه سال به اجرا آورد و انستیتوت ساختمانی و شهری نقشه های ارزان قیمت و صحیح و دارای شرایط سهل را طرح کند و به وزارت ها تا تمام

دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد در سطح ملی است و این واقعیتی است که آشکار که هرچه زود تر باید برای رفع آن راه حل کاوش گردد .

هغه شبه شين خالي سخته څنگريدله او له څنگريو سره سره يې مړ اوی اوسنکی توبولي، خودخپل ميره، دکلي دپنې شانور له چاره يې غږنه شو کولی. که څه هم چې شانور ستوني سيخ پسرورت واد دچت تيرافو ته يې کتل. شانور پخپله هم سخت نا کړا و يو يو ځل به پاڅيد، ښه يوه ناک نساوړ به يې واچول. او بيا يې په زوره زوره تو کړل. خو خبرې يې نه کولی. شين خالي زړه لوی کړ او وروبي وويل: د باتور پلاره ...!

خو خبره يې مړه مړي کی غوږنه شوه او شانور تر خپلو گڼو پريتو لاندې وغږيد: - ښځې ته موږ نه پريږدي په کړا ... ستا پوښتنې بيا هم گريزي ... او بيا په خپلو سو چو نو کی ډوب شو ... شانور ته دخپل زوی مدعي معلوم و. که څه هم چې بازو گي تير پوز که وهلی وه او په خپلې تورې شملي باندې يې خپل منځ يو پښلی و خود مکتب مازند چاندا د هغه غږ پيوندلی وچي ويل يې: "باتور دپنې زوی څر نه خطا نه شي... هم هغه و چسې دا پسات يې و کتاوه او دلته يې شيطان خاله جوړه کړه ... اوليا په ښو نڅي پاندې دسکر وټو يو باران اوريدلی و. له هري خواره ږزی شوی وی ... شاه تور له ځان سره سوچ کاوه او

وهڅول چې نور هغو کسانو ته او مين ټيټه نه کړی چې تاسوي په دغه سپيره ژوند کې ساتلی ياست. او چې (.. صيب) ورته گول: ښيدلی و چې:

- هکله خو له سمه خو غوه!
نوشانور خپل ارت اوپه تورو اوسپنيو وينتا نو کی پټ ټيټو پو لي و چې: - زه څوک نر پو لم چې دښوونځي دجوړيدو مخه ونيسی ... که څو گ را نژدی شي پدی سټک په يې ککړه ور ماته کړم. او کليوال چې نشا نور په ميرانه خبروو او پو هيدل چې ټول بزگران ورسره ملگری دی لسه تعجب نه په وازو ستر گو په شا شوی وو. (صيب) اوباتور به چې په مړی اوژو نسی کی دچاپه چنارزی او خيرات او يادگوم کليوال په واده کی سره مخا مخ شول نو يواځې په يې يوه مړه او يې خونده ستړی مه شي کولی او هر څوک په خپلو پرو چنپو ته ورغلل او کښينه ستل: د (صيب) نه به د کلي منخور لکه بازوگي او نور ورنول وو خود باتور شاو خواته په دکلي بزگران ختگران او نور اوستا کاران. تل په (صيب) نه په حجره کی کينا سته او باتور په سره له نورو بزگرانو اوکليوالو دحجرې مخي ته پر خمکه ..

ټولو کليوالو ته پته وه چې د ښوونځي په جوړو کی با تور او دهغه پلار د کلي پښ

پوهو لو اوسپنی گولو لپاره مود ښوونځی په وداني کی کار ته را پو لو خپه کيږی .. دا خو د ځان او دخپلو اولاد و لپاره کوی .. دا چې زه په ښوونځی کی وروسته تر غری کار کوم ... دا چې زما پلار دوداني داوسپنی ټول کارونه وړيا کوی او داچي زما ترور دی يې له مزده په ښوونځی کی ختی کوی دا گنی مزدوری ده او يا موږ مزدوران پو څه ... ها .. وواياست!

او کليوالو يوبل ته کتل: د باتور منطق ته دهر وخت په شان پي شوی وو ... شانور ځانته وړييد کړل چې څنگه بازو گي پر آس سپور دپنې دو کان ته رانژدی شو چې په بزگرانو باندې و يره خپره کړی ... خو باتور خپلو خبرونه دوام وړکاوه:

زما درندو، زما دقدارو او سپين بزيرو! آخر تا مو يو قوت يا ستی خو په ځان نه پو هيري ... که تاسو يو دبل پښی ونه وځي او يو له بله سره نژدی شي څوک مو نه شي ما تو لي څوک مو له شي مزدوران کولی ... وځوړی لدی بڼې ته داسپرغي څنگه يوه يوه الو ځي ... ډرک يې خيژی او په هوا کی مری ... خو که ناپه يوه وار سره را و ځي نو څومره ستر اورنگولی شي ...

بزگران د بازو گي له ويري نه پرته په ميرانه ولاړل او دښوونځی د جوړ و لو لپاره

((هغوی چې ژوندی دی ...))

دشپيد ملگری نیک محمد دلاوری په یادچي وینه به يې په ځوانانوکي نوی غورځنگونه پيدا کوی

معلم حمر کان وينبوی

امين افغانيور

هغه صحنه يې مخي ته را غله چې کليوالو غوښتل ښوونځی جوړ کړی خو (صيب) مخالفت کاوه او همدا يې ويل چې: - که دا «شيطان خانه» مو جوړه کړه ښه ورځ به ونه وينی ... او بازو گي هم ډيري هلی ځلی وکړی چې دښوونځی د جوړيدو مخه ونيسی خو دا باتور و، دده زوی و چې د(صيب) او بازو گي په مقابل کې و دريد. بزگران يې قانع کړل. په آيا تو زوی وچي د (صيب) او بازو گي په مقابل کې ودرید.

غرض ده، اوکليوال ماشومان دی ښوونځی ته ولاړ شي.

تر هغه وروسته د (صيب) نيت باتور ته وران شو. که څه هم چې باتور په خپل کار لگيا و. دورځي له خوا به يې له کليوالو ما شو ماتو سره لوست وایه او وروسته تر غرمي به يې د ښوونځي په وداني کی ختی کولی. ورځ په ورځ د ښوونځي ديوالونه پورته کيدل.

شانور ته هغه ورځ هم وړييد شوه چې باتور د(صيب) په مخکي بزگران دی ته

یې اشرو کړ. خو شا نور ته هغه ورځ هم پيدا وه چې دا سپرغي سره يو ځای له پټ نه والوتلی... او اوږی و لگاوه.

داقلاب لمی کليو ته ورسیدی. کلي يې وړيا کړل او هغه ورځ بزگرانو ته نه هيريد ونکی وه چې بزگرانو خپل با تور ملگری باتور د ډير حق بين او عادل ملگری په خپره خپلو او ږود ښوونځی تر خولي واوړ ساهه او باتور هغوی ته وويل:

- ځوړی زما درندو ... څنگه سپرغي سره يو شوی او څنگه دسپر غيو قوت داقلاب لمی بلې کړی. اوس نو تاسو هيڅوک نه شي سره بيلولی. ستا سو قوت اوس داسی قوت دی لکه دآبا سټک چې ډيره قوي اوسنه و ځلی کوی او پلنوی يې ... اوپه سلگونو بزگرانو چينه کړه:

مژوندی دی وی ژمون آشنا شانور! اوپښ څه دخپل زوی دوينا به وچه او څه هم ديزگرانو د خبرو له امله په زړه کې د وياړ احساس و کړ خو خپل له خو لوڅک او غوښتي گو تقي تندې يې له خپل داندنه سر سره کښته واچاوه او يواځې موسکي شو... ترڅو غي پښی دو ه لونی و روسته يوسپاهه

کلی کی انگاره شوه چې (صيب) لپ پولي نه ها خواکښه کړيده او څه موده پم يې بازوگي ته هم احوال وړ کړی وچي پسا کلي کی نور نه ځانښی راغله موږ سره. ملگری شه ... او بازوگي هم پښی کړلی دی. کله چې (صيب) او بازوگي کلي پرېږد بزگران يې خو شا له شول خو له شانور سره هميشی اند پښنه ملگری وه. څنگه د هغوی نيت باتور ته پته نه و. هغوی پو هيد لاو ښه پته وه ورته چې دا کليوال او دا بزگران داخترگران او اوس ستا کاران چا په کلي کی لمسونی دی چې د مخورو په گټه په اشرو لو کی ښوونځی او خپل حق و غواړی ... او دا بزگران چا داقلاب په موږ چو کی ځای په ځای کړیدی.

له باتور سره د هغوی سخته وړانه و او کر که يې تری کولی. او شانور نه پته وه چې (صيب) او بازوگي په هيڅکله د ده زوی با تور هير نکړی ...

...

هسی خو ددند انقلابی لوتمارو وړانو ونکړ او خو نړی گوزارونه له پنځو مياشتو راهير دندوی په کلي باندی پيل شوی وو. خو په دی دوه را وروستيو اوونيو کې يې دواړاخيستم وو. د ډير ځله به چې با تور لږ ځوړيانو

وروسته شونو د شين خالی زړه با زړه دپده او پر له پسې به يې دباتور کترا خور دپنې دو کان ته ليز نه چې «هکله» شو! شين خالی به باتور «هکله» باله. خود کار په شانور په قبر کاوه او تر څه ځوابوا په يې ورلښل ... څنگه شانور ته پته وه چې باتور وروسته تر مازديگره په ښوونځی کځه کوی.

باتور به وروسته تر مازديگره له کليوال او بزگرانو سره کتل. هغوی ته به يې خبره

کولی او هغه وسله چې له ښاره په راتلل په بزگرانو باندی وېشله او ددند انقلاب لوتمارو د مقابلې لپاره به يې د مقاومت د لم ښنالولی ...

له نړی کلونه دغه پښو پښو احوالو نه راتلل! اشراو دپلاني کلي جومات وسوزاوه ... اشراو په جومات کی په جمی باندی ډزی وکړی. اشراو دکلي اخوند چې ورسره ملگری شو له وواژه ... اشراو دپستانی کلي ښوونځی نه اور واچاوه او ماشو مان يې وړيت کړ او داسی نور ...

په داسی حالاتو کې په شانور په موږ کی ډوب شو خود شين خالی له زړه نه په نا ښوونځی ښاهار چاپير شو او سخته به يې غوږنه له ...

...

او هغه شبه په کلي باندی ژوری او پلنې چو ښا خانر غوړولی و. يواځې دکړيو له پسې آوازونه اورېدل کيدل اونور هېڅ نه او غوږ نه و.

بایور غر مه هم ډوډی تهنه ولسی . لکه
سپاره راهیسی بی کلیوالو ته ټوپکو نه
ویشل . ځکه چی هغوی داتقلاب ددفاع په نوم
اودوطن دمود دنجات په خاطر دامنیتی قواوو
دټولوی لپاره ورغوښتل شوی وو او هما غه
ورځ سپار له کلی څخه خو ځیدلی وو

دشیپس لس بجی وی چی دکلیوالی ښوونځی
پر دروازی باندی لومړ نی ټپ وشو .
دټوپک غر د غره ییز کلی په فضا کی ټاوره
اتاو شو ... په ښوونځی کی سر بیره په
پا تور هغه شپه په ښوونځی کی ملازم او دری
تنه نورو بزگرانو پیره کوله .

باتور دغز په اوږدو ماشین را واخیست
خپلو ملگرو ته یی و ظیفی ورکړی او په دری
خوا ووکی یی تقسیم کړل . متقا پلي ټپزی
پیل شوی . باتور لیدل چی به کلی باندی هم سختی
کولی اوری اوداسونو دپښوله نالونو څخه
بریناوی خبریږی .

خو شیپي وروسته پر ښوونځی باندی ټپزی
لاپسی زیاتی شوی . لکه چی د لوټمارواصلی
هدف ښوونځی دی چی بایدوران شي او باتور
ووزل شی . ښوونځی دا وخت دټولو خلکو او
انقلاب دهیلو مرکز و .

موتیو یوه شپبه هم باتور ته امان نه وور کاوه
چی سوچ وکړی . پدی وخت کی دوه تنه
کلیوال ولگیدل او ملازم جیفه کړه :
- معلم صاحب ملگری و لگیدل ..
- ځان ښتگ کړه اویوه سیه غله مشغول
وسانه ...

دبرینسا دلیکی په څیری یو فکر په
ما غزوکی تیر شو را کوز شو و ځان یی د
ښوونځی حویلی ته ور ساوه . د ښوونځی
نژدگ سټک یی واخیست او پر له پسې یی
دژنگ په مشرتکولو پیل وکړ .

دغه فکر په هغی شیبی کی دپوی معجزی د
پېښیدو حیثیت درلود .
ژنگ هماغسی شر تگیده او پر له پسې
شر تگیده ... دپوی لنډی شیبی لپاره ټپزی په
ښوونځی باندی بندی شوی . خوپه کلی دگولیو
بادان ژور واخیست په ښوونځی به نښدی

د ټپو سپکیو باتور ته ډاډ و د کړ
چی په کلی کی څمر کان راویښ شویدی .
او دا هغوی دی چی دضد انقلابی لوټماروجنگی
محاسبه یی گډوډه کړیده څمر کانو دمعلم
صاحب او «ښوونځی» آواز ته لیک وپلی وو ...
ژنگ هماغسی شر تگیده ..

هغو مړه چی څمرکان د معلم صاحب نه
هدف پوهیدلی وهغومره هم د ضد انقلابی
لوټمارو او غلو سر یی خلاص شوی و . نو
ځکه جیفه پورته شوه :

- چی دا خیبت اولوی شیطان دونه خلاص
نه شی ... او بیا په ښوونځی باندی ننډو
بادان جوړ شو .

ښوونځی ملازم ماشین حلاوه څړیدي کی
ښوونځی دوره لاندی بم خلاص شو دروازه
برواړو خوله باتور دپوی سیمی لپاره پروت
وکړ خو بیا یی هم ژنگ و شر تگاوه .

وروسته بیا باتور واوږیدل چی له کلی نه
هڅ نه ښوونځی له ټپو سره یو ځای دڅمرکانو
برید راروان دی اوله ژنگ څخه دورو سستی
شرنگ له پورته کیدو سره ټوله ځمکه او

ټول آسمان ، کلی او غرونه دباتور په سر
څرخیدل او ژنگ غلی شو . ښوونځی ملازم
لیدل چی څنگه غله او سیمی کونگان وروسته
دښوونځی تر موز ولو په شاکیری اوتپینی
نه ځانونه چمنو کوی . پخپله یی دباتور سر

پر خپل ژنگانه باندی کیښود او څمر کانو ته
یی وویل چی دشمنان تعقیب کړی ... هر څه
یی چی غوښتلیو له باتور نه غز نه خوت . تبت

سپا سپار کلیوالو خپل عزیزان خاورو ته
وسپارل . ښیو و نځی مخی ته دباتور معلم
او څمر کانو هدره چو په شوه او سری
چندی سپیدانو چندی برقرو نو با ندی

ورپیدلی ... خردکلیوالو به غوږو نو کسی
دښوونځی ژنگ پرله پسې شر تگیده و په
نه تم کیدو نکی نو گه شر تگیده ...

دادباتور دشهادت دریمه شپه وه . خودشین
خالی اوښکی نه و چیدلی . دائری شپی یی
تر سپاره په اند ښینو او براووا او ټسکو کی

نبری کړی وی . دلسم وار لپاره یی خو له
چوړوله چی شانور وپو ښتی ، خو شا نور
غوریده او خواب یی نه ورکاوه د کلی
پس چی خپل شا هین له لاسه ورکړی و

پوهیده چی شین خالی څه تپوس کوی .
شین خالی داتپوس کول غو ښتل :
دشیرین آکا لور ما موئی په چیری وی؟
ما موئی دبا تور الجل وه

کابل- دمهروپون ۱۰۶۰۶ بلاک
۱۹۸۰ د کال دجون ۱۴ نیټه

از: ر. دریا

این خبر عجیب انگیز و تازه را از استاد محمد عمر مر...

...ور باب

در کشور ما

بی پدر شد

آومیکلت :

از جهان نیک رباب میبازد به نحوی ساگر

استاد محمد عمر محسوب میگردد .

دکتر اتفاق میافاد که در دستر خوان
عیرانه او چند نفر مهمان غذا صرف نکند وبعد
از آن انگلی نیز از رباب استاوندستود .

• • •

انگشت ها باتوانایی و هنرمندی روی پرده
های رباب میلفزند ، پائین میروند بالا می
نار ها به صدا کشید ه میشوند ، در زیر وی
واچ و فروی نوای سادوست کتنده و یا همزون
وغم انگیز خود - حرف میزنند ، ناله می کنند ،
فریاد می کنند ، وانگار می خواهند همه تانرات
آشفته روان آدمی را ، همه نا آرامی ها و بی
قراری هارا و همه سادوپا و ناساد گامی ها را
در میان نور انگیز خود انعکاس دهند .

نارها زیر فشار انگشت دست استاد به لرزه
می افتند و در هر لرزش و نوسان خود حالتی
از احساس گرم آدمی وایه نیاز می کشند ،
انگار می خواهند باز نابی باشند از اندوه شکست
ها و غرور بیروزی ها ، از خنده های گریخته

آرزو دادم وقتی چشم از جهان فرومی بندم
اطمینان داشته باشم که هنر رباب نوازی در
کشور من زنده میماند و من بعد از آرامش نخواهم
مرد .

استاد محمد عمر در هنر رباب نوازی هنر مندی
بی همتا در کشور ما و در جهان بود - چرا که
این هنر بومی در کشور های دیگر استادی
ندارد .

• پنج استاد بزرگ و دانشمند هو سین
استادی محمد عمر ربابی را مورد پذیرش
قرار دادند و این عنوان هرگز بر اساس ذوق
و خوش آمدن فلان مسؤول دولتی و یا شخص
با نفوذ به وی اعطاء نشده است .

استاد بودن هرگز معنی آن را نداده که
انسان از آموختن بی نیاز گردد ، چه با اتفاق
افتاده است که من از شاگردانم رموزی نو را
آموخته ام .
و امروز هر کسی که در کشور ما و یا در گوشه بی

گرد و گاه دیگر نیز چنان در تالعات غوغا و ر ش
می سازند که اشک بچشم می آورد و غم گشت
بر ایهام و خواستی و لذت
بخش در دلش خانه میکند .

و در تمامی این لحظات ، در همه ای دهایی
که استاد می نوازد و آهنگها را یکی بی دیگر
به اجرا می آورد لبخند گرم و مهربانانه اش روی
لبانش پاشیده است و نگاهش در سکوت سختگوی
خود گاه نوازنده از گروه ارکستر را مورد
تشویق قرار میدهد و گاه هم کمترین اشتباه
را که به وسیله نوازنده دیگری رخ داده است
سمانت میکند .

اینک برنامه هنری پایان مییابد و استاد
در میان کف زدن های ممتد و قطع نشدنی
آنانکه در محفل هنری او گرد آمده اند از جای
برمی خیزد - سری به تعظیم فرود میاورد و
استیج را ترک میگویند .

بی آنکه اندکی غرور از این همه استقبال
و تشویق و مورد توجه بودن در سیمایش نقش
بسته باشد ، آری چنین بود هنر استادی که
اینک جای او در میان ما خالی است و اشک
در چشم دوستداران هنرش هم چنان تشسته .

روانش شاد باد که بزرگ مردی بود در هنر
معاصر کشور ما .

• • •

استاد محمد عمر این بی همتا نوازنده رباب

وزود گذر و غصه های دیربای زندگی - بارها هم

چنان آوازش ندارند ، بی قرار اند و نشونده را

گاه در نوازی که می آفرینند چنان در هم

می پیچند که می خواهد دست افشان و پایکوبان

بسا اتفاق افتاده است که من از شاگردانم رموزی نو را آموخته ام

آواز خوان اعطاء نمیشد - بلکه رسیدن به این مقام مستلزم داشتن آگاهی ، دانش و تسلط کافی در زمینه هنری و گذشتانین جلسه های امتحان در نزد استادان آگاه بود و استاد محمد عمر همه این مراحل را با پیروزی دنبال کرد و آن روز این پنج استاد برای تعیین سر نوشت هنری محمد عمر ربابی به شور نشسته بودند درحالیکه قلب نوازنده اشیدت عیجان و الهاب درسیه بهشت می تپید - باالخسودر و واژه اتفاق با شد و یکی از استادان صدا زد:

استاد محمد عمر بیاب درو !
وبه این شکل استادی او مورد پذیرش
مهمانان و بعد از آن مقامات رسمی قرار گرفت .
استاد محمد عمر هرگز نمی خواست دانشی
در زمینه رباب نوازی با او یگجا در گورستان
بخوابد ساژ این رو با تمام توانی که داشت
در تربیه شاگردانش میگوشتید و استعداد های
جوان را بارور و شکوفا می ساخت .
او چه در داخل و چه در خارج کشور شاگردانی
فراوانی داشت و نه در کشور ما و نه هم در
خارج از مرزهای ماهرکز کسی در نواختن رباب
ببای اونیستد و از این رو رباب نواز بسی
همای کشور و جهان لقب گرفت، اما از افتخارات
اوست که امروز هر کسی که نیک ربابی نوازد
و گدازش از اوژی بر خوددار است به نحوی
و گدازش گسترده استاد محمد عمر استفاده
برد ، و مایه های هنری خود را به همت او
شکوفا ساخته است .

نشدنی، چه در آن روزگار به گونه یی که بعدها معروف شد هرگز عنوان استادی بر اساس ذوق و خوش آمدن فلان مرجع اداری و یا شخصی با نفوذ از صدا و یا نداشتن فلان نوازنده و یا

استاد محمد عمر هفتاد و پنج بار بهار وادی و هفتاد و پنج بار عم شاهد بر گریزهای بانیزی و سوز سرهای زمستانی در زندگی بود

را هم زخمه میکرد
پدرش که شاهد اسفندادیس در آواز خوانی
بود باز هم هوشوش شد و نالقدر گوشید تا
صدای پسر نوجوان به پختگی رسید. وئی
وادویی کارل کشایش یافت محمد عمر بیستر
به قسمت آواز خوانی جوان به اجرای آهنگهای
پرداخت که دوران زمان هواخواهان زیاد
داشت، اما کوتاه مدتی بیش نگذشت که شوق
آواز خوانی را از سر راند و تنها به براب
پرداخت.

رباب این ساز محلی افغانستان برای محمدمهر
لفظ يك آله نواختن نبود استاد در نوای این ساز
خودش را مییافت و خودش را فراموش میکرد
او غم هایش را از پرده های رباب میسرون
می ریخت و در خلوت با همین، وسیله بود کعبه
آن حالت روحانی دوست داشتی، آن خلصه
برگرفت دست مییافت

استاد محمد عمر هرگزانی اندوختن دست
نکشید، او هر چه میدانست نشه ترمی تسد
برای هم میخواست بیاورد. ششوهای تازه
را کشف کند، نوهای نو را از آنها بیرون کند و
سبک تار خود را علمی تر و فنی تر سازد.
شوق و تعزین او در نوآرندگی دیاب و سودجوی
از دوس استادان هرگز برای او بیانی نداشت.
تا اینکه در باب نوازی به مرحله بی
گفتاری رسید. بنده کارش بود توجه
بر زرقین استادان موسیقی و قرات را گرفت.

استاد قاسم ، استاد غلامحسین استادنیگل
استاد میراج الدین و استاد چاچه محمد که
تبریک از دانشمندان ونام آوران دوران خوددر
نثرنوموسیقی بهشمار می آمدند کسانی بودند که
همان شوروشوره فراوان پیرامون سیوه
نار محمد عمر ربابی وهمارت واتاهی وتوانایی
خوددر نواختن ویزان آشنایی اش با اساسات
نوموسیکی هند برآن شدند نالقب استادی رابه
نمی اعطاء کنند

روزی که شورنهایی این استادان بعد از يك جلسه امتحان چند ساعته از يك اتاق در بسته تریان داشت برای محمد عمر روزی بود غراموس

دکسترو ما ورد جهان ساز آن روز که چشم
به دنیا گشود موسیقور گوشش عین انلاخت
اوور تمام مدت زندگی کوتاه اما بارووپر نمر
خود با موسیقی زیست، تا آخرین لحظات زندگی
شش هنر خود را در خدمت دوستان اران هنر قرار
داد و تا چند ساعت پیش از آنکه چشم از این
جهان بربند می نواخت و شدی می پرانگد.

آن شب، شب برگ استاد هنر مندان کشور
از رادیو تلویزیون و سینما و تیاتر و آوانتیکه
در شعر و قصه و نقاشی به آفرینش می پرداختند
همه در محفل گرم آبی داشتند و او، استاد
بهمه عمر در آن شب، شبی که برای او فریادی
نداشت، ساعت عارباب نواخت و کرده نوازندگان
محفل را رهبری کرد.

استاد دواړن شپ سيمای اندکي خستېږي
داست ، مثل هميشه نهوډ ، کم حرفه يزد ۱۸۰
پروتنور تر اژميشه مينواخت ، انگارميندانست
کهانې آخرين ويداو اوږدمدونستان است
ساعت ازده گزشته بود که محفل پايان يافت
واسناد راهي منزلش شد و صبح وخت بود
که ناگهان خبر مرگ استاد هه را مېهوت
ساختموهه دوستدارانې را به سوړيخانه ش
شنايد .

هفتاد و پنج بار بهار را دیدو هفتاد و پنج بار
مشم شاهد برگزیده های پانیزی و سوز سرهای
هستانی در دنیای مابود .

ساق ۱۲۸۴ دهم بود که او در خرابیات
نواز کابل دیده بود چنان گشود پدش محمد
براهیم رباب نواز و طبله نواز مشهور و شناخته
شده دوران خود بود و پس از همان خردسالی
در سینه که هم سالانش جز به بازی نمی اندیشیدند
به آموزش مبادی موسیقی نزد پدر پرداخته او
نموز پیش از نه سال نداشت که او را عالم
موسیقی شد . و ده سال را بدست گرفت و
نیز نواز ندگی را به آغاز گرفت .

رباب نواز نو جوان آنوقت صدای گرم و دانشمین
است و گاه هم چنان که مینواخت بیت و غزلی

تکامل خود میرسد و شایسته گردان امروز همه اسنادانی
روانا میگردند و هنری رانه در خدمت پول اندوختنی
بلکه در خدمت مردم خود قرار میدهند و با دست
آورد های هنری شان تجارت نمی کنند
و برای دیگر و در بعضا جبهه دیگر

[illegible]

اوبا هیچکس رقابت نداشت ، از موفیقت
دیگران خوش می‌شد وبا همکاران صمیمی و
پربان بودواین صفات پایه‌های محبوبیت‌اورا
استحکام می‌بخشید چنانکه شاید کمتر کسی
را بتوان یافت که از او چو به نیکی یادکند
اسناد محمدمهر به هنر بومی افغانستان‌زبه
موسیقی محلی آن عشق یوزید ودرراه بار
وری‌وسوگواغلی آن باتمام قدرت کوشید که
بساترانه ها و آهنگهای فرواش شده را که او
ازبته فری فرواشی بیرون‌گشیدوبه‌آن ز ندگی
دوباره آغشید وجهزاد آهنگهای رادر موسیقی
بومی کهاورنگ وچای تازه داد وباصومیت
های فنی ومسلکی به اجراوردواز این دو وی
درسهزار انگشت شمار کسانی است که حتی
فراوان در موسیقی کشور مااداد وشاید مدت
ها بگذرد ناستادی دیگری به توانایی اود واز
نوازی ورباب شناسی دو جامعه ما ظهور کند .

استاد محمد عمر درکنار شاگردانش

و، در میان خانواده قرار داشتن را و احترام را
در خست مردم خودم قرار دادن را هرگز نبه
بجای هزارافغانی معاش ماهانه‌نهم به‌خیلی
بیشتر از آن سودا نمی‌کنم .
من مرد آزاده ام و به فقرشرافتمندانه ام
هم افتخار میکنم .

و در همین محبت و شتود بود که استاد در جواب سوال دیگری چنین گفت :

حالم می‌خواهد و آرزو دارم آنگاه که می‌میرم اطمینان داشته باشم که هنر و باب نوازی زنده ماند و موسیقی در کشور من به اوج

در نگهداشت زندگی به ابتدای ترین شکل
ممکن آن مورد نیازش بود، دل‌نپست، خودش
در یک گفت و شنود اختصاصی بعد از
سفری که به امریکا داشت صورت گرفت.
در همین زمینه به پاسخ يك پرسش نگارنده
گفت :

درست است که بهن ماهی بیش از پنجاه هزار افغانی حقوق میدادند و انتظار داشتند که ملت طولانی در کشور امریکا اقامت کنم و به تدریس ریاض و نوازی در آکادمی های موسیقی آن کشور بپردازم اما من بودن در کشور خودم

محرم توکل شاه، اکرام روح نواز، مہر محمد
عقیق اللہ، نثار احمد، بلبل شاہ، خلیل صدیق
غلام حسن و حبیب اللہ از شاگردان بہ شہرت
وسیلہ استاد محمد عمر میاشند کہ ہر یک
در زمینہ کار خود از موقعیت جمعی بری برخوردارند
و این ها سوائی صدہا نامزدی اند کہ استاد
آن عار بہ تربیہ گرفتہ و اینک در ہمہ جای
مشہور و در بسیاری از نقاط جہان مکتب اورا
پہنای ایستادہ دارند و از روش او در مکتب
نواز، استفادہ ہر کنند *

استاد معصوم بارها به کشور های اتحاد
سوروی، هند، ایران، یوگوسلاویا و چین سفر
کرد و برای هم در ایالات متحده امریکا به فراش
مقامات هنری این کشور و به سه نویسنده
رباب نوازی پرداخت و شاکردی راد سوروی
و امریکا به تریه گرفت استاد معصوم علاوه بر
همانی که در نواختن رباب داشت آهنگسازی
ماهر بود و رهبری ارکستر محلی افغانستان را
بر خود عهده دار بود، تعداد آهنگهای او به
صد ها میرسد، او در رباب نوازی سید
محمد را به خصوصیت های آن
و استادان

او انسانی شیر ووارسته بود که هرگز
نعام درویش هم خود بهادرات بشر از آن

در محکمه فایلی چه خبر است؟

مرد دهر چه تو به می گفت

زن قبول نمی کرد

شوهر زن جوان قیافه خسته و لبها سپای
کشیف داشت چشمها و الا شه ها پیش فرورفته
و بینی تیغه زدگی اش توجه را جلب می کرد
و وقتی حر فهای ننه تمام شد مرد گفت:
هوش کن که حر فهای ایندو زن را باور

نکنید هر دو نشان دروغ گو هستند در حقیقت
طاقت بی پولی مرا ندا رند تا همی پارسال
در خیر خانه تا توانی داشتیم که بی پول
شدم و رهایش کردم و فعلا يك بو جسی

دارم که هر صبح آنرا بدوش می اندازم
و ما لبای کهنه را از خانه ها جمع میکنم
یعنی کهنه زری کو هستم و روزگار خود
را می چلانم و قوت و لایهوت می کنم
مگر چه کنم که اینها قناعت ندا رند در
همین اواخر زنم سر پهوا شده و اگر
مقصودش این باشد که برود و يك شوهر
جوانتر بگیرد همرا ی بدر خود غلط کرده
اگر گلویم را بر نند حاضر نیستیم او را

زن چادری دار گفت: پدر، این چهار کودک زبیا و معصوم را رها کرده و بی عیش خود رفته است

ای رها کنیم. آخر منم چان می کنم و زحمت
می کشم برا ی همین خانه
زن گفت: حالی سر گپ خود ایستاد
هستم طرفت که می بینم مو ها یم سیخ
می شود اگر همین حالا لاهم آشتی کر ده
برویم به مجرد رسیدن به خانه مرا زیر لک
و کوب می اندازی آخر چرا مرا طلاق نمی دهی
و چرا مرا برای زجر و شکنجه نگهدا شته
ای؟

مرد رویش را بطرف من نمود و گفت:
گوش کن که همیشه چان همه حر فهای من
سر را تا دروغ است همی سسار زبیت بیپانه
اینکه خانه ننه خود می رود از خانه بیرون رفت
در حالیکه آنجا رفته بود و چند روز هم بود من همه
چا را گشتم، به تمام شفا خانه ها و ترا فیکی
ها سر زدم مگر اثری از او نیافتم منتظر شدم تا
خودش بیاید، خوش آمد من برادرانی
احوال دادم، آنها او را چند روز در بلاق
زدند و همی مو صروع بود بدن خست کرد و

امروز غریبه کرده و هر دو پا را در يك
موزه کرده و طلاق میخواهد و صاینکه
من حکم بکنم مش که کجا بسوده. زن
میگوید خانه ننه ام بودم او نه از ش
پرس، مگر ننه بر شدت حاموش ماند
و حر فی بلب نیا و رو.

بقیه در صفحه ۴۹

وقصه ی زنی با چهار کودک زیبا

و معصوم

عادت کرده بود.
مادر کلان زن جوان کمی آنطرف تر
نشسته بود زنی مسمی بود که بر حمت حرف
میزد و لجا غور پیش از حد بزرگش که از
یغن ایرا هن چیش بیرون افتاده بود در
نگاه اول توجه بیننده را بخود جلب
می نمود. گاه گاهی داخل صحبت زن
جوان شد و حر فهای او را تصدیق
می کرد و میگفت دختر بیچاره درست میگه
مرد که بی تنگ کار نمی کند و زن را خانه
به خانه مزدور می سازد و هم اگر بی گفتی
کند لت و تک زبایدی نلانی
میکنند. مگر خدا کند که سر عقل
بیایند و زندگی آرام و راه راست را پیش
بگیرند از سببی که جو چه دارند و آینده معصوم و کورننه در بقل بدر نسته.

مرد مرتب اصرار می کرد: اوزن بیا از عریضه و عریضه بازی بکن و بخانه برو، هر چه
تو بگوئی قبول می کنم.

اینبار باز هم فریاد زنی از همه بلند تر
فضای اتاق در لیس محکمه را فرا گرفته
بود. با وجود یک لحظه آرامی داشت مگر
صدایش خیلی بلند بود طوری که از درد
دویش حکایت می کرد. اوزن جوانی
بود که چشمهای کوچک آبی، پوست
سفید و عجبی زیر گلو داشت، کرتی دامن
گلایی تن و چادری چناری رنگ کمر
داشت که آنرا بالا نموده بود. (بگفته
خودش طلبی هستند)
او خودش را نوچه واز ریگ روان
کوستان معرفی نموده و اصرار
داشت که با طلاق موافقه شود و مرتب
میگفت دیگر از خانه و زندگسی با ایسن
مرد نو به، حیف حیات و جوانی من که در
پای نو صر ف شود، تو مرد بیکار و بیبار
و مفت خوا رهسی. مگر دیوانه شده ام
که باز خود را زیر لک و کوب تو بیاندازم
با اضافه فحش و دشنام.
و رویش را بطرف قاضی محکمه نموده
گفت: او هفا ضی صاحب خوا هستی می
کنی. سستان میدهم که مرا از سر
این مرد خلاص کنی.

و دمه داد: چهارده ساله بودم که
با این مرد بزور عروسی کردم و تا کنون
که تقریباً ده سال از آنوقت میگذرد
یکروز آب خوش از گلویم با نثرین رفته
و تا کنون بولیش از ۳۰ تا چهل خاله مزدور
بوده ام، در هر خانه یکهمی بود یم بعد
از آنوقت با منی جراب تنه می کشیدیم
و منی هم با بان زیاد ی برد که شوهرم
بخانه میاورد و خوشی بیپانه های مختلف
از خانه بیرون می رفت و بعد از مدت
طوبی تنه شو را به سرو کله اش اندا
می رها می نمود است صاحبان خانه ها
بعد از سه چهار سال این موضوع بهر
سوءنیتی و پوستک ما را بکوچه انداخته
در تمام این مدت به غم و زاری و گریه
های من توجه نمی کرد. او به بی غیرتی

تنگناستی گناه نیست

اشخاص

تار تاسوف گردی گریبج (گردی)
(یک تاجر)
نروتمند
پلگیا یگرونا (پلگیا)
خانوش
لیوف گردیونا (لوبا)
دختر سان
تاسوف لویسم کار پیچ (لویسم)
برادر پداخلاق گردی
کروشوف، افریکن سویچ (کروشوف)
مالک کارخانه
میتیا
یاشا
گریشا
پدري دو تمند
آنا
ماسا
لیزا
دوستان لیوف گردیونا
یگروشکا
پسر کوچکی
از اقوام دور گردی تارتسوف
اوینا
وهمنانان
محل صنعت، در شهرک یلو تید،
خانه گردی تارتسوف
پرده اول

خانه کوچکی از منزل گردی تارتسوف که به منشی او اختصاص یافته، تختخوابی سمت چپ و کت بند سمت راست، کلکینی سمت چپ سیت و چوکسی دوسه روی آن میزگار و چوک بلند چوبی طرف چپ، میتاری بالای تختخواب پدیوار آویخته و اوراق کاغذ روی میزها پراکنده است

اول

میتیا روی اتاق قدم می‌زد یگروشکا روی چوکی نشسته مشغول مطالعه الفسانه قدیمی دوسی به نام «پواکارو لویچ» است
یگروشکا (می‌خواند) «سور وید من، شاه گریبیت و لویچ، من نمی‌توانم، با او عروسی کنم، زیرا از آغاز جوانی یاشاه گویند نامزد شده‌ام»
میتیا: اقوام به‌خانه اند؟
یگروشکا (انگشتش را روی صفحه می‌گذارد تا خط را هم نکند) نه، همه اسب سواری رفته اند، غیر از گردی کارایچ (دوباره مصروف مطالعه میشود) «بعد گریبیت و لویچ به دخترش گفت «.....» (دوباره انگشتش را روی کتاب

می‌گذارد) او مثل يك دیوانه گشته، چنان چیخ زد که گریبتم (می‌خواند) بعد بری ملتربسا پیشخدمش لیچارد را فراخواند
میتیا: کی دیوانه اش ساخت؟
یگروشکا (انگشتش را دوباره روی کتاب می‌گذارد) «کاکالویم» روز دوم تعطیل، کاکا لویسم برای صرف شام آمد، هست شد و کپهای مقبول روی حویلی را کند، من نزدیک بود از خنده بپریم، همه می‌خندیدند
اما کاکا گردی خشمگین شد و کاکا لویسم را بیرون کرد، حالا او پیش گدایان دالان کلیسا رفته
کاکا گردی می‌گوید، لویسم اورادر تمام شهر رسوا کرده، می‌خواند و گفت تسهرما را محاصره کن»
میتیا (از پنجره بیرون می‌بیند) معلوم میشود

(پلگیا یگرونا با شال زمستانی واد شده دم در می‌ایستد)
سوم
میتیا و پلگیا
پلگیا: میتیا، میتیای جوان
میتیا: چه خدمتی است؟
پلگیا: بیابالا، شام را با ما صرف کن
می‌توانی با دختران بنشین و بخوانی
میتیا: نهایت سپاسگزارم، خیار مهربانید مام
پلگیا: چرا تنها بنشین؟ خوب نیست می‌آیی؟ گردی هم در خانه نخواهد بود
میتیا: خیلی خوب، می‌خواهم مطمئن شوم
پلگیا: اورفته، باز هم رفته پیش
پلگیا: جرات تنها بنشین؟ خوب نیست می‌آیی؟ گردی هم در خانه نخواهد بود
میتیا: خیلی خوب، می‌خواهم مطمئن شوم
پلگیا: اورفته، باز هم رفته پیش

میتیا در سه پرده

برگشته اند، بلی، خودشانند، پلگیا، لوبا و چند تا مهمان
یگروشکا (کتابش را به جیبش فرومی‌برد) من بالا می‌روم (بیرون می‌رود)
دوم
میتیا (تنها) «آخ، این چه زندگی است، روزهای تعطیل، همه بیرون می‌روند، من تنها میان این چار دیواری، نه قوم نه خویش نه دوست نه آشنا، کسی ندارم بگویم زنده‌ام یا مرده»
از همه بدتر دیو بزند این همه کاردار (پشت می‌زن می‌نشیند و به اندیشه فرومی‌رود با خود زمزمه می‌کند)
کیست تا وصف کند چهره زیبایش را افسران سیه و چشم فربایش را چشمان گریا، همین طور است، دیشب وقتی از کلیسا برگشته بود با جامه بی آستین سیاه و روسری که دور چهره اش را پوشانیده بود چقدر زیبا معلوم می‌شد؟ هرگز دختری را چنان زیبا و دوست داشتنی ندیده ام (دوباره زمزمه میکند) آه این عشق و محبت از کجا آمد پدید؟
فرصت خوبی است برای نشستن، می‌توانم تمام روز را بنشینم و به خیال اوباشم، دلم از دوری او چاک شده، بیچاره، بیچاره دل (دست‌ها را به چهره می‌گیرد و خاموش می‌نشیند)

واقعا نداشت، هرگز، وحالا با این افریکن سویچ می‌نوشد، این شراب است که به (انگشتش را روی پیشانی می‌گذارد) مغزس رفته، عوم (مکت می‌کند) اگر از من بپرسید می‌گویم در پشت این کار عسا فساد طبیعی بود، اگر جوان بود رفتارش طبیعی بود، یک مرد جوان باید خود را بسازد و لذت ببرد، اما این مسخره است، شصت و نه سال، دهم راباز نکند، می‌گویم توهر روز فکرت را عوض می‌کنی پیران دیگر چنین اندیشه‌های احمقانه بی‌ندارند اما او کجا قبول می‌کند؟ خیلی سر بهبه است
میتیا: می‌دانم، مرد بسیار مرموزی است
پلگیا: لوبا دوست نیست که باید عروس شود اما پدرش يك غم را تکرار میکند: شوهری به سوید او نیست، جوان پیدا میشود امانه برای او، آیا قلب يك مادر چگونه تحمل چنین عذابی را دارد؟
میتیا: شاید گردی می‌خواهد برای لوبا از مسکو شوهری پیدا کند!
پلگیا: کی می‌دانه چی در سر این مرد است مثل يك حیوان وحشی به من خیره میشود و يك کلمه هم نمی‌گوید، مثل اینکه مادرش نباشم، جرات ندارم دهم را واکنم، همیشه باید غم دلم را به بیگانگان بگویم تا دل بیچاره‌ام راتسلی دهم، دیگر هیچ (برمی‌خیزد) میتا، جان، شام بیایی!
میتیا: خواهم آمد، مام (یاشا داخل میشود)

چهارم

دیگران ویا شا
پلگیا: آه، يك جوان جذاب دیگر!
یاشا: شام بالا بیایا خانم ها بخوان تودرین کار استادی، گیتار را هم بیا
یاشا: خیلی متشکرم زن کاکا، این مجلس مرا نهایت خوش خواهد ساخت
پلگیا: خوب، من دیگر می‌روم، می‌خواهم پیشتر چرتی بزنم
میتیا و یاشا: خلا حافظ
(پلگیا بیرون می‌رود، میتیا روی میز می‌نشیند و دند اندیشه‌های دور و دراز فرو می‌رود)
یاشا روی تخت می‌نشیند و با گیتار مشغول میشود
پنجم
میتیا و یاشا
یاشا: همه فامیل ها اسب سواری رفته

باشند. تنها چیزی که نصیب تو خواهد شد رنج است .

بسیار بود به زندگی چور و جفا
اما زهمه عشق ستمکار تراست

(روی اتاق قدم می‌زند) تو اشعار کالتسوف را خوانده‌ای؟ مقابلش می‌ایستد .
باش . بلی .

میتیا - او همه این احساس‌ها را به کلی تشریح کرده است .

باش - چنانکه هستند شرح کرده .

میتیا - بلی محض چنانکه هستند (دوباره قدم می‌زند) باش !

باش . چی ؟

میتیا - من هم تصنیفی ساختم .

باش . تو ؟

میتیا - بلی ، من .

باش . بگذار آهنگی ساخته آنرا بخوانم میتیا - اینست . (روقی را به دستش می‌دهد) من قدری محاسبه دارم که باید آنچاشان بدهم شاید گردی آنها را بخواند . (می‌نشیند و به نوشتن آغاز می‌کند) .

(باش گیتار را برمی‌دارد و ساختن آهنگی را امتحان میکند . گریشا با اکوردیون وارد میشود) ششم

دیگران و گریشا

گریشا - احترام عرض می‌کنم ، برادران (در حالیکه اکورد یون می‌نوازد . مناسب با نغمه اش می‌فصد) .

باش . نادان ! این را برای چه خریدی؟

گریشا - معلوم است برای چه ؟ برای اینکه بنوازم . اینطور (می‌نوازد) .

باش . موزیک وحشتناکی زدی . می‌گویم دورش بینداز .

گریشا - فکر می‌کنی نمی‌اندازم ؟ اگر بخوانم دورش می‌اندازم . بیش من پول چه اهمیت دارد ؟

(بادست به جیبش می‌زند) گوش کن . وقتی من مست باشم مست (اکوردیون را روی زمین می‌اندازد و می‌خواند) .

کوه‌ها بلند ، دره ها پائین

بلند و پائین ، هست دلشین

دختری زیبا دور تر زمین

زیبای دیگرا با من هم‌نشین

میتیا (بادست به شانه میتیا می‌زند) هی میتیا - چسبوا نشسته ای؟

میتیا - باید کام را تمام کنم . (به نوشتن ادامه می‌دهد) .

گریشا - میتیا من مست و خوشحالم .

به خوشحالی من شریک شو (باز همان دوبیتی کوه‌ها ... را می‌خواند) .

میتیا - ادامه بده . خوش باش

گریشا - و پس از روز های رخصتی ازدواج بیشتر از خوشی .

بودند ... فامیل تو هم . تو چرا نبودی ؟ میتیا - آه باشا . غرق شده‌ام . غرق بغری از غم ها .

باشا - چرا ؟ چه چیزی باعث غم تو شده؟ میتیا - اینهمه غم نیست ؟ اندیشه های گوناگون به ذهنم می‌آید : مردی مثل من چرا به این دنیا می‌آید؟

مادر که مرا به دنیا آورده پیراست و به مراقبت ندارم از اینجا بروم .

گردی کار بیج هم مسخره ام می‌کنی بیک لقمه نان شب و روز از من کاری خواهد . همیشه نادانم رابه رویم می‌کشد . مثل اینکه گناه من است که نادان شده ام . مزد را بالانمی‌برد

گریم بخوانم جای دیگری بروم ولی مگر بدون واسطه ممکن است ؟ راستش را بگویم قصد از اینجا بروم .

باشا - چرا ؟ اگر جای دیگری مثلا پیش از لولیف بروی همه چیز فرق می‌کند . البته آنها هم دولت‌مندان و دل‌های مسر برانی دارند .

میتیا - نمی‌توانم باشا . اهانت های گردی کار بیج را تحمل کرده می‌توانم اما نمی‌توانم از اینجا بروم . این عزم من است .

باشا - چه مجبورت دادی چنین گویی بونی؟ میتیا - دلیل بزرگی دارم . من بدبختی بزرگی دارم که هیچکس درباره آن چیزی نمی‌داند به احدی نگفتم .

باشا - به من بگو .

میتیا (دستش را به علامت امتناع تکان می‌دهد) چرا بگویم ؟

باشا - چرا نگوئی !

میتیا - اگر هم بگویم تو کمکی کرده نمی‌توانی . باشا - چه می‌دانی ؟

میتیا - (به طرف باشا می‌رود) . هیچکس نمی‌تواند کمک کند من اسیر عشق لوبا شده‌ام

باشا - چه می‌گویی میتیا ؟ چگونه چنین اتفاقی افتاد ؟

میتیا - که می‌داند چگونه اتفاق افتاد ؟ اما تو خود می‌دانی .

باشا - بهتر است این اندیشه را از سرت بیرون کنی . میتیا - نتیجه پی‌نماید .

میتیا - میدانم ، اما نمی‌توانم دلم را عوض کنم .

بالعنی جدی می‌خواند) ::

گرسوی یکجا و عاشق .

کی توانی عشق را آسان بری از یاد ؟

عاشقم من عاشق دو سیزه یی زیبا دوستش دارم .

بیشتر از خوشی . بیش از همه دنیا عاقلانم با ستمکاری و عشقش بازمی‌دارند .

باشا - و تو باید فراهوش کنی میتیا . بین من و آنا ایوانوا هم سویه ایم . نه او دولتی دارد نه من . با آنها کاکایش مخالف ازدواج ماست . اما تو . توهم برنده نیستی .

اگر بگذاری اندیشه ات در گیر این موضوع

خالی .

میتیا - می‌خواهم بیا موزم به معلومانم چیزی زیاد شود .

گردی - بیاموزی ؟ از آموزش چه میدانی ؟ بهتر است بکوشی يك گرتی تو برایت بخری

گاهی که همان داریم و تو بلا می‌بایستی باعث خجالت ما می‌شوی . این همه پول را کجا خرج میکنی؟

میتیا - به مادرم می‌فرستم . او پیراست و به کمک احتیاج دارد . کس دیگر ندارد که به او کمک کند .

خواهم کرد . بلی ، از خواجه می‌کنم . يك خانم لروتمند را به همسری می‌گیرم .

باشا - (به میتیا) این را گوش کن ! بین خوش می‌آید ؟

گریشا بخوان من هم گوش می‌کنم .

باشا (هی سراید) .

ددین گیتی ازین دشوار تر نیست

که از همدی بیچاره گردی

به زیر آسمان بسی ستاره

به دشت خشک غسم آواره گردی

همه خندان و گرم سیر گلگشت

توبشینی اسیر چنگ غمها

به می شویند یاران زنگ دل را

ولی درد تو کسی دارد مداوا؟

غنیمت دان جوانی و جمالت

مرا از خویش عشاق جوان را

و گرنه می شوی همرا ز غمها

نیایی باز این دور زمان را

گریشا با آوازش آهنگ را می‌شنود وقتی

آهنگ تمام می‌شود همه خاموشند .

گریشا - تصنیف زیبایی است . خیلی زیباست

اما تا آنکه این است . (آه میکشد) خوب ، باشا

بیا حالیکه آهنگ شاد بزن ، غم انگیز است

آخر امروز روز تفریح و تعطیل است . (می‌خواند)

چه می‌گویی تو من باور ندارم

نمی‌گردی چرا یار سپاهی ؟

باشا بتر از ! (باشا او را همراهی میکند)

میتیا - شما از جست و خیز خسته نشدید؟

بیانید بنشینم و یک آهنگ لایت بنوازم .

باشا - (ملودی را می‌گیرد و گریش هارمونیزه

گریشا - بنشینم . (همه می‌نشینند)

ما جوانان شجاع عیم و دلیر

می‌توانیم میتید همه

کوه چسان شاد

(گردی تار تسوف وارد میشود . همه آهنگ را متوقف میکنند و سر پا خیز می‌زنند) .

هفتم

گردی - اینجا چه می‌گذرد ؟ مثل روستایان

جیغ کشیدن ! (به میتیا) توهم ؟ اینجا چه نیست

که با دهاتیان داد و فریاد راه بیندازی خانه مرا به

یک کلوب مبدل ساخته ای (به سوی میز می‌رود و کاغذ هارا بررسی میکند)

این کاغذ ها چیست که هر طرف پراکنده

شده ؟

میتیا - بل ها را چک می‌کردم .

گردی - (اشعار کالتسوف و یک بیاض شعرا

بر می‌دارد) . و این لاطکلات ؟

میتیا - برای سر گرمی روز های تعطیل

است . کارم تمام شده بود چند تا شعر کالتسوف

دانقل می‌کردم .

گردی (با لحن تحقیر آمیز) . پوز عالی و جیب

روقی چیزی به دست ندادی خیال پلوتزن . شعر می‌نویسد . می‌خواهد بیاموزد ! می‌خواهد

خود را مثل يك کار خانه دار نشان دهد . احمق با این کرتی به بالاپنیمت !

یادت باشد چه می‌گویم . (به گریشا) و توهم به پدرت خواهی گفت . پولش را به صندوق

می‌اندازد و می‌گنارد تو با کرتی روستاییان بگردی .

گریشا - چه عیبی دارد ؟ نوهست از مسکو آمده . به بیست روبل خریداری شده

گردی - خیلی می‌فهمی از آدم احمق مثل تو بیشتر ازین چه توقع میتوان داشت ؟ پدرت

هم از تو بهتر نیست . احمق ! به دنیا آمده اید و احمق از دنیا می‌روید .

گریشا - فهمیدم .

گردی - (باهیبت) چه ؟

گریشا ، هیچ .

گردی - نادان ! کم زدن را هم یاد نداری

حیف کم برای تو ، کم زدن با آدمهای نادان مثل زدن لعل پر سنگ است .

همه بدون گردی تار تسوف هشتم

گریشا - به خروس جنگی می‌ماند . اما اگر فکر میکند مارا ترسانده به راه غلطی رفته .

میتیا - (به باشا) حالا خودت ببین چگونه زندگی دارم . چه روز خوشی !

گریشا - چنین زندگی آدم را به می‌خواوی می‌کشاند .

ولی فکر نکن . فراموش کن . (می‌سراید)

کوه ها بلند ، دره ها پائین

بلند و پائین ، هست دلشین

دختری زیبا دور تر زمین

زیبای دیگرا با من هم‌نشین

(لوبا ، آنا ، ماشا و لیزا داخل میشوند)

تمام

نانه‌هایی

از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه: میر حسام الدین پرومند

سی و پنجمین سالگرد جمهوری دموکر اتمیک خلق هنگری در آنکشور برگزار شد

هر دوستی و رفاه آغازی دارد. بهترین فرزندان هنگری پایه پای جوانان رزمنده شوروی، قهرمانی‌های خویش در مقابل با فاشیسم را بجا گذاشتند. رویا های مردم شوروی و هنگری بخاطر تسکیم مناسبات دوستانه با همدیگر، بحقیقت مقرون و منتهی گردید. در رواق این عساکر رزمنده شوروی بود که قلمرو هنگری را از چنگال متعرضین فاشیستی وادھالیدند و مردم هنگری در طرح یکزندی نوین آغازیدند و در راه ساختمان چنین جامعه مرفی و نوین مشکلات و مصایب فراوانی را پشت سر گذاشتند و تائین تاریخ دوست سی و نیم دهه از آنروز کار سیری میگردد. بنا هنگری شاهد تغییرات بزرگ اجتماعی و اقتصادی بوده و تحولات شکوف و اساسی آنجا رونما گردیده است، برترییکه در هنگری قدرت مردم استحکام یافت و از اثر آن جامعه از چنگال مناسبات کاپیتالیستی و بقایای فیودالی نجات یافت.

استعمار دستان بوسیله انسان پایان پذیرفت و زندگی مردم از ریشه تغییر یافت. در زمان میان دو جنگ، هنگری در ردیف کشور های کم توسعه یافته بحساب می آمد. عاید ملی در سطح کاملاً پایینی قرار داشت. جنگ جهانی دوم بسان يك فاجعه بزرگ درین کشور اثر نا مطلوبی را بجا گذاشت اما محصولات موجود هنگری به تناسب زمان قبل از جنگ اصلاً قابل مقایسه نیست و در حدود هشت چند ازدیاد یافته. در حال حاضر وسایل هوایی، موتور، ساختن ابزار، دوا سازی و صنعت، هنگری را در قطار کشور های پیشرو قرار داده است. کنون دولت برای مردم سلامتی و عدالت اجتماعی را گزینی

کرده است. بیکاری کاملاً مرفوع گردیده و بیمه های اجتماعی برفع همه توده ها فعالیت دارد.

تعلیم کاملاً مجانی بوده و بخاطر بی نیاز ساختن مردم و مقابل با پرولیم تهیه مسکن سالانه ۸۰ تا ۹۰ هزار مسکن رها یی اعمار میگردد. بهمین منوال کارهای قابل ملاحظه یی نیز در جهت اقتصاد و کلتور انجام پذیرفته در کارهای ساختمانی و اعمار جامعه مرفی زمینکشان هنگری پیوسته از حمایت کشور های برادر سوسیالیستی متداوما برخوردار بوده و کمک های ارزنده و قابل توجی دریافت داشته اند. به اساس پرسیسپ های انترناسیونالیستی شوروی و هنگری، و به اساس قرارداد منعقد فیما بین دو کشور در ۱۹۴۸ که در باره مساعدت و همکاری میان شوروی و هنگری امضاء گردیده، در اصل این سند با ارزش سیاسی انعکاس دهنده خواست های کشور مزبور بوده که بطور دستجمعی برامان برای صلح، امنیت و آسایش تمام کمله های بشری مبارزه مینمایند. این پرسیسپ دوستی ملل مرفی از بوته آزمایش زمان پیروزمندانه بدر آمده است. سند موافقتنامه جدید همکاری دو کشور شوروی و هنگری که در سال ۱۹۶۷ امضاء گردید، ریشه این دوستی را عمیق و عمیقتر میسازد. در هنگری فرصت بزرگ برای مشاغل ساختمانی در چو کات کسوپراتیف ها تنظیم شده در اختیار بوده و اتحاد شوروی مجدانه درمدرلیزه ساختن هرچه بیشتر هنگری کوشیده، بخصوص کشیدن يك خط آهن زیر زمینی در بوداپست فلا در دست اجراست. هنگری از اتحاد شوروی نفت مورد نیاز خویش را در یافت میدارد. همچنان اقتصاد شوروی هنگری را در کار ساختمان اولین کارخانه

قوای هستوی حمایه و پشتیبانی میکند. بر ت توسعه دینامیکی کار دستجمعی دو کشور متذکره مثال های بیشمار وجود دارد. بیش از يك سوم حصه صادرات مجموعی هنگری به اساس پیوند های نزدیکی و پروگرام های اقتصادی میان دو کشور مزبور، به اتحاد شوروی می رود، محصولات کوپراتیفی بطور ثابت در حال رشد یابی است و يك پروگرام مستدام در زمینه محصولات کوپراتیفی میان شوروی و جمهوری خلق هنگری برای فاصله زمانی (۱۹۹۰) امضاء گردیده است که هدف عمده همانا توسعه بیشتر امور اقتصادی و صعود محصولات اجتماعی است. دوستی میان شوروی و هنگری در برگرفته تمام ساحات زندگی امشاست.

بیس از ۴۰۰۰ نفر از اهالی هنگری دیپلوم شاعر، مراکز عالی تعلیمی شوروی بدست آورده اند. تقریباً بیش از هفتصد نفر از اتحاد شوروی دکتورا گرفته است. فستیوال های مجموعی، روز هنر، ملاقات نویسندگان و هنر پیشگان دو کشور، تبادل نمایشات، از پروگرام های خاصی است که این پیوند ها را مستحکم تر میسازد. این پیروزیهای خلق هنگری که پس از غلبه بر فاشیسم نصیب این کشو گردید، مبین حسن دوستی و حسن همکاری اتحاد شوروی و تمامی کشور های برادر سوسیالیستی با خلق هنگری و تمام خلق ها و توده های مرفی، و يك فاکتور عمده در روند ترقی و اعتلای کمله بشریت در سراسر جهان میباشد.

یکتن از غواصان در صدد پیدا کردن مرجان های بحری

کشف مرجان های گران بها از اعماق شش هزار متری بحر اقیانوس آرام

درازمه های قدیم موارد استعمال مرجان زیاد محدود بوده و چندان جنبه تزئینی و آرایشی نداشت، معمولاً روی عقاید مختص به مردمان اعصار قدیم مادر کلان ها مرجان ها را در اثنای تصید نوادگان شان اهداء میکردند و آنرا تبرک میشمردند ولی با گذشت زمان اهمیت مرجان بیشتر گردیده و مرجان را هنر رادر دنیای زمان بخصوص بمنحور آرایشی باز کرد و سوارکار زنان با این سنگ فزونی گرفت و رفته رفته تدریجاً مرجان گران بها تر از گذشته گردید. غواصان بعضاً از اعماق دریا ها و ابحار پا ر چه های مرجان را که بعضاً ارزشی بالا تر از (۵۰۰۰) بار طلا میباشد، بیرون می آورند. مرجان ها ابتداء دارای رنگ سرخ بسان خون میبود و بعد ی زیا بود که نما شا گر لحظه های طول یسوی آن خیره میشد. بعضاً در یسوی ملل گیتی حتی مردان در ازمنه های قدیم خوشتر را با مرجان می آراستند بعضاً شبکاری ها یی صورت میگرد و مرجان ناشکال و توتانوکی بخود میگرفت و صنعتگران از مرجان آلات تزئینی و آرایشی خوبی میساختند بعضاً به اشکال گل ها نیز مجسمه های یی از مرجان ساخته میشد که جاپانی ها درین قسمت پیشقدم بود و بطول (۳۱) سانتی متر چنین مجسمه ها یسوی میساختند. گرچه معمولاً مرجان ها سرخ است ولی مرجان های مشکوفه اعصار قدیم بعضاً سرخ تیره و سفید نیز بوده اند. گرچه سنگ مرجان طوریکه گفته آمد یم ریشه هزار ساله دارد و هزاران سال قبل برای مقاصد مختلف بکار گرفته میشد با این و سف

نیافته اند، بنا زگی ها از بحر اقیانوس
آرام چنان ها بی از اعماق شش هزار
متری کشف شده که کاملاً بی نظیر و بی
نهایت گوناگون است که آنرا مربوط به
عصر یخ می پندارند.

ممکن است که از اعماق (۳۰۰-۴۰۰) متری
بدست می آید، حتی در شش هزار متر
عمق و چنان یافت شده است. مرجان
های مذکور مدتی زنده بوده که سپس
عرصه پراشیدن تنگ و مجال زنده گی

موش های صحرایی انتقال دهنده طاعون و بسی مریض های خطرناکتر از آن

موش های صحرایی موجودات زیاد مضر خوانده شده اند.

های صحرایی چنان قریب و دور
مونس سالانه و سایل مواد غذایی به
قیمت (۴۲) میلیاردها دلار را از بین میبرد
و هرگاه این موجودات مضر و جود
نمیداشت و پاره از مواد غذایی را نمی
بلعیدند بدون شک یک قسمت از جهان
سوم اصلاً پرو بلم کمبود مواد غذایی برایشان
دیگر مطرح نمیبود. یک تروپ از آنایکه
روی زبان های موش های صحرایی و
طرق جلوگیری از زیان های ایسن
حیوانات موشوم به تروپ «سوا پا لو»
کار می نمایند و وظیفه شانرا از جمله
دستگیری موش ها نیز تشکیل میدهند
مدعی اند که در قدم اول این موش ها
قابل شکار نبوده و تله های مخصوص
اصلاً کادی را از پیش برده نمیتواند ازینرو
به کمک شان زنده تن زهر موفوق گردیدند
بقیه در صفحه ۳۹

بموجب تازه ترین کاوش ها موش
های صحرایی با یک نوع بیرون پراوردن
صدای مطالب خوشایند دیگر بازگسو
میدارند و بدین وسیله همدیگر را از
پیدایش خطر و یا اضطراب آگاهی می
بخشند. بعضاً از وجود این موجودات
مواد و افزایش زهر عفون تراوش میکنند که
در بیان مقاصد موجودات مذکور راین
تراوش هم میتواند علایمی برای
موش های مذکور باشد. دانشمندی
که روی شناخت بیولوژی یکی موش های
صحرایی کار میکنند عقیده اش براینست
که موش ها بعضی اینکه در می پند
که خطر متوجه یکی از آن ها می باشد
همه موش های ماحول با هم
یکی شده و تا را حتی موش اولی را
مرفوع می نمایند اما در مورد مضار این
حیوان با یکدیگر گردید تمام موش

لاکت ها، حلقه ها و لوازم آرایشی مرجان
با زار خو بی پیدا و مد روز گردید
است. در بعضی از جوامع در شصت سال
اخیر مرجان را بیشتر به شکل اشیای
آرایشی چون گوشواره، لاکت و غیره در
می آورند، مرجان در عهد باستان نیز
مورد پسند واقع شده بود، یک تحقیق
بتازگی نشان داد که مصری های قدیم
بمقصد محافظت مرده ها پشان از گزند
مرجان را در قبر با مرده یکجا دفن
مینمودند. از طرفی این زنان همپاوی
ها بودند که در قرون وسطی آرایش
بوسیله مرجان را در میان همدیگر
را بهج می ساختند و زنان متمول و ثروتمند
نوارهای مرجان را که مملو از مروارید و مرجان
های سرخ قشنگ میبود بگردن می
آویختند، تقریباً در سراسر اروپا نیز
مرجان قدامت داشته و موارد متعددی
استعمال داشته بعضاً تاج ها و گل های
سرخ نیز برای امپراتوران سابقه
میشد. بعضاً در موبل ها و فرسنگ ها
پس از خاتم کاری مرجان نیز برای
قشنگ ساختن ایزاو متذکره بکار گرفته
میشد. تقریباً قسمت اعظم مرجان در حال
حاضر از مرجان های حیوانی که در بحر
زیست دارند بدست می آید معذالک
کسانیکه وظیفه دریافت مرجان ها را
انند، ناگزیرند تا اعماق چند صد متری
ایجاد در جستجوی مرجان شوند و مرجان
های خالص و قیمتی از دیوارها و حصص
معینه و از نزدیک دیوارهای سخره های
اطراف بحر بدست آورند. در سواحل
غربی (ساردین) حتی در اعماق بیش از
هزار متر غواصان مجبورند، بشتابند.
غواصان ملیس با لباس ها و مجهز با
سامان آلات مخصوص بوده و با جال
های خویش در سطح اعماق بحر خزیده
و به مرجان ها بدست میسند میکنند.
با اینهم مرجان های بدست آمده همه قابل
استفاده نیست چه بعضاً بیفایده گردیده
و از این رفته اند بعضاً شاخ های آن
شکستگی های دارد که میسراند
قابل استفاده نیست. با این وصف حتی
پارچه های کوچک مرجان بدست آمده
بشعیران مارک خرید و فروش میگردد. در
حال حاضر در مقابل سواحل اسپانیه،
در یونان و ترکیه با وصف و فور مرجان
در ایجاد آتچا، بیرون آوردن مرجان
ممنوعست معذالک در صورت لزوم و نیاز به
مرجان، مرجان مورد نیاز کشورهای مذکور
از جاپان، مالیزیا و جزایر کاناری وارد
میگردد و این بخاطر نیست که مرجان
های موجوده بیبوده تلف نگردد اینکه
مرجان ها واقعاً چه اند برای طبیعت
شناختن و گاو شگرتان طبیعت مدتها
های زیادی واضح نبود، عده آرایبات
و بعضاً آنرا حیوان می پنداشتند. تا
بالاخره در قرن ۱۸ موفوق گردیدند تا
مرجان را بدستی بشناسند مرجان
ها انواع متعددی دارند که بعضاً بخاطر
ترکیب و رنگ و مواد خاص خود شگفت
انگیز می نمایند. مرجان های یکدیگر
تر مورد استعمال آرایش زنان قرار
میگیرد بنام (مرجان های تجیه)

زنان بیشتر بدان توجه داشته حلقه ها و
زنجیرها، یکدیگر برای گردن زنان بلور
لطیف ساخته میشد بعضاً هر کدام آن
پنجصد شکل حلقه گون کوچک مدور شکل
دیگر در متن خود میداشت که بنا تخویش
از آثار عجیب بشمار می آمد، بعضاً مرکبات
داخل مرجان ها از مینا های رنگی
ساخته میشد. در آسیا در بعضی از آثار
از فیروزه نیز در پهلوی مرجان در آثار
تزیینی و آرایشی استفاده بعمل میس
آمد. شاخه های درخت مرجان بهمان
شاخه های طلا با ارزش بود و برای
وصف های دوفری در دوران رنسانس مورد
استعمال داشت. در ساختن بعضی از
انواع آرایش زنان آرایش در پهلوی
استفاده از مروارید و سایر فلزات تجیه
و بعضاً مرجان نیز بکار گرفته میشد،
مخصوصاً از اختلاط مرجان، فلزات
تجیه و مروارید و یک سنگ قیمتی دیگر
بنام (ایبر) آلات تزیینی گوناگون
می ساختند که نمونه از همچو آثار اخیراً
بدست یافتن است. در چگونگی
پیدا شدن مرجان ها باید گفت که مرجان
ها نه تنها حیوانات بحری اند، بلکه نباتات
سنگی نیز اند. بموجب تازه ترین تحقیقات
مرجان های حیوانی فقط و فقط در آب
های شفاف و پاک میتوانند زنده گسی
کنند و پس (داین) یکدختر شازده
ساله برای مسابقات در یک مجلس رقص
با مادرش به نزاع پرداخت تا بسایش
یک لاکت مرجان تهیه ببیند زیرا لباس
های مخصوص رقص بابت نیز تدارک
دید بود. مادرش بناچار حلقه مرجان
سوفیا خاله اش را بدخترش داد، لاکت
درین روزها «زاین» لاکت مرجان را
برای جوهر فروشی برد. مرد مذکور
بلافاصله (۱۵۰۰۰) دلار در عوض همان
لاکت مرجان قیمت گذارد. زاین کنسرت
بخاطر این لاکت که خاله اش آخر الامر
آنرا برای او منجبت تحفه تقدیم کرد
بیحد بر خود می بالید. گزارش ها واضح
می سازد که خامتا در چهار دهه اخیر

وقتی در جایی غله و حبوبات باشد، بیلی ازین موش های صحرایی بسوی
آبشارها راه میکنند.

سه تن از کباب رگران بحری که وظیفه
پیدا کردن مرجان را بعهده دارند.

هنر و مردم

شېباز

دېر تولدت یرشت درې ټوټې شعر و نه

دهغو له پا ره چې زده کړه کوي وخت
را رسيدلی دی
هيڅکله وخت نه دی تير شوی
الېبا زده کړه
دایس نه ده زده یی کړه
پام چې زده توری نه شي

او شپېته گلنه سر به زده کړه
او د کور میرمن زده کړه
ته باید رهبري تر لاسه کړي
او در په کوره، لوڅه، برېښه وښوونځي
او لو ست هڅه و کړه
ای چې پخني دی وژني، یو څه زده
کړه.

ای و ږیږه، کتاب را واخه، دا هم
وسله ده.

ته باید رهبري تر لاسه کړي
او سړا ته په یو بښنه مه سر میږه
چاته وخت مه ورکوه چې خپلې خوري
په زور در باوي و مني

هغه څه چې دی پخپله نه دی زده کړی
ته په هغه نه یو هیږي
دژده کړی پیسې ته ورکوي
په هر ځایه با ندی پیسې مو ته
کیرنده

او وپوښته داد څه پاره
ته باید رهبري تر لاسه کړي.
(۳) (لو ځي)
(دژوند له انځور څخه)
دسیند پر غاږه

ترو نو لاندی، یو کور ځي دی
دمو دی نه یی لو ځي څیږی
که لو ځي نه وای پورته شوی
خو مره به غم لولی ښکارید
هغه سیند سونی او هغه کور.

• • •

ځنگران
دلنه زاپه ځنگرانو دریدل
اوبی پایه سیند ته یی وکتل
وی ویل: ډیر وخت نه دی پاتی
مو ډ دیا دځنگلی لمر یو
موډ د کور پر غاږه ولاړ یو
هو! ځنگرو دښتیا و بل
هغوی مړه شول
او هلته چې هغوی و لاړوو
اوس (پر شت) و لاړ دی
او دبی پایه سیند لنډا ره کوی.

(۱) (د نړۍ اړتیا)
وایی چې شتمن یی نو و خوره، وڅښه
او ښاد او سه خو زه څنگه خو را لاړ کولای
شم؟
څنگه زه یو هیږم چې
دغه خواږه دیوه وږی له لاسه نښتو ل
ډیر لو مړنی شیان

پر تولدت یرشت په کال ۱۸۹۸ کسی
دا گسپووک په ښار کی وزیږید.

په ۱۹۱۶ کال کی دطېب په زده کړه
یو وخت شو خو دوه کاله وروسته یی-
پوهنځی پرېښود او جېبی ته ولاړ. کله
چې له جگړې څخه بیرته را ستون شو
خپل هنري ژوندنی پیل کړ. دپرشت لومړنی
دروام په کال ۱۹۲۲ او وروستی یی په
کال ۱۹۵۰ کی وښودل شو. پر شت
په ۱۹۳۳ کال کی دنازی فاشیستانو د
کلکی څارنې او ارتجاعی تعقیب له امله
وتښتید او په اروپا اودامریکا په متحده-
ایالاتو کی یی دډېرا مونو لیکلو او ښو داوته
دروام ورکړ. پر شت دامریکا په متحده-
ایالاتو کی دعوامو دمجلس دیوی ځانگړی
کمیتی له خوا وروغو بښل شو خودی له
امریکا څخه ووت او اروپا ته ستون شو
پر شت له ۱۹۴۸ کال څخه وروسته تر
مرگه یو دی (۱۹۵۶) په ختیځ برلین کی
استوگن و.

پر شت زموږ دپیړۍ ستر هنرمند و دی
المانی هیلو او دخلکو خدمت ته متعدد
او رسالت لرونکی شاعر او لیکوال و. له
هغه ځایه چې پر شت د هنر او ادبیا تو
د نړۍ مینه و او ته یو نا پیژندلی شخصیت
نه دی، دده په هکله داوږدو خبرو پر ځای
د لاندی دوو کرښو یا دوو نه یی یو او:
پر شت زموږ ډ د دوران - هغه دوران
چې متعدد هنر تر ټولو لوړ او المانی هنر
بلل کیږی - ډیر ستر هنرمند وو. دده
ویل چې یوازی دا کافی نه ده چې خلک
مور مړنی وروسته «ښه» و بولی،
بلکه باید یوه ښه نړۍ نورو ته په
میراث پرېږدو.

داهم دپر شت درې ټوټې شعرو نه:

پر تولدت یرشت ښاد گذار تیاتر انجیر به غرای حماسی

گل

سوره همیشگی زنان نقاش

تهیه از : پ - روحانی

است . با این همه ، اگر ما نگاهی به کار نقاشان زن بیفکنیم ، بی تردید آنان را درگیر با گل می بینیم . گل چیزی است که به زن نزدیک است ، با او همپایه است ، بدین ترتیب تکرار «گل» در آثار زنان نقاشی غیر طبیعی نیست «گل» در کنار گل است یا گل در کنار «گل» است !! ...

ناگفته نماند که «گل» در آثار نقاشان زن ، گلی نیست که در حالت طبیعی آنرا می بینیم ، بیشتر زنان از گل به عنوان یک نمود واقعی سود نمی گیرند ، بلکه از فورم های آن در جهت کمپوزیسیون های نقاشی خود استفاده می کنند . در نتیجه گل های این گروه از نقاشان ، از طبیعت جدا می شود و افتاء کننده ذهنیتی می شود که تنها در بند ارائه زیبایی

هم غیر طبیعی نیست و حتی نباید بهره گیری ازین نمود را تقلید و تکراری در آثار زنان نقاشی به حساب آورد . مسئله ای که با عثمی شود زنان از گل بهره گیرند ، گاه اتفاق می افتد که در نقاشی زنان گل هستی خود را از دست می دهد و به نمودی تزئینی بدل می شود . این نکته نیز

زنان و دختران نقاشی ، بیشتر به اشیا و نمود های خانگی عشق می ورزند . این حقیقت را بیشتر نقاشی های زنان بازگسومی کنند . در نقاشی های زنان ، آنچه بیشتر از هر چیز دیگر می بینیم ، گل و گلدان یا اشیایی است که در چهار چوب خانه همواره بان رو برو هستند . شاید یکی از عوامل این توجه بیش از اندازه بدن خاطر باشد که زنان بیش از مردان در خانه هستند و آنچه را که انسان می بینند ، مردان کمتر می بینند .

گل نمودی است که هر زن نقاش آنرا در نقاشی هایش نمایانده . «گل» مثل مقصودی پیوسته در آثار نقاشان زن تکرار شده است . زیبایی است که حضورش در خانه چشم را خسته نمی سازد و یاب به نوعی چشم را نوازش می کند . هنگامی که انسان در یافت که «گل» همیشه در طبیعت زندگی می کند ، می تواند با او ، در آفاق او ... زندگی کند ، و از زندگی لذت ببرد . از سوی دیگر «گل» در مراسم شادی و یا سوگ (غم) نیز جای مخصوصی به خود دارد . در نتیجه با آنکه ورود گل را نقاش زنان به فال نیک میگیرند و رفیق خوب ایشان در خانه هاست . در عین حال نمی توان به نقش گل در آداب و رسوم این روزگار بی توجه بود . بهره گیری زنان از گل با توجه به نکاتی که گفته شد ، چندان

پوسنه بگذشته

هيله

از تو بخ باید آموخت

انگلیس هادر افغانستان و در مقابل افغانستان در مرحله اول از سیاست دفاعی و دفاعی افغانی استفاده نمودند چنانچه می دانیم انگلیس ها در مبارزات استعماری خود در زمانیکه هندوستان را هنوز اشغال نکرده بودند و هم چنان در جریان اشغال هندوستان یک رقیب دیگر هم داشتند و آن رقیب فرانسه بود. در هندوستان با حیل ویرانگی های گوناگون و توطئه ها و وسوسه ها و هکذا با تطمیع و رشوه دادن به راجا ها و وفودالان هندی امتیاز اینکه فرانسه بدست آورده بود از دستش خارج ساخته شد و بالاخره انگلیس در مسابقه اشغال و به تصرف آوردن هندوستان یک نامزد میدان گردید و هند را تصاحب نمود.

همینطور هم انگلیس برای اینکه دولت افغانستان را توسط دیگر همسایگانی ضعیف سازد و هکذا نگذارد که همان رقیب قدیمی اش از راه کشور های همسایه ی افغانستان بر گنج هندوستان دست یابد به یک سلسله فعالیت ها دست یازید. در این فعالیت ها درجه اول انگلیس می دید که دولت قاجاری ایران با فرانسه رابطه نزدیکی دارد و می ترسید که فرانسه از راه ایران و به همکاری افغانها به فعالیت های ضد انگلیسی دست خواهد زد لذا فوراً اقدام گان خود را که در دربار قاجاری ایران بودند مامور ساخت تا دست فرانسه را از ایران کوتاه سازد و مخالفت های دولتی افغانستان و ایران را وسعت بخشد. در این وقت دو نفر انگلیسی ماهر «جان مالکم» و «بارونت جونز» در دربار قاجاری ایران به تکاپو افتادند و بعد از چندین علاوه از آنکه موفق شدند رابطه ی سیاسی ایران و فرانسه را قطع نمایند معاهده ی قبلی بین ایران و فرانسه را که به نام جنرال «ماردون» یاد می شد لغو سازند. انگلیس ها این موفقیت را در بدل وعده ها و تطمیع ها از چندین بدست آوردند و آن اینکه انگلیس ها نه میلیون روپیه به خزانه دولت قاجاری بپردازند.

و دو نامه الماسی به قیمت دو عدد پنجاه هزار روپیه به فتح علی شاه قاجار بخشیدند و سی هزار میل فنک و دو توپخانه را هم جهت تقویتی نظامی ایران لطف؟! کردند هکذا دولت قاجاری در بدل این همه الطاف انگلیس به انگلیس تعهد سپرد که عبور هر نوع سپاه اروپائی را از خاک خود بطرف هندوستان جدا مانع شود و همچنان پذیرفت که کسی نتواند در دربار قاجاری انگلیس رادرسپاه خود بحیب مشاور پذیرد از این تعهدات بی شرمانه تر اینکه انگلیس ها قبلاً و از به اصطلاح کمیته خلیفه ولایت خراسان افغانستان را به قاجار پیش کش و بخششی نموده بودند دولت آنوقت ایران هم تعهد سپرده بود که هر زمانیکه شاه زمان پادشاه آنوقت افغانستان بخواهد تجدیدی را متوجه هندوستان بسازد دولت قاجار با ساز و برگ نظامی قدیم شده از جانب انگلیس و سایر اجوات نظامی دست داشته از پشت سر بر افغانستان حمله نماید. انگلیس ها به این ها هم بسنده نشده و با دستگاه وسیع جاسوسی خود علاوه از ایجاد نفوذ دسته های آدم کشی را ایجاد و برای ترور شاه افغانستان نقشه چیده بودند تا به این صورت بتوانند دولت افغانستان را منهدم سازند. ایران قاجاری اولین خدمت خود را برای انگلیس با تحریک و تقویت سوزاده محمود باغی انجام داد یعنی وی را مجهز به اسلحه و نفر کرده به افغانستان سوق نمود.

با تأسف باید گفت که این پلان شوم انگلیس مانند همه پلان های استعماری و تجاوز کارانه اش منتهی واقع شد، دولت قاجاری موفق شد که شاه محمود را بقدرت رساند. شاه زمان را (که در سلسله ی سلوژانی ها از همه بیشتر در صدد وحدت و حفظ افغانستان بود) از دودش کور سازد و بالنتیجه راه نفوذ پرادران محمد زائی (وزیر فتح خان و غیره) را بدربار و قدرت باز کند و بالاخر دولت مرکزی افغانستان را تار و مار و تفاق و خانه جنگی و جنگی های بر سر تصاحب قدرت را بشدت دامن زند. و بد بخانه اثر اینکه ولایت خراسان

سان هم که قبلاً به دولت قاجاری ایران بخششی؟! داده شده بود توسط آن دولت اشغال شد.

در هر حلقه دوم انگلیس ها با استفاده از موقعیت های خود طرح تجزیه کامل افغانستان را ریخت و این نقشه هم موثرانه تطبیق گردید. یعنی بعد از آنکه نسبت پلان ها و فعالیت های جاسوسی انگلیس در کشور ما تفاق و برادر کشی و سیما آغاز گردید یک تعداد از سر زمین های امیرا طوری افغانستان مانند دیره چانه، بنو، پشاور و بالاخره ایالت کشمیر از بیکر وطن جدا گردید و انگلیس این همه آفتاب را که بر سر کشور ما آورد سبب خویشی و پیشرفت انگلیس قلمداد کرد چنانچه «جان کی» درین مورد می نویسد: «بی اتفاقی ها و خانه جنگی های که با عث

الهدام افغانستان گردید سلامتی دولت انگلیس را سبب شده انگلیس که قدم قدم در راه تجزیه و تصرف افغانستان پیش می رفت که حتی صدر اعظم وقت انگلیس گفت که دست کشیدن از افغانستان از دست دادن منافع علیای دولت انگلیس می باشد و هکذا این شخص به پارلمان انگلیس پیشنهاد نمود تا در افغانستان بصورت جدی مداخله آغاز شود. زعمای انگلستان عینده داشتند که اشغال افغانستان علاوه از آنکه طبعی معادری است باعث جلو گیری از نفوذ دولت روسیه ی نواری و پیشرفت آن بطرف هندوستان خواهد شد. چنانچه گورو نر جنرال انگلیسی هذگفت

که ما باید تا توان داریم بکوشیم تا نفوذ هیچ کشور خارجی دیگر در افغانستان راه پیدا نکند و هم چنان باید افغانستان را تا آن حد ضعیف بسازیم که نتواند با دشمنان ما که خیال تصرف هندوستان را دارند کمک کند یعنی باید افغانستان را مانند سدی بمقابل دشمنان در دست داشته باشیم. باید دانست که دولت انگلیس در آن وقت بزرگترین قدرت روی زمین بود و در خاور و باختر جهان ۴۵۰ میلیون نفوس انسانی را تحت حکمرانی خود داشت و اقتصاد و تخنیک و اردوی فوق العاده پیشرفته داشت. این دولت استعماری با همین امتیازات فوق العاده بر کشور ما که در آن وقت کشوری بود تفاق زده و عقب مانده و هکذا درباریان مرتجع جهت تصاحب تاج و تخت آنهم در تحت قیادت انگلیس بین خود مصروف زد و خورد و توطئه بودند. این وضع شرایط را برای نفوذ و پیشرفت انگلیس فوق العاده مساعد می ساخت چنانچه بطوریکه بعداً خواهیم دید امرای مرتجع و وطن فروش افغانستان به شدت شجاع، امین، یعقوب، بهرامرحمن امیر دولت محمد و غیره همه و همه تنها در صدد و فکر آن بودند که چطور میتوانند حکمرای افغانستان باشند آنهم حکمرانی که همه عنان قدرت شان بدست بیگانه یعنی دولت متجاوز، استیلا گر و استعماری انگلیس. البته این همه رویدادهاست که چگونگی آنرا و هم چنان درسی های آموزنده ی آنرا در شماره های بعدی بر رسی خواهیم کرد.

خوانان و موسیقی

نهن امروزی و دنیای ماشینی با آن سر و صدای که از خود تسلیه میکند خواه ناخواه بر اعصاب انسان تاء ثیر میگذارد. در ممالک پیشرفته که تکنالوژی انکشاف زیادی نموده است و نسبت به سایر کشور ها سر و صدای ماشین زیاد است به همان پیمانه خستگی های روحی و دماغی نیز وجود دارد و به هر اندازه که این سر و صدای ماشین زیاد باشد به همان اندازه خستگی ها نیز بیشتر میگردد.

برای جلو گیری از این ناراحتی و دفع خستگی ها راه های گوناگونی وجود دارد که از جمله میتوان یکی هم موسیقی را نام برد. موسیقی از جمله عوامل موثر و خیلی مفید و ارزنده است که میتواند تا اندازه زیادی باعث دفع خستگی های روحی و دماغی میگردد. صرف نظر از اینکه این موسیقی چه شکل و محتوای دارد برای علاقمندان آن و کمال به تشنه موسیقی اند و بعد از فعالیت زیاد و شستیدن سر و صدای ماشین نیاز فراوان به موسیقی و شنیدن آن دارند. زیرا موسیقی همانطوریکه گفته اند غذای روح شمرده میشود، و قویکه روح خسته گردد بیگانه درمان آن موسیقی است. از همین

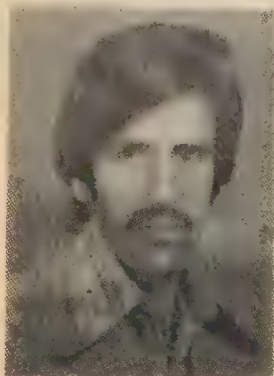
رو در تمام جهان امروز توجه زیادی بعمل می آید تا موسیقی را انکشاف دهند و هر چه بیشتر بر کیفیت آن بیافزایند زیرا در این اواخر بعضی از گروه ها موسیقی را بشکلی دوازده اند بعضی اشک به عت تسکین عصاب و دفع خستگی گردند بیشتر باعث ناراحتی روان انسان میگردد. اما یکمده

اندیشه های جوانان

محمد سلیم (رحیمزاده)

سیر تاریخ نشان میدهد که جوامع همیشه در حال تکامل بوده و روز بروز این تکامل چشم گیر تر و گسترده تر میگردد . پس بر جوانان ما ست که با سیر تکامل تاریخ پیش بروند و جامعه خویش را آنطوریکه لازم و توقع است پیش ببرند . ممکن است گاهی در مقابل جوانان ما و این سیر بعضی موانع ایجاد گرددولی باعزم و متین و راسخ میتوان به موفقیت ها رسید ...

محمد عظیم (رحیمی)

.. دیگر دوران رکود و انجماد سپری شده است ، امروز جامعه ما به جوانان رزمنده و هدفمند از هر وقت دیگر نیاز دارد، و مخصوصا در شرایط حاضر که جامعه مادر مرحله حساس از تاریخ خویش فرا دارد بیشتر این خدمت گذاری و ایثار محسوس تر است ...

این خواست زمان است که پابهای آن بیش برویم و خود راه کاروان زندگی که داریم در حال تکامل است بر سائیم . این خواست و آزادی هر انسان و بخصوص هر جوان است . جوانیکه درست می اندیشید و مغفول فکر میکند راه رسیدن به این زندگی را می یابد و در یافتن آن اشتباه نمیکند ، مشروط بر اینکه مغفول پندیشد و اراده و پشتکار داشته باشد . زیرا باین شرط است که میتوان به زندگی ایده آل رسید . در این جای شکی نیست که ما در شروع از زندگی قرار داریم و هنوز راه در رازی باقی است تا آن را طی کنیم ولی علی کردن این راه همانطوریکه قبلا تذکر دادیم اراده و پشتکار می خواهد و مستلزم تلاش پیگیر و دوامدار است . جوان ویا جوانانیکه متصف به این صفات اند به یقین در زندگی موفق و خوشبخت اند و آینده بر روی آنان بپوشد می زند .

گفتیم اراده و پشتکار ، بلی این یگانه عاملی است که ما را در زندگی موفق میسازد . پس برای اینکه این صفت را در خود پرورش دهیم چه باید بکنیم ؟ ساده ترین راه اینستکه کار امروز را بفردا موکول نکنیم ، زیرا اگر کار یک باید امروز انجام داده شود برای فردا گذاشته شود ، پس کار فردا را چه وقت انجام دهیم ، به همین ترتیب گذاشتن وواگذاری کار ها یک روز به روز دیگر باعث تراکم کار ها در زندگی میشود و این امر سبب میگردد که انسان از کار خسته گردد

کار امروز را بفردا نباید موکول کرد

ویگانه علت خستگی هم همین گذاشتن کار امروز به فردا واز فردا به پس فردا و به همین ترتیب به روز های بعد است . در جوامع پیشرفته این مساله زیاد در خور اهمیت است واز همین منبب است که آنان به پیشرفت های زیادی نایل آمده اند زیرا وظایف وکساره های سپرده شده را در وقت و زمان معین آن انجام داده اند . امروز که مادر شرایط خاص زندگی قرار داریم ، وقت شناسی وکار ها را مطابق پروگرام بر سر رساندن از وظایف اصلی ، جوانان شمرده میشود زیرا باین عمل است که میتوان خود را به کاروان زندگی که داریم در حرکت است برسانیم ، ودر غیر آن اگر روزگار وایه مدفی سیری کنیم هرگز نمیتوانیم به زندگی ایده آل و آرام و مسعود برسیم چه رسد به اینکه با کاروان تمدن هم گام شویم .

پس ای جوانان ! بیایید دست بدست هم داده در راه آبادی کشور و آرامی مردم خویش مصدر خدمات گردیم که جامعه ما از انتظار دارد . واین مامول و خواست زیاد مشکل نیست مشروط بر اینکه هدف معین داشته و کار ووظایف سپرده شده را به کمال امانت داری وایمان داری به انجام برسانیم .

دارند و صرف برای رفع خستگی یکی از آلات موسیقی را فرامیگیرند و به آن آسای حاصل میکنند . امروز جوانان ما نیز مانند سایر جوانان کشور های دیگر در پهلوی دیگر کار ها و رشته های اختصاصی خویش به موسیقی علاقه میگیرند و یکی از وسایل موسیقی را فرامیگیرند و بآن آشنایی حاصل میکنند که این امر در مواقع خستگی و رفع آن خیلی ها موثر است . زیرا نواختن یکی از این آلات موسیقی باعث میشود که هم خود نوازنده رفع خستگی کند و هم شنونده از آن محفوظ گردد . پس چه خوب است که همه جوانان ما در پهلوی مشاغل خویش به موسیقی و یکی از آلات آن آشنایی یابند . باشند تا از یکطرف باعث رفع خستگی های ناشی از کار و فعالیت جسمی و دماغی آنان گردد و از جانبی باعث خوشی و ساعت تیری دیگران گردد .

زن امروز و کارهای خلاق

گذشته . به کیهان سفر نموده و خلاصه نوش بلوش مرد وظایف اجتماعی خویش را بصورت عالی انجام میدهد . در پهلوی این وظایف زن بزرگترین وظیفه خود را که عبارت از وظیفه مقدس مادری است فراموش

چنین نظر دارند که همین موسیقی هم در ذات خود برای علاقمندان آن خالی از دلچسپی نیست . بهر حال موضوع این است که در دنیای ماشینی امروز و برای دفع خستگی های جسمی و روحی که ناشی از تمدن امروزی است موسیقی بهترین داروی آن شمرده میشود . خوشبختانه امروز جوانان اکثر از کشور ها نظر به شوق و استعداد که دارند یکی از آلات موسیقی را بدو به آن آشنایی حاصل میکنند . البته این به معنی آن نیست که این عده جوانان این وسایل موسیقی را به بهترین شکل آن می نوازند و در کار خویش استادان و مهارت دارند . خیر ، آنانیکه واقعا موسیقی را رشته اختصاصی خویش قرار دادند از این امر مستثنی اند زیرا این عده از این راهان می خورند و این رشته را ، رشته اختصاصی خویش قرار داده اند ولی منظور ما از آن عده جوانانی است که به موسیقی علاقه

در آن روز گاری که شرایط زندگی با نابرابری های خود پدید میکرد و تبعیض و نابرابری رواج فراوان داشت زن که نیمی از اجتماع مادر تشکیل میدهد در بدترین شرایط زندگی و حیات اجتماعی قرار داشت

نکرده و بهتر و بیشتر از گذشته متوجه تربیه و پرورش اطفال خویش است و آن را به بهترین وجه پیش میبرد .

امروز زن ، مانند مرد در تمام شئون حیات اجتماعی کار میکند ، عرق می ریزد و مشکل ترین و حساس ترین کار ها را پیش می برد در مغلق ترین ماشین ها کار میکند واز پس آن به بهترین شکل بر می آید .

جامعه ما امروز به زنانی احتیاج دارد که بر علاوه وظیفه مقدس مادری وظایف اجتماعی خویش را به نحو احسن انجام دهد . خوشبختانه طبقه درصفا ۹۹

این بعضی ونا برابری زاده شرایط آن روز گار بود که به زن موقع نمیداد از چار دیواری خانه اش پا بیرون بگذارد و در کار های اجتماعی ، فرهنگی ، سیاسی و اقتصادی سهم و نقشی نداشته باشد . زن آن وقت وظیفه داشت که صرف طفل بدبیا یابد ، پرورش و بزرگش کند ، پخت و پز نماید ، جار و جار کند اما امروز دیگر زن از این حصار بیرون شده ، از خود حقوق و جایبی دارد که باید به آن احترام کرد و قبولش داشت .

زن امروز ، از چار دیواری منزلش پسا بیرون گذاشته پیدای امروزی قدم

سدر ... در دهن شمت داشته طبیعی غل
بسته نموده و افراد حیات می نمایند
باز هم زن یا مادر در کنار ... به ...
چند می بردازد همراه با مرد زمین را تقسیم
می زند ، قلبه و ماله میکند و دو و خ ...
می نماید . مگر با وجود تمام این مسؤولی
ها رسالت مادر بودن وزن بودن را فراموش
نمی کند پیوسته در فکر آن است
اطلاعات مادر بپریشان و برای خانه و کار
کدبانوی خوب و برای شوهرش ...
و عزیز باشد .

به ادمه این مرحله وقتی وابستگی
وسیع می شود و از خانواده که هسته
تشریت را تشکیل میدهد قبایل طوایف و ...
ها بوجود می آید .

زندگی و عشق و محبت به زند گیمست که
ساحه خانواده بزرگ و بزرگتر شده ، خویشاوندی
و ندی به وجود می آید بعد از ارتباطات و وابستگی
سبب می شود که طایفه ها و طوایف و ...
آید و برای اینکه امور این طوایف و ...
عیارت دیگر عمل و نظر آنها بدوستی و ...
نماید و در اجرای امور طوایف و ادار ...
بی نظمی رخ نهد شخصی را به سمت
رئیس طایفه تعیین نمودند که البته تشکیل
تکامل یافته ریاست فامیل و یا خانواده و
داشت شخص موصوف بر علاوه اینکه مسؤول
اداره فامیل و طایفه اش بود نقش مدافع را در
برای طوایف دیگر نیز به عهده داشت همچنان
بایک مرور کوتاه به وضاحت دیده می شود
که زن در همه مراحل زندگی به حیث شخصی
مسؤول خانواده در پهلوی مرد در خدمت آن ...
بوده در طول تاریخ نقشش را در امور تو لید
فراموش نکرده در همه کارهای تولیدی مهم
فعال داشته گاهی در پای ماشین های غول
بیکر قرار گرفته و زمانی در پشت دستگاه های
بافتندگی دست و ناخن سائیده است .

بالاخره زن رئیس بلا منازع خانواده بوده
و وظایف که به او سپرده شده عیارت
مواظبت مسکن ، تقویت کانون خانواده ،
آشپز ، کار در مزرعه ، شکار و دامپروری و
غیره که در اجرای همه آن موفق بوده که
البته تاریخ شاهد و گویای خوبی به ...

دری جامعه «پاتریکال» به ...
آید مرد عملاً نیروی کار تولیدی
را بدست می گیرند نتیجه زن موقوفه و موقعیت
گرفته را از دست داده و تابع بی چوین و چرا
فرمانده و محکوم و پرده مرد می شود و نا
برابری و منازعات و کشیدگی ها در میان
می آید در شریک زندگی بروز می کند از این
جاست که یکی را حاکم و دیگری را محکوم
و پرده فرمان برادر مرد می سازد اینجاست
که مرد این وحشی رام نشدنی قرون و عصا
قدرت را بدست می گیرد بر بنده اش که
زنی است حکم می راند او را ت و کوب
می نماید و چون مرغ اسیر در دامن کشیده
و محصور زندانی اش می کند .

غالب از اینکه او نیز مانند یک مرد انسان
است حق دارد آزاد زندگی کند و از همه تعام
زندگی مستفید گردد .

این عکس شرایط نامساعد زن در تشکیل می کند

يك نگاه گذرا به سمر گذشت زن

بعد از آنکه بسورت در روی رستم
زندگی را به آغاز گرفت چراغ بشری کل
دهد های داشت در آن طرف ، فای ...
و عملکرد شکل تکرر به پرده سالان
نیز بشکل بسیار ابتدایی موجود نبود
یعنی اداره کنند و اداره شوند مطرح نبود
مساوات مطلق دیده می شد آنوقت انری از
حاکم و محکوم ، دارا و نادار قوی و ضعیف وجود
نداشت و حرفی از ظلم و استبداد و استثمار
فرد از فرد شنیده نمیشد .
درین وقت زندگی مردم خیلی ساده و بی
پیرایه بود خوراک انسان از شکار حیوانات
بدست می آمد پوشاک آنها نیز پوست حیوانات

شکار بود از درج و تهری بر روی حیات
نبود بهترین بشکله سالان در معادن های
نمناک و مخوف شکل ممداد که در و د ...
آنها با تصاویر از حیوانات و پرندگان وحشی
مرسوم گردیده بود .
درین مساکن نه رنگی دیده میشد و نه
روغنی و نه مویل و فرنیچر منتهای برای اطفال
تازه نولد یافته سنگ هارا روی هر گذاشته
و برای آنکه اطفال از شر حشرات خزند
و خطر ناک در امان باشند سکویی بنا می نمودند
و این میخانه عزیز را بالای همان سنگ ها
جا میدادند و از او مراقبت و پرستاری چندی

بعد از آنکه بسورت در روی رستم
زندگی را به آغاز گرفت چراغ بشری کل
دهد های داشت در آن طرف ، فای ...
و عملکرد شکل تکرر به پرده سالان
نیز بشکل بسیار ابتدایی موجود نبود
یعنی اداره کنند و اداره شوند مطرح نبود
مساوات مطلق دیده می شد آنوقت انری از
حاکم و محکوم ، دارا و نادار قوی و ضعیف وجود
نداشت و حرفی از ظلم و استبداد و استثمار
فرد از فرد شنیده نمیشد .
درین وقت زندگی مردم خیلی ساده و بی
پیرایه بود خوراک انسان از شکار حیوانات
بدست می آمد پوشاک آنها نیز پوست حیوانات

الکول

دشمن خوشبختی

خانواده‌ها

می‌گیرند. زیرا معتادان به مشروبات الکولی مسائل تر بیتی را به طاق نسیان و فراموشی می‌گذارند. بالاخره از چنین خانواده‌هایی صفا و صمیمیت رخت بر بسته و کوچ می‌نماید و به عوض بی‌میلی و بی‌تفاوتی بالهای شوم خود را گسترده سایه بی‌تفاوتی و بی‌میلی رادامن می‌زند.

همچنان اگر کودکان خانواده‌ها در محیطی که تصویر شد تربیت شوند، نهال بی‌برو بی‌ثمر خواهند بود که گریزان از منزل بار آمده و روح و روانشان به فشارهای اجتماعی عجیب شده باعث آزار خویش و اطرافیان خود، خواهند شد.

معتادان به الکول، همیشه بر توقع، بدبین، حسود بوده و برای نظم و نسق زندگانی خویش نداشته و همیشه درد سر دیگران می‌باشند، آنها بعد از صرف مشروبات الکولی اعتنایی به قواعد و همچنان قواعد اخلاقی نداشته و رعایت نظم اجتماعی را اصلاً به نظر ندارند و چون اراده و توان فکری شان از بین می‌رود

بی‌رحم و سنگدل شده و در مقابل هر عملی از خود عکس العمل شدید و بی‌جا را نشان می‌دهند.

اضرار دیگر مشروبات الکولی اینست که حسادت زبیش از حد در انسان بیدار شده و شعله‌های بکار بی‌اعتمادی را دامن می‌زند، و در مورد نزد یکتترین کسان خود مثل زن و فرزند بی‌اعتماد بوده و هر نظر و عمل و اقدام همسر خویش را سوظن نمود و گمان بد نسبت به خانمش روز به روز رشد نموده و حالات سخت تباهی آور و نارام کننده به میان می‌آورد.

بلاک مطالب فوق، باید خانواده و مسؤولان امور متوجه باشند تا این و لا آفت ویران کننده غیر انسانی در اجتماع ما ساحه رشد نداشته باشد و اگر اینجا و آنجا نیز، نمونه وار دیده می‌شود باید جلوش از همین اکنون گرفته شود.

البته آنچه را بر شمردیم، مشت نمونه خروار دانه از بسیار بود که برای عبرت آموزی به مصداق ضرب المثلی «اگر در خانه کسی است يك حرف پس است» امید پیروزی‌های را در قبال داشته باشد.

و در اثر افراط آن، به جنایات خطرناک دست می‌زنند، بالای فکر اندیشه، روان، جسم و اعمال آنها نیز تأثیرات نا مطلوب وارد می‌شود.

مشروبات الکولی شیرازه محیط و خانواده‌ها را برهم زده جامعه را بسوی تباهی و انحرافات اخلاقی سوق میدهد و بی‌مسئولیتی بی‌تفاوتی را در روان واراده انسان حاکم ساخته و بتدریج انسان را بی‌تفاوت، غیر فعال و بار دوش جامعه بار می‌آورد.

آنها بیکه به مشروبات الکولی معتاد شده اند به منظور تبیه آن به هر وسیله مشروع و نامشروع دست زده و برای فرونشاندن

عطش زشت و نا بکار خویش از هیچ‌گونه اقدامی رو گردان نمی‌شوند، ضمن اینکه صحت مند ی خویش را به خطر می‌اندازند اقتصاد خانواده را نیز به ضربه هولناکی مواجه می‌سازند.

از سوی دیگر چون آنها همیشه از حالت عادی زندگی بدور می‌باشند فرزندان شان نیز از تربیه سالم و درست بدور مانده نرادی ها و تشویش و اندیشه‌های همیشگی سا به شوم خویش را پر روح و روان شان گذاشته و قانون خانوادگی به سرانجیبی و سقوط منجر

بپلوی منفی الکول، همان مشروبات الکولی است که در هر حالت و با هر منطقی که اراده شود نو شیدن آن مضر به صحت مندی انسان بوده و حادثه‌های معتادان مشروبات الکولی بسا خانواده‌ها را به غم مبتلا نموده است.

بناء مشروبات الکولی طوری که تحقیقات صورت گرفته عوامل اصلی بعضی جرایم بوده و بیماری‌های مختلف صحتی و اجتماعی را به میان آورده است درین مورد کتاب‌های زیادی نوشته شده و ضررهای این آفت خالمان سوز بیان شده است.

همان طوری که معتادان به مشروب الکولی

جوامع انسانی همانگونه که از پدیده‌های طبیعی استفاده نیکو نموده بسا بر انحرافات و نا بسامانی‌های محیطی و اجتماعی، بارها به نا ملائمت و نا آرامی‌ها مواجه گردیده و ثمرات استفاده نا درست پدیده‌ها را چشیده و حادثه‌های غم انگیزی را باعث شده‌اند اما الکول نیز از جمله پدیده‌های ست که در اثر کاوش‌ها و تجزیه و تحلیل سالی‌های متداف مورد استفاده انسان‌ها قرار گرفته و تا زمانیکه در امور زندگی بجا و درست بکار رفته مفیدیتش بر همه بر ملا شده و اکنون نیز در لابراتوارها و مراکز علمی از آن حد اکثر استفاده را می‌نمایند.

گرا نه وطنه

ستا په هر لويشت کې نړتوب
پت مړانه سپيڅلتوب
اتلونکې دې اتلونکې
ستا هر بان او هر گرنگ

دلته مات هريو سکندر
تېنيدلی - هر چنگيز
خوله شوه ماته د مغول
برباد شوی هر او رنگ

هر دښمن او هر غليم
تالا نگر او برغلنگر
پسکيلا نگر او زورور
څی له تا ټينی په څنگ

ستا دهر غليم پر ضد
که دلدی که دپړ
په مخ وږمه په مخ وږم
ستا دپت ساتلو چنگ

ته کعبه زما کعبه یی
ته سپيڅلی - پاک - نکه یی
زه دی خاوری پښکومه
مجاور یمه ستا ملنگ

(سنگر)

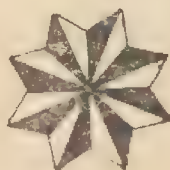
په زما گرا نه وطنه .
ته زما یی او زه ستا یم
ته ډیوه ډیوه ډیوه
زه پتنگ پتنگ پتنگ

ستا وچ څوږ - اغزی اغزی
وچه ترخه گنډ پری
دختن مشک ورنه څار
پری لومې لاچی لونگ

له هر څه یم یی پروا
مست په مینه مینه ستا
که هر څه زما هر څه یی
ته می پت یی ته می ننگ

زه سر تیر سر تیر سر تیر
سرښیندل زما ناره ده
کاشکی ورم ستا په هوډ
ته چی مرښمه یی ننگ

نامی هوډ دی نامی هوډ
مه څمه ستا په لار
ستا لپاره می منلی
تېمتونو و نگاونگ

موج ننگه

کرد موج ننگش جان ودل ما روشن
پاڼه ټاپ کند ساغر و مینا روشن
داشت بر بیکر خود جامه موج سپید
بود چون شمع فروزنده سر ا پا روشن
چون فضای ننگه ماست ز گلپای فراق
هر شب از کوکب سیمین دل دویاروشن
فلشن اندام من امروز بهاری دارد
چمن آینه چشم تماشا روشن
خوش ادالیکه بود خوبی سیرت هنرش
همچو شعریمت بهر صورت و معنا روشن
هست از مشعل اندیشه عالی نظران
آسمان ننگه مردم دانرا و شن
شجرانگیزست که بر خاک شپیدان سوزد
هر گل لاله که سازد دل صحرای روشن

ژولینون

غزلی در نتوانستن

از دست های گرم تو
کودکان توامان آغوش خویش
سخن های توام گفت
غم نان اگر بگذارد

نغمه درنغمه درافکنده
ای مسیح مادر، ای خورشید !
ای زمهرانی یی دویغ جانت
باچنگ تمامی ناپذیرتوسرودهای توام کرد
غم نان اگر بگذارد .

رنگ ها درونک ها نویده ،
از رنگین کمان بهاری تو
که سرافرنده دواين باغ خزان رسیده برافراشته است .
نقش های توام زد
غم نان اگر بگذارد .

چشمه ساری دردل و
آبشاری درکف ،
آفتابی دو نگاه و
فرشته یی دو پیراهن ،

از انسانی که تویی
قصه های توام کرد
غم نان اگر بگذارد .

احمد شاملو

مه بر آمد

مه برآمد
خرم و خوش
شب بخندید
نرم و دلکش
دلبری مست و خندان
عارضش جلوه گاه پیران

سر زروژن برآورد
سوی دریا ننگه کرد
زیر لب موج خواند ترانه
پوسه ها برزند برکوانه
ماه خاموش است
گل همه گوش است

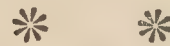
گوهر اندیشه‌ها

آینه مشربیم. بپر جاکه رفته ۱ یم
از نور گفته ایم هر آنچه که گفته ایم
از ما بجز رموز نهان دمان بخواه
چون نا خدا به قایق معنی نشسته ایم
موجیم که زلذگیت ، سراپاخروش ما
زنچیر بی امید خموشی شکسته ایم
هرگز ندیده ایم جهان را بچشم و هم
بازاهدان شهر که پیمان نیست ایم
شد روزگار دور که با عشق آفتاب
از مرز سر زمین سیاهی گذشته ایم
آتش گرفته هستی ظلمت ز سوز ما
از مجمر سکوت که چون قوغی چمنه ایم
ای رهروی که هیچ نیایی دیار نور
از خاطر تو باز پریشان و خسته ایم
ما پایمال هرکس و ناکس نمی شویم
چون نیزه ای بچشم زمانه نشسته ایم
از گشتگان راه نوا میرسد بمن
بس داغ‌های ننگ که باغون شسته ایم
در شهر من تو گوهر اندیشه ای بجوی
تا تو نگویی باز که مادر نسفته ایم
راز وجود نور بود در ستیز او
(پرتو) خوش است کز دل خورشید شگفته ایم
پرتو نادی

واصل رویشا نی

دگلو خوشبویی

خو دما رضا یوه وی د تا بله
به دو یی کی به ما نه مو می واصله
ته به کوم دلایل زما دچاری غم خوری
ای مدام له ما پر دبه دخان خبله
که دگلو خوشبویی شیم ته می بوی کیده
که میوه شیم به پناخ زانگه ته می وله
زما اجر نیم د خان نیم دجهان دی
یوه چار می به دوه خایه وو یشله
به جهان کی لذتو له دلی خو له یم
کل تر خه خوازه می وتلل به تله
که اصلی وجود دی زه یم له مامه خه
که غرض دی خبل گو ما ن دی پسی خفله
ای واصله حقیقی واصله هغه دی
چیزه یی یادوم خان یی هیروی تله تر تله

خدمتگاران پیژنم

خوک به لیلی د زلفو تار خوشبوی
خوک به مکیز د خبل نگار خوشبوی
خوک به دناز نخر و رفتار خوشبوی

زه ددی خاوری خدمتگار خوشبوم

خوک به دولت خوک به عزت خوشبوی
خوک به دخان شان او شوکت خوشبوی
خوک به دسرو شولوشربت خوشبوی

زه ددی خاوری شرافت خوشبوم

خوک به دخان خوشحالی غوره گئی
خوک به دخان آبادی غوره گئی
خوک به دخان نیکنامی غوره گئی

زه دخبل قام آزادی غوره گنیم

خوک به چوکی خوک به مقام غواپی
خوک به له هرجالو دخبل بام غواپی
خوک به له میونه دک جام غواپی

زه سره یو وجود دخبل قام غواپی

خوک به دخان سینگار خوشبوی
خوک به دساز گرم بازار خوشبوی
خوک به راحت خوک به قرار خوشبوی

زه هغه ژوند دافتخار خوشبوم

خوک چی به وینوسور میدان خوشبوی
خوک چی دخبل قسام سربازان خوشبوی
خوک چی آزاد افغانستان خوشبوی

زه هم همدا رنگه افغان خوشبوم

خوک چی ز مو بز قهرمانان پیژنی
خوک چی نا متو زمریالان پیژنی
خوک چی دا لوی افغانستان پیژنی

زه هم همدا راز انسانان پیژنیم
«وطنپال»

طرح کوتاه

تو اول فصل این کتاب را آغاز کردی
ومن خوانندگی ناشی
پس از روزی که عادت با کتاب کردم
تو آنرا بسته کردی
ومن پایان این قصه را
ناخوانده ماندم .
پشیر سخاورد

حمام دادن کودک

یکی از پرایلم های والدین مسئله غسل دادن اطفال میباشد که آنها هراس دارند که مبادا کودک شان هنگام شستشو خنک خورده مریض شوند و فکر میکنند که برای شستن کودک حتما باید حمام ویا تشناب گرم و بخارآلود یا آب گرم لازم است غافل از اینکه آب گرم و بخار و بودن مدت زیاد در حمام برای صحت کودک مضر تمام میشود .

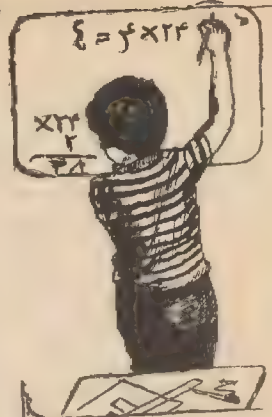
غسل دادن ویاک نگهداشتن کودک وظیفه هر مادر باسلیقه و با فهم میباشد . يك مادر آگاه کودک خود را در شرایط مشکل اقتصادی و صعی حداقل هر هفته ویا هفته دو تا سه بار وادر دست داشتن وسایل ساده صعی شستشو نماید .

غسل دادن اطفال ویاک نگهداشتن آنها برای صحت شان بسیار مفید واقع می گردد . زیرا همه میدانیم که پوست دارای مسامات کوچک اند ودر صورتیکه مرتب شستشو نگردد مسامات مسدود گردیده و برای صحت زبان آور تمام می شود .

واگر به صورت مرتب پروگرامی برای غسل دادن کودک مدنظر گرفته شود در رشد ونموی طفل تاثیر فوق العاده می نماید و هم کودک پاک و نظیف مورد علاقه ومحبت اطرافیان قرار می گیرد .

قبل از اینکه کودک را غسل میدهید باید وسایل حمام را آماده و بدسترس قرار بدهید تا موقعیکه کودک برهنه است و شما به عقب چیزی که ضرورت دارید سر گردان نشده و هم کودک سرما نخورد .

بهتر است برای غسل دادن کودک يك لگن یا تشتت پاک ، صابون ، لیف ، روغن زیتون یا بقیه دو صفحه ۴۹

اطفال امروز

اطفال و دندانهای زیبا و سالم

مواد معدنی و آهکی دندانها می گردد . همچنان از غذاها و مشروبات بسیار گرم ویا خیلی سرد خوردنای نموده و هم متوجه

باشید که به تعقیب يك غذای سرد ، غذای گرم خورده نشود ودر برعکس هم همینطور مدنظر گرفته شود .

همچنان اگر با غذا آب صرف نشود بهتر خواهد بود باید آب را قبل ویا بعد از غذا نوشید مقصد اینست تا نان با آب دهن خوب مخلوط

گردیده ، جویدن طول بکشد و عمل هضم نیز بهتر انجام گیرد .

۳- بهجدریکه کوچکترین عارضه یا پوسیدگی در دندانها ویا بیره ها ملاحظه نمودید بداکتر مراجعه کنید تا قبل از اینکه پوسیدگی یعنی دندان هاو بیره ها برسد جلو گیری بعمل آید ویا تجویز بموقع کلسیم و ویتامین های (A, B, C) از بروز مجدد مرض جلو گیری نمایند .

۴- بهلاز هر غذای روزانه ویا حداقل شب موقع خواب باید دندانها را با ترتیب صحیح با برس شستشو کرد

مدنظر گرفتن حفظ الصحه دهن و دندانها و بیره ها برای همه مخصوصا کودکان امر ضروری پنداشته میشود اگر کودک از همان آغاز یعنی از سن سه ساله بهبالا به شستن ویاک نگهداشتن دندان هایش عادت بگیرد تا ایام پیری این عادت با وی همراه خواهد بود پس چه خوبست تا این کار را به آنها به لطف خوش و مهر بانی در آنها بشکل عادی در بیاوریم .

و نامنظم در میاید . توصیه بوالدین اینست که در چنین صورت باید در چهار سالگی کودک یکی از دندانهایش

را بکشد تا جا برای سایر دندان ها به انداز کافی باشد و اگر دندانهای پیشرو زیاد پیش برآمده باشد از سیم های فلزی که داکتر دندان

می اندازد موثر واقع می گردد و هم در کلینیک های دندان طریقه های بکار برده میشود که مفید و موثر می باشد .

به اطفال یزدگتر باید بفهمانید که برای جلوگیری از امراض دندان تنها برس زدن و استعمال کریم های گوناگون کافی نبوده ، برس و کریم نمیتواند حتی به صورت محسوس از

پیشرفت مرض دندان جلو گیری نماید . پس باید برای خوب و سالم نگهداشتن دندانها ، آن غذاها یی را مصرف نمایند که نه تنها برای دندانها مضر نیستند بلکه برای تقویت و ریشه آنها مفید هم واقع میشوند .

سبزیجات ، میوه های تازه و لپتیات بهترین غذا برای داشتن دندانهای زیبا و سالم محسوب میشوند و برای اینکه از بیماریهای دندانها و دهن جلو گیری گردد باید نکات ذیل مراعات گردد .

۱- اقسام شربتی ، قند ، گلیچه ، ترشی باب و غیره مواد نظیر اینها دوتیجه تخمیر تولید اسید لاکتیک را نموده و منای دندان را حل میکند و باعث پوسیدگی دندان می گردد .

۲- آب جوش داده شده چون فاقد کربنات کلسیم است صرف نشود زیرا سبب کمبود

دندانهای کج و برآمده و گاهی گیش نه تنها جیره را زشت و بد فواره میکند بلکه از نگاه علم بیولوژی درجهای تنفسی و تلفظ خلل و نقصانی وارد می آورد .

عوامل اینکه چرا و چگونه دندانهای اطفال کج و یا نامنظم میشوند قرار ذیل میباشد : اول درموقع شیر دادن .

دوم : مکیدن انگشت که بعضی از اطفال عادت دارند که یکی از انگشتان شان را همیشه بمکند . سوم : ارب بردن که ممکن در فامیل نامنظم بودن دندانها به صورت میراثی دیده شود .

و برای اینکه چطور معالجه صورت گیرد و از کج شدن دندانها جلوگیری بعمل آید طرق زیر پیشنهاد شده :

۱- درموقع شیر دادن نوزاد باید سعی کنید وزن بدن طفل به طرف سر سنگینی نکند .

۲- متوجه باشید و دایما مواظبت نمایند تا کودک از همان آغاز نوزادی بمکیدن انگشت عادت پیدا نکند . گاهی مکیدن انگشت در اطفال را

عقده پنهانی میدانند که کودک از بعضی مسایل ویا کم محبتی والدین و نجیده و بمکیدن انگشت پناه می برند که والدین باید متوجه این موضوع باشند .

۳- در صورتیکه کج و نامرتب بودن

دندانها در خانواده ی اوئی باشد باید از همان موقعیکه کودک دندان می کشد دست بکار شوید زیرا دوکتوران این رشته باین نتیجه رسیده اند که کودک نوزاد دندانهای بزرگ را و یا پدر میراث می گیرد چنا ق والا شورا از مادرش که در نتیجه دندانهای بزرگ نمی توانند دو چناق والا شورا کوچک جای گیرند از همین سبب است که بشکل برآمده

چونکه هر كودك دارای احساسات و طرز تفكر مخصوصی برخوردار است و باید بر آن معلمین باید روحیه هر يك را بخوبی درك و كودك را طوری كه همت بشناسند و در صورت كدام مشكل تربیتی و روانی بكمك والدین اطفال میتوانند به كودك رهنمایی و رسیدگی نمایند، و در صورت لزوم از روانشناسان و متخصصین اطفال هم كمك بگیرند .

طو و یكه در بسا لا ذ كر نمودیم معلمین كودكستانها باید علاوه بر اوردیون بملك تعلیم و تربیت كودك تا حدودی در مسایل روانشناسی كودك معلومات و آگاهی لازم را كمب نمایند تا بتوانند باسانی با اطفال كنار بیایند . همچنان معلمین باید خودشان بدون عقه و ادای روحیه سالم و پشاش باشند تا رفتار و كردار و حرکاتشان نمونه و سر مشقی خوب برای كودكان ماکه مردان و زنان آینده جامعه هستند شده بتواند .

كودكستان اصلا محیط آمادگی برای شامل شدن بكمتب و قبول مسوولیت های بزرگتر و مهمتر می باشد .

هنگامیکه يك كودك كودكستان دیده بكمتب شامل می گردد بدون كوچکترین نااحتی و خجالت هر پیشامدی را می پذیرد اشیای اطرافش در كمتب كه عبارت از میز و چوکی و تخته سیاه خواهد بود او را وحشتزده و فراری نخواهد ساخت زیرا او در محیط كودكستان باین چیزها برخورد نموده و با آنها قیلا آشنایی و بلدیت پیدا نموده است .

والدین باید بدانند وقتیکه طفل خود را بكودكستان شامل می سازند وظیفه آنها ختم نمی گردد بلکه باید انتظار بعضی عكس العمل هارانی داشته باشند زیرا كودك برای بار اول قدم بمحیط خارج از خانه می گذارد و انسی بگیرد و دو باره منظم گردد مدت درازی رادر بخواهد گرفت .

بعضا معتقد هستند بعد از این كه طفل بكودكستان می رود معلم مسوول او خواهد بود حالیکه این حرف درست نیست زیرا تربیت باید از خانه شروع گردد و باید از تربیت كودك در منزل غافل نشوید و او را آماده و منظم بكودكستان بفرستید. هیچگاه كودك مریض و تب آلود را به كودكستان نفرستید تا باعث مریضی سایر اطفال نگردد زیرا در همین مرحله كودکی اغلب بیماریهایی دوران كودکی مریض را تا بگير اطفال گردیده كافیست كه يك كودك مریض در محیط كودكستان مرض را بسببوت به دیگران انتقال دهد. پس سعی گردد كودك مریض را تا زمانیکه بكلی بهبودی حاصل نکرده بكودكستان نفرستد و چندروز او را در منزل استراحت بدهید . و فستكه خوب شد با توصیه و دستور فرستادن او بكودكستان مانی نخواهد داشت .

گاهی دیده شده كه والدین كودك مریض خود را بدون توجه بكودكستان رسانده و خود بی كارشان می روند كه اینكار شان مغول و پستیده نیست باید بحال كودك خود كودكان معصوم دیگر هم توجه كنند باین امید نباشند كه معلم از او پرستاری خواهد كرد ، درست است معلم باید به اطفال رسیدگی نماید مگر در صورتیکه طفل مریض باشد و معلم تنها به او پرسد تكلیف دیگران چه خواهد بود . كودك مریض باید در منزل استراحت نماید . در كودكستانها علاوه بر اینکه تعلیم و تربیت مسا مهم است به نظافت و حفاظتالصحه آنها و محیط كودكستان ه باید جدا توجه مبذول گردد .

نمایی از زندگی كودكان در كودكستان

مرحله دوم زندگی كودك در كودكستان

دوره كودکی مرحله نهایت حساس و مهم در زندگی انسان محسوب شده و رشد جسمی و ذهنی كودك از همین آوان شروع می گردد، لذا مراعات تربیت صحیح در دوره كودکی بالای شخصیت و آینده او اهمیت فوق اعاده دارد. پرورش اطفال باید مطابق به شرایط و تعلیم و تربیه و روش های جدید صورت گیرد كودكانیکه در شرایط و جوامع مناسب تولد و نشوونما میابند افراد مفیدو فعال باو میابند . بر عكس اگر تربیه و نشو و نماي كودك در يك محیط محدود و نامناسب و مخصوصا در خانواده ایكه چارو جنبال های فراوان در آن باشد صورت گیرد طفل طبعاً از نعمت تعلیم و تربیت صحیح برخوردار نگردید و در جوانی فاقد هدف معین بوده و بسیار امکان دارد كه بار دوش جامعه گردد .

محیط زندگی و پرورش اطفال را هیچگاه محدود نسازید و به آنها اجازه اشتراك در اجتماعات مانند كودكستانها ، تفریحگاه ها و غیره جاهاییكه برای رشد ذهنی و جسمی كودكان مساعد و مناسب باشد بدهید . از آنجائیکه كودك تقلید پذیر است و شنوی در اجتماع با همسالانش سریعتر صورت می گیرد مخصوصا در اجتماعیکه مردم آن با

بلند در رشته تربیت طفل ، با تجربه و بالاخره مهر بان باشند زیرا يك معلم كودكستان باید در پهلوی تعلیم و تربیت كودك بمسایل روانی و عاطفی او نیز توجه نماید، زیرا هستند اطفالیکه قوه تطابق اجتماعی ضعیف و كم رشد دارند و در دوران بلوغ بیم آن می رود كه مركب اشتباهات كوچك و بزرگی شوند ، مگر معلم وارد و با فهم و دلسو با عشق و علاقه مادری میتواند كودكان را با واقعیت ها زندگی تاحدیكه آنها قادر بكوند آن باشند ، آشنا بسازند .

كودكستان ها برای تربیت درست اطفال يك جامعه و وظیفه مهم و خطیری به عهده دارند و آجا باید تربیت به معنی حقیقی كلمه تطبیق گردد زیرا نشو و نماي شخصیت كودك كه در خانه طرح شده در محیط كودكستان تقویت و تكمیل می گردد .

تقسیمات اطفال در صنوف كودكستانها باید طوری صورت گیرد كه معلمین پلوستی از عهده این وظیفه مهم بدر آمده بتوانند . اگر تعداد اطفال زیاد در يك صنف گنجانیده شود طبعاً معلم طرد ممكن به اطفال رسیدگی نتوانسته و نتیجه مطلوب به دست آمده نمی تواند

زیور علم و دانش و تربیت امروزی آواسته باشند .

كودكستان بهترین محیط جهت رشد ذهنی و جسمی كودك محسوب می گردد زیرا در آنجا اطفال علاوه ازینكه بمسایل عادی كه در ایجاد نظم و تربیت و امور روز مره به اطفال كمك می كند آشنایی پیدا می كنند همچنان به ایشان موقع ورزش و تفریح در هوای آزاد را میدهد و آنها می توانند با اسباب بازی متنوع و رنگارنگ سر گرم شوند به هنر نقاشی ، كاردستی، خانه سازی و غیره دلچسپی و علاقه می گیرند ، و گاهی موزيك ، اکت درامه ها و تنظیم نمایشنامه های هنری كه در شكل فای ذوق كودكان نقش عمده را دارا می باشد در كودكستان به آنها آموخته میشود .

در محیط كودكستانها استعداد های نهفته اطفال از همان آغاز تحريك و كشف گردیده و برای رشد و انكشاف آن قدمای طبیعوشم برداشته میشود .

در ممالك مترقی و اكثر كشور های جهان سعی می گردد تا معلمین كودكستانها ازین آئند مردمی انتخاب شوند كه دارای سویه علمی

بسی همه چیز

را دانستند. در عوض مدام به او شوربای
نر کاری میدادند. شوربای که در آن قطره
و شلغم سنآور بودند. بیاد دکان سر کوحه
نماد. دیده بود که در آن جامیوه آورده اند باب
صدای آرامی گفت:

مادر. بری هم از دکان نورو میوه نمیخوری
زن باتر مساری جواب داد:

میخرم بچه گلم. برادرت رفته که از
کاکایت بیسه قرض کنه. حالی خاد آمد.
اما خوب میدانست که امید بیپوده ای دارد
و مثل دوسه دفعه گذشته فعلاً بادیست خالی
برخواهد گشت.

از سیشه نیم باز پنجره به آسمان نظر
انداخت. ابر های کوچک و بزرگ در دل
بهناور آسمان شنا میکردند. آفتاب بریده
رنگ غروب دامنه ابر ها را با مهارت رنگ
آمیزی کرده بود. غروب غم انگیز و ناراحت
کننده ای بود زن احساس خفقان کرد. حس کرد
فلجی سخت فشرده میشود و میل شدیدی
به گریه کردن دارد: «که بابیش زنده می بود،
اگر ده زندگی خود از راه حرام بیسه پیدا

میکرد اگر دست جور و جبال به مال بی
و آن دراز میکرد حالی بچه گلم به ای
روز میخاد؟ حالی از گشتگی و بی دواایی ده
بسترمی بود؟»

روز غم انگیز مرگ شوهرش منل برده علمی
از مقابل دیدگانش میگذاشت. یگرور بارانی
و سرد. یک آسمان ابر آلود و تیره و چنانزیک
مرد نادار و بیچاره در زیر لحاف باره پاره

ای که توت های پخته از لای آن بیرون زده
بود در فرفش دو تا طفل لرزان و هشت زده
زار زار گریه می کردند. وای سر زنی در لباس تافتة رنگ و رو رفته
و موهای پریشان. مات و بهوت نشسته بود.
نه گریه میکرد و نه بچه های کوچکش را تسلی
میداد. چشمانش را که عالمی از غم و اندوه را
حکایت میکرد بدیوار مقابل دوخته بود. چنان
عمیق که فکر میکردی میخواهد دیوار را بتکافد
از فردای آنروز. هر لحظه که به بچه های
گرسنه و بیمارشان نگاه میکرد با اندوه می گفت:
مرد. او خلاص شد. حالی مکتای اولاد چه
کنم؟

و یگرور بسر کوچکتر به بستر افتاد. از
سال ها قبل شبها تا به صبح می نالید و سرفه
میکرد و بگفته مادرش «مدام ریزش داشت»
از یک ماه قبل بیماری اش شدت گرفت. پیوسته
تب داشت. چنانز داغ بود و اغلب سرفه میکرد
وقتی که داکتر وادیند هدایت گرفتند که
میوه. یعنی. فرنی و شیر برنج بخورد اما آنها
که حتی به غذای عالی روز مره شان درمانده
دوا گرفته بودند و نه توان خرید گوشت و میوه

(زلمی) پسر بیمار و رنگ بریده ای که در
پسری افتاده بود. آهسته چشم باز کرده از
زنی که بپلوی بسترش زانو زده هایوسانه
نگاهش میکرد پرسید:

مادر. نه میجرم؟
زن لرزید. اشک در چشمانش حلقه زده
نفسش در سینه گره خورد و با صدای که
لرزش آشکارا داشت جواب داد:
بچه گلم. چرا ای گیه میزنی؟ تو ازدنیا
چه دیدی که بگیری؟

و در حالیکه ناشیانه سعی میکرد خود را آرام
چلو دهد اضافه کرد:
تو بخیر جور میشی. باز مکتب میری.
اول نمره میشی. دیروز رفیقای آمدند بودن
پرسان تره میکنند. بچه لالاکل مسگر هم
آمده بود.

(زلمی) بیاد روز های گذشته افتاد. روز
های خوب و شنگی که مکتب میرفت و همراهی
بچه لالاکل مسگر و دیگر بچه های کوچه می
هستانه میخندید و طول و عرض کوچه هائی را
که زمستانها برآز گل ولای بود و در تابستان
هاله ای از گردوخاک در و دیوار و بام را فرا
میکرفت. زیر پا میکرد. یاد آوری گذشته
شوری در دلش انداخت:

مادر. امروز نمی مانی که مکتب برم؟
زن دستش را به پیشان عرق کرده و گونه
های گلگون پسرک کشیده تقریباً با خودش
مزمزمه کرد:

بب داره. چانش داغ اس. خدا نگایش
کنه.

بسرک شنیده با ناامیدی گفت:

خی میره نمی مانی که مکتب برم؟
زن بزور لبخندی زد:

چرا نمی مانم؟ باش که بغیر جور شوی
باز هر روز مکتب میری. هر روز همراهی رفیقای
سات تیری خاد کنی.

زلمی ناراحت شد. دریافت که مادرش به
این زودی ها اجازه مکتب رفتن را به او نمیدهد.
دقایق بیصدا و آرام به مادرش چشم دوخت.
احساس دلنگی میکرد. گرسنه بود. از چند
روز به اینطرف غذای دوستی نتورده بود. یک
ماه قبل که مادرش او را به شانه انداخته پیش
داکتر برده بود. داکتر گفته بود که باید به
او میوه بدهید. شیر برنج. یعنی و فرنی
بخورانید. داکتر نسخه دوام داده بود. چند
قلم از دواهای مختلف و قیمتی. اما نه برای
دوا گرفته بودند و نه توان خرید گوشت و میوه

همینطور گفت؟

حیفاستی چه بگویی مادر؟

نوفتنی برادرت مریض اس. از مریضی
زلمی جان گفتی؟

کلم. کلم. همه چیزه کلم. نوبخال
کدی مریضی زلمی پرس مهم اس؟

بچه جان. چیغ نزن. آهسته بگو. بگو باز
اوجه گفت؟

پسر لبهایش را بدناند گرفته بادل تنگی
گفت:

اوه مادر! او گفت که ما جوری و ناجوری
کسی رو ضامن نشدیم.

زن با ناامیدی ناله کرد:

آه. بی انصاف.

بر زمین نشست. سرش را بین دو دست
محکم گرفته بود. گنج و هنگ مدتها فکر کرد.
بعد ناگهان از زمین برخاسته روبه پسرش
کرد:

برو بچیم. پیش کاکانصرو برو. کاکانهری
دکاندار. برش بگو که

پسر حرفش را قطع کرد:

سه دکه می سرم مادر. هنوز قرض اول
او ره ندادیم.

زن باز آری گفت:

برو بچیم. از خاطر مه برو. از خاطر
مادرت برو. برادرت گشته اس.

پسر لحظه ای درنگ کرد. بعد به برادر
مریضی چشم دوخته ناامیدانه دردل گفت:

وضعت بسیار خراب اس. رنگ به روی
نداره. بیدارک بیچاریم!

واژ خانه برآمد.

زلمی حرف های آندو را شنیده بود. از
کاکایش پلش آمد. يك دلبرینی عجیبی نسبت

به زندگی و مرد احساس کرده دلش میخواست
زار زار غریه کند. ناگهان سردی و لرزش

شدیدی بلبش راه یافته بود و عرقی به سردی
بخ بریشانی اش نشسته بود برای چند دقیقه

مثل درخت که در معرض طوفان قرار گرفته باشد
بشدت لرزید. مادرش آمد. پلوی او نشست

دست سرد او را در دست گرفت و لایتنفص صدا
کرد:

زلمی جان. زلمی جان. توت دلم. تره
چه شد؟

دقایقی که گذشت زلمی آرام گرفت اما هنوز
صطرات دشت عرق مثل مروارید بر پیشانی

بلند و مقبوض میدرخشید. چشماش را
روی هم گذاشته بود و دوستی و کرختی سابقه ای

او را فرا گرفته بود. زن مثل مومیایی شدگان
خیره خیره به پسرش نگاه میکرد. نفهمید

چمدتی گذشت يك وقت متوجه شد که پسرک
تکان خورده چشم باز کرد و در حالیکه لیسان

خشکیده اش را بازبان تر میکرد به مادرش
گفت:

افسانه پری کوی قاف خلاص شد!

زن ناگهان بخود آمد. بریده بریده گفت:

خلاص؟ له. نه حالی میگم اینه گوش
کو اما نه گفت حیرت کرده بود. دردل گفت

بودند می توانستند بخنی و میوه بخورند!
زن میترسید که میلان بچه کک مثل پدرش
از بی نوایی و غریبی ببرد. قلبش بسرد
آمده بود. اسک بر گونه هایش شدت جاری بود
زلمی ناگهان چشم باز کرد و مادرش را در

حالت گریه دید باوار خطابی گفت:
مادر چه شده؟

چرا غریه میکنی؟

زن بخود آمد اسکبایش را پاک کرد:
بچه کک نالید: خی مادر. بری هم افسانه

از خاطری که برادرت د پسر آفسانه
از خاطری که

بگو. افسانه پری کوی قاف.
زن به زور خندید: ازی افسانه خوشتر میابه

بچه کک کلم. میگم. بریت میگم.
بعد با حواس پریشان و قلب پراز اندوه

شروع کرد:
بود و نبود ده زمان های قدیم يك پری کک

بود. قفس بلند بود. موهایش دروازه
اتاق بشدت باز شد. پسرک ده دوازده ساله

لاغر و رنگ پریده ای با لباس خاکستری و
موهای پریشان بدون آنکه حرفی بزند راسا

آمد و بپلوی مادرش بر زمین نشست. زن
باتشویش سوال کرد:

دقتی؟
پسرک بی اعنا و خشک جواب داد:

دقت!
زن پریشان شد. سرتی را بیخ گوش او

برده آهسته گفت:
داد؟

پسر سعی کرد صدایش را حتی از همیشه
بلند تر کند. عصیان بود و گونه های

لارنش بشدت سرخ شده بود:
چی داد؟ خیال کنی میته. مادر؟

زن دسبایش را به هم مالید:
ساز برای خدا. آرام تر بزن. برادرت

نشونه. آهسته باش.
پسر. بی تفاوت و سرد جواب داد:

بمان که بشنوه. بمان که مرده ره خوبتر
بشناسه. مادر. جای پت کنن نیست. اوهم

میافاه که از چیزی گرفته نمیشه. مادر. بان
که بشنوه واز جایش برخاست. خیلی اوقاتش

تلخ بود. پشت پنجره ایستاده شد. هوا
کم کم تاریک میشد و روشنایی روز به آرامی از

روی زمین محو میگشت.
درختان چنار در آن هوای نیمه تاریک

مثل استیاج ترسناکی نظر می آمدند. استیاجی
که همگی دست بسوی آسمان بلند کرده بودند

و فکر میکردی برای سلامت پسرک دعا میکنند.
زن آمد. پلوی پسرک ایستاده شد و با ناامیدی

گفت:
بچیم. تو بری کاکایت گفتی؟ پری خودش

گفتی؟
پسر به مادرش چشم دوخت:

سها مادر. به خودش گفت.
خی چه گفت؟
گفت به خو خزانه ندارم.

آهسته تکان خورد اما نگفت ، هیچ چیزی نگفت . آرام و راحت افتیده بود ، رخساره استخوانی و باریکش زمانی رنگ میگرفت و سرخ میشد و لحظه ای رنگ پریده و مات بنظر می آمد ، زن تمام حالش را زیر نظر داشت با گریه برخاست و از روی طاقچه قرآن را برداشته بوسید و ناله تنان گفت :

«ای خدا ، اوره بنو می سپارم ، اوره بتو می سپارم»

و دوباره بر گشته پهلوی بستر نشست ، پسرک آرام بوده خیلی راحت و بی صدا نفس میکشید .

زمان به کندی میگذشت ، لحظات دیرپا و رنج آوری بود ، سکوت همراه با سایه مرگ مثل خفاش زشت و گریبی بر اتاق بال گسترده بود ، در آن هوای نیمه تاریک شامگاهی چهره پسرک آفتاب غم انگیز جلوه میکرد که باعث شد دوسه دقیقه زن از وحشت بخود لرزیده و بر روی پسرک خم شده اطمینان یافته بود که زنده است و نفس میکشد .

وقتی که هوا کاملاً تاریک شد تازه زن به فکر روشن کردن چراغ تیلی افتاد ، کوره ل کورمال گوگرد را پیدا کرده پلته چراغ را بالا کرد و گوگرد زد ، روشنایی سرخ ، رنگ چراغ ، رنگ کاذبی بر چهره پسرک پاشید ، دقایق همچنان با سکوت مرگباری میگذشت ، پسرک آرام بود و زن ، دیگر گریه نمی کرد ، پسر بزرگتر هنوز برنگشته بود .

پانزده ، بیست دقیقه بعد صدای باز و بسته شدن دروازه کوچک بگوش رسید پدنیال آن سر فیه بلند مرکی شنیده شد و متعاقب آن آوازی بگوش رسید :

«کسی است ؟ مادر زلمی جان ؟ خوارو ؟ زن با عجله برخاسته تا وسط اتاق پیشرفت ، صدا از کاسه نقره بود ، کاسه نقره در دکاندار همان دکاندار سر کوچه ، کاسه نقره دروازه اتاق را باز کرده با همان صدای بلند و ژنگدارش گفت :

«خوارو ؟ سلامیک ! زن چادر را به سر و شانه های خود جا بجا کرده با صدای آوازی گفت : سلام علیک کاسه نقره ، چطور یاد مساره کدین ؟

کاسه نقره در حالیکه بالای سر پسرک میرفت گفت :

«از یادما نمرین خوارو ، به گفته بودن که زلمی جان صحت شده ، دوباره دروازه اتاق باز شد و پسر بزرگتر در حالیکه در یکدست کاسه سفالی بزرگی و در دست دیگر یاکتی را گرفته بود داخل شد ، زن با عجب گفت :

«بچم چی آوردی ؟ کاسا نقره در جواب گفت :

«چیزی نی ! یک ذره میوه ده دکان بود ، یک ذره هم شور و ، خدا مادر اولاداره تگیره - شو ده دکان یک کاسه روان میکنه ، امروز قلمت عوضه ام که زلمی جان بخوره بهتر میشه خوارو ،

بعدم شده به صورت زلمی دقیق شد : بچه باید جان بگیره خوارو بسیار ناتوان شده ، چی میزی مخوره ؟

زنی میزی مخوره ؟

او را چه نند ، چرا اینطور سخت لرزیده و عرق کرد ، چرا اینطور رنگ باخت و بیخود شد ، چرا ، چرا زلمی دو باره گفت :

«مادر ؟»

زن تکان خورد : ایته حالی ، میکم ، حالی بچه کت خوب

و با سرفه ای صدایش را صاف کرد افسانه حره بگویم ؟

آدم یادم آمد ، در کجا بودیم ؟ زن حواسش را باخته بود با گوشه چادر پیوسته عرق از چین زلمی پاک میکرد و به حافظه اس فشار می آورد : (افسانه پری کوی فاف خفسم بود ؟ چطور شروع میشد ؟) همه چیز از یادش رفته بود از ناچاری راست و دروغ شروع کرد : «پری کوی فاف موی های دراز داشت ، با کمرش میرسید»

بچه کت گفت : نی تا کمرش نبود ، ناپای هاش می رسید .

زن قبول کرد : آه تپای هاش می رسید ، بسیار دراز بود ، رنگ طلا ره داشت»

بچه کت دو باره گفت : رنگ طلا ، نی سیاه بود ، زن سرنگان داد :

«هاسیه بود ، سیای سیاه مثل قبر»

ناکپان پسرک نیم خیز شده با دست بگوشه دیوار اشاره کرد :

«مادر ؟ اونه پری ره ببین ، طرف مه میایه موی هایش دراز اس ، اونه ببین ، طرف مه خنده میکنه ، کالای سفید پرشیده ، اوره ببین»

زن به سویی که اشاره کرده بود دید ، جز قسمت ریخته شده کاهگل دیوار که روی آنرا با جونه سفید کرده بودند چیزی ندید ، با پریشانی گفت :

«بچم بیدار هستی ؟ چی میکنی ؟ چی ره دینی ؟

زلمی با اطمینان گفت : پری ره ، اونه پری کوی فاف ! طرف مه خنده میکنه موی هایشه شمال میزنه ، مادر تو او ره دینی ؟ دیدی ؟ زن رفت ، پنجره را محکم بسته کرده دودل گفت (تبداره ، چیتای میگه جانش مثل آتش میسوزه ، خدا نکایش کنه) .

برگشت ، کنار بسترش زانو زد ، زلمی هنوز به آنچجا تکیه داده ریختگی دیوار را نگاه میکرد لب هایش آهسته آهسته می لرزید و چشمش از پشت یکدسته موی پریشانی که بر صورتش ریخته بود برق میزد ، زن ناامیدانه به او و به دیوار نگاه میکرد ، بعد ناکپان از وحشت فریاد دردناکی کشیده به موهای خود چنگ زد و های های گریه کرد : او بوی مرگ را حس میکرد

زلمی خون سرد و خموش به مادرش چشم دوخت آنگاه سرش را آهسته بر بالش نهاد

یک دستش را روی مده خالی اش و دست دیگرش را زیر سرش طوری قرار داده چشم بر هم گذاشت که فکر میکرد هیچ چیزی باعث آزارش نمی شود حتی گریه های دردناک مادرش

یکی دیوار از لای پلک های نیمه باز مادرش را تگریست خواست چیزی بگوید ، لبهایش

«بیاد زاده کم ، داغت بدلم ماند !!»
وزنش جیغ های وحشتناکی کشیده و انمود کرد که از حال رفته است .

مادر زلمی گریه نمی کرد مثل نسبی قدم بر می داشت ، میدید که پسرش را لحظه به لحظه از و دور تر میکنند با آنهم خاموش بود ، نه فریاد میزد و نه موهایش را میکند ، بین جمعیت کوچکی که قدم به قدم دورتر میشدند زن (بچه لاهسگر) را هم دید ، بیاد روز های افتاد که او پشت دروازه می آمد و صدا میکرد : زلمی خلاص شدی ؟ بریم که ناوخت شد .

زلمی مسمی کتان مثل پرند های بال می گشود و بطرف کوچه میدوید ، زن دودل گفت (امروز هم بچه لاهل مگر پشتش آمده بود که مکتب برن ، خی چرا ای مردم دگه همایش مرن ؟ کل شان مکتب مرن ؟)

وقتی بخانه برگشت زن هابا تحمیر اورا بیکدیگر نشان داده می گفتند :

«خوش اس که بچیش مرده ، یک ذره گریه نکند ، از روی زمانه خو ، یک چشم تر میکنه اما او به چیزی توجه نداشت ، چابک و نرم مثل گربه ای قدم بر میداشت و چار طرف حویلی را از نظر میگشتاند . بعد که خسته شد به خانه آمد لحظه ای در چار چوب دروازه مکتب کرد ، آنگاه قدم داخل گذاشت در اتاقی داخل شد

که روز قبل بستر پسرش را هموار کرده بود ، مدت چند دقیقه وسط اتاق زانو زد ، به چیزی فکر میکرد ، یا شاید هم در جستجوی چیزی بود ، انگشتش را لای دندان ها محکم گرفته بود و به قسمت ریختگی دیوار با چشمانی از حدقه

برآمده نگاه میکرد ، ناکپان از جایش برخاسته بطرف طاقچه رفت ، آنجا کاسه شوربا ایستاد هنوز پر بود و یک ورق نازک روغن ریخته روی آنرا پوشانده بود ، برای لحظه کوتاهی جبین دردم کشیده به آن دقیق شد اما دفعتاً مثل دیوانه

ما فریاد های چکر خراشی کشیده بطرف دروازه کوچ به بدوین پرداخت ، پایش برهنه بود و جادو از سرش افتاده ، موهایش به شکل تاتر آوری گرد سرو شانه هایش ریخته بود ، اشک سیل آسایی از دید گانش فرو مرخت و فریاد های دردناکی میکشید :

«صبر کو ، اوره نیرین ، صبر کنین ، زلمی جان ، بچه کم ، بریت شوروا آوردن ، ای ده بخور توخو گشته بودی ، از برای خدا او مردم ، اوره نیرین ، صبر کنین»

شوربای یخ زده از چار طرف کاسه بردست ها و لباسش ریخته هیچ چیزی باقی نمانده بود اما او کاسه را همچنان محکم گرفته بود و در کوچه ها میدوید و فریاد میزد :

«اوره نیرین ، او مردم اوره نیرین»

پایان

فریاد تا حوالی ظهر یکتعداد محدود زنها و مردان همسایه در حویلی گرد آمده بودند کاسا و زن کاسای زلمی دیر تر از همه حاضر شدند

اما هر دو بشدت گریه می کردند .

گریه های اجباری و از روی زمانه»

زن دستمال کوچکی به سرش بسته کرده بود و بالای بستر پسر از دست رفته اش زانو زده بود ، باور نمیکرد او مرده باشد ، باور نمی کرد عزیز دلتی را از دست داده باشد .

وقتی پسرک را برای بخاک سپردن بیرون میکردند ، کاسای زلمی فریاد میزد :

میکردند .

میکردند .

میکردند .

میکردند .

پوستر

دسانه تصویر

پوستر صفحه ای است از نقش، یا پیامی باز گسو کتنده از وقعات یا نشان دهنده اشیا یا که بیننده با ناگهی زود همدار آن پیام را درک کند، نقش ها و رنگهای آن مطبوع، نوشته ها بزرگ و لی کوتاه با حروف چاپ.

پوستر، آفیش، پلاکات یا آگهی دیواری، یکی از رشته های مهم و برجسته هنر گرافیک یا هنر تر سیمی و تصویری است.

پوستر سازی به معنوی امروز آن در اواسط قرن ۱۹ مسیحی در اروپا تولد و اشاعه یافت، ولی پوستر به معنوی عام و کلاسیک آن، تا ریخ طولانی داشته خیلی کهن سال و سالمند است. «پوسترها، آثار ی هستند، اما پاره ای از آنها در عین گذرا بودن نیز ماندنی اند، اینها با نقاشی اکادمیک همان رابطه ای را دارند که روزنامه نگاری با ادبیات دارد. هر دو برای این پوجود می آیند تا توجه رایبه سوی خود جلب کنند و تا تیری آتی بگذرانند. هر دو با تاکید و میالافه همراه اند. پوستر ساز همانقدر به وسیله چیز های باپ روز و سوسه میشود که روزنامه نگار. پوستر ها و روزنامه ها به چیز ی تعلق دارند که چاپانی هابه آن «او کی یوتی» دنیای شتاورمی گو یسند دنیای لحظه، تیشوشوق آنی.

تا ریخ هنر های گرافیک نشان میدهد که مصر یها، با بلیها، پونا لیا ورومی ها و... در حدود سه هزار سال پیش از میلاد، پیغام ها و اعلامیه های دولتی را روی قطعات چوب و یا پوست حیوانات نوشته، روی دیوار های قصر ها، برجها و معلات مزدحم و عمومی شهر نصب میکردند. اعلامیه ها و اعلانات مذکور بیشتر روی خط استوار بود و تصویر در آنها کمتر به کار میرفت.

در قرون وسطی نیز اعلامیه ها و آگهی های مهم و فوق العاده را روی دیوارهای

در کشور فرانسه هنر مند بزرگ «ژول شره» پوستر رنگی و مدرن را ایجاد نمود. دول شره ضمن اینکه از رموز و عناصر انتهای هنر گرافیک به قدر کافی سر رشته داشت، با استفاده از صنعت لیتو گرافی پوستر های تجاری و سیاسی و رنگی تهیه نمود.

پد ینگونه پوجود آمدن صنعت چاپ، تحول بنیادی و دگر گونی گفند. ای دو زمینه پوستر سازی و طراحی ایجاد نمود و صنعت لیتو گرافی، این هنر را منقلب ساخت.

بعد از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر، هنر پوستر سازی در اتحاد شوروی و سیهما گسترش یافت، هنر ادبیات نو یسن کار گری پوستر را نیز در پر گرافست افکار انقلابی زحمتکشان و آرمایه های انسانی بشلو یک ها توسط پوستر ها یخو بی افکاس می یافت. خصوصیت برجسته پوستر های انقلابی آن زمان، ساده با صراحت بود. پد ینگونه افکار آراء شعار ها و... در کوچه و بازار و چاده های عمومی پوستر سازی میشده، این کار و سبک و عملی تر از نقاشی

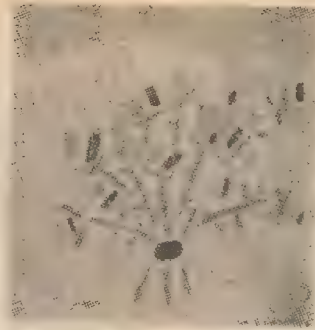
امکن عموم و مرکز شهر می آویختند یا در شد سو داگری و پیدایش نخستین جواهر های پورژ وازی پوستر های تبلیغاتی و جلب کننده تجارتی پدید آمد. نخستین پوستر خطی گرافیک توسط هویلیام کاکستون در سال ۱۶۷۷ ساخته شد. پوستر کاکستون توسط خطاطان دیگر تقلید شد. تا قرن ۱۹ آگهی های تجاری و غیر تجاری همه خطی بودند. در سال ۱۸۷۱ تحول بزرگی در زمینه پوستر سازی پدیدار گشت. در این سال «فر دریک واکر» پوستر تصویری چاپی را طراحی نمود. پوستر مذکور برای نمایشنامه «زن سفید پوش» اثر هویلیام کانز «نیه شد» در پوستر و اگر تصویر زنی را می بینیم که در آستانه در نیمه باز قرار دارد زمان شب را نشان میدهد. آسمان پر ستاره فضای پشت سر را زینت می لب گذاشته است. این پوستر بصورت چشمگیری دو سدارا تیارا بطرف خود جلب نمود. بعد ها طراحی دیگر ی بنام «اوبری بیر دزگی» کار واکر را ادامه داد. بیروزی با میا رت و ظرافت هنری خاصی اعلان ساده را به طرح تبدیل نمود. یکی از پوستر های چاپ اودیانو ها ی سینگر «می باشد» در این پوستر بزرگ زمین پر دوخت و سبز، پسا نوی سیا ه بزرگی در قسمت چپ صفحه و نمای عقب جو کی پیا نیست دست راست به شکل یک مثلث موثر و برجسته طراحی شده است.

بعد از ژول سره از هنرمندان و گرافست های معروفی چون: پیر پونا ر، ایل، دو میه و ها فری دو نو او زلو تر گمیتوان نام برد.

بعد از انگلیس، کشور فرانسه مهلو پرو شگا و نخستین پوستر های نوین قبول شده است. در نیمه دوم قرن ۱۹ پوستر سازی از فرانسه به آلمان راه یافت و در آغاز قرن ۲۰ در سرتاسر اروپا رواج یافت.

بین سالهای ۱۸۹۰ و ۱۹۱۴ پوستر تحول کیفی محسوس نمود. این تحول کیفی عبارت بود از «لوعی گریز از پیچیدگی هنر نو و ایجاد سبکی تازه و پر خاشگر برای قرن بیستم». پوستر اشکال و انواع گوناگونی بخود گرفت. پوستر های نجارتی، سیاسی، اجتماعی، تبلیغاتی- صحنی، فرهنگی، آموزشی، تربیتی و...

در جریان جنگ جهانی اول پوستر های سیاسی رونق زیادی یافت. پوستر ها نیک در آن مردم به مقاومت فرا خوانده میشد و دشمن مورد نفرت و سرزنش قرار میگرفت. دریک پوستر انگلیسی زمان جنگ میخا لیم که:

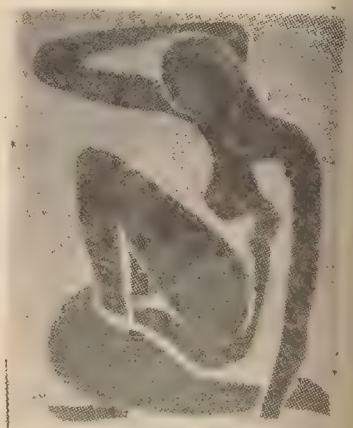
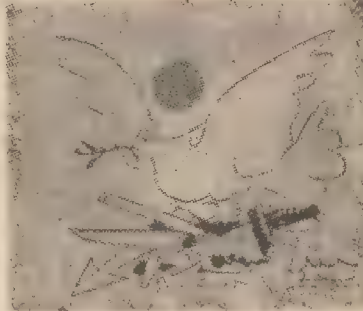
رشد قابل ملاحظه بی کسب نمود و پوستر
پوسترهای معرفی کننده موسیقی،
رقص، ادبیات و ... ابعاد گوناگون و
متنوعی یافته اند.

ما شین عظیم تولید و مصرف پوژوازی
به تبلیغات بی مرز و پان فایدری
محتاج بود.

جنگ جهانی دوم بار دیگر پوستر
سازی را در جهت معین و خاصی کشانید:
جهت سیاسی و جنگی. فاشیستهای هیتلری
تجهیزات و احساسات ضد یهودی و ضد
کمونیستی خود را یگانگی بخشیدند و در
این مورد پوسترهای زیادی از چاپ
برآمد.

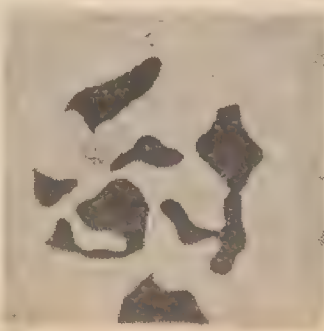
با رشد اقتصاد سوداگرانه و رونق
صنعت، ضرورت انعکاس فرآورده های
جدید ماشین بصورت جلب کننده و مجذوب
کننده آن، مطرح گردید. جامعه صنعتی
صحو لانه و شتابزده به پیش میرفت. از
این لحاظ پوستر تجاری به شکلی،
تیت و کتابت نیازهای جامعه صنعتی و ماشینی
معاصر است. در کشورهای اروپایی
در کنار پوسترهای تجاری پوستر
های هنری ارزشمند و ماندگار نیز

در اتحاد شوروی پوسترهای ضد

فاشیستی رواج یافت. در یکی از این پوستر
ها هیتلر را می بینیم که استخوان آدمی
را به نیش میکشد. شرح پوستر چنین
است: «آدمخوار».
در یک پوستر آمریکایی ضد فاشیستی
می بینیم که در شیشه عینک یک افسر نازی
چوبه های دار به نظر میخورند در پایان
پوستر میخوانیم که: این دشمن است.

بعد از جنگ، رقابت میان عکاسی
و هنر گرافیک به پیوند پوستر سازی بیشتر
از پیش یاری رسانید. ژانر عکاسی
با طراحی آمیخت و آنرا گویای بیشتر
بخشید و گاهی هم طراحی و پوستر سازی
بصورت مستقل با عکاسی به مبارزه پرداخت
و راهش به پیش باز نمود. بهره وری از
مکتب های مختلف هنری، چون کوبیسم
ایکا سو سور یا لیسم، کیفیت هنری
پوستر را بلندبرد.

در نیمه دوم قرن حاضر پوستر سازی
کیفیت هنری بی سابقه و عالی کسب نمود
در سال ۱۹۶۵ پوستر «من و به» یا «به
اول فستیوال کانادا» که یار کرد «نقاشی
خطه نیز به گرافیک شدن و چاپ شدن
هرچه بیشتر پوستر مؤثر واقع گردید».
جورج ملو در مورد پوسترهای نوین
میگوید: «هرچیز در نهایت اختصار در
آمدن تا ترکیبی بصری و هم آلود
بنازد».

مو تر نبود بلا بود

يك آرزو... ولی پیش از گفتن این

موضوع باید خودم را بر ایتان خوب معرفی کنم:

در اوایل این گفته کتابی من که: (انسان) غرق در همین زیر غوطه ای ها بود که یکبار باید به دیگران ببینید و آنقدر بفکر خود نباشد) آتش خشم او را نیزتر میکند و فریادش بر می آید - هر کسیکه ای کب هاره میزنه ، زود تر صاحب موت میشه و ده موت های مقبول ترسوار میشه ، مگم بچم توره چی بلا زده که گپ های شه یادگرفتی و واه و چاری شه نی ... روز بروز منطق من ضعیف تر شده میرفت و فلسفه زلم ثابت تر از شما چه یتان درین اواخر کم کم بالاوم عقیده شده بودم - فکر میکردم شاید او درست میگوید و مرا کتابها گول زده اند ... دفته رفته این آرزو ، یگانه آرزوی زندگی من هم شد و در فکر بر آوردن آن خورد و خواب و آرام از دستم رفت - نسبو روز در فکر داشتن يك موترك شخصی! غرق غرق بودم و جز خیالات موتري نازنینی که باید داشته باشم و به اختیار و فرمان خود هر طرف که دلم خواسته باشد بدوانش ، هیچ چیز دیگری توچهم را جلب نمیتوانست -

همین اوج آرزو هایم را همزده میکردم و در سینه یی از جفله حواشتم قروت میسا شدم که موضوع مهمی نظرم را جلب کرد و آن موتري کپنه همسایه ما بود که از سالها قبل چشم بنگان) اطفال شده بود - من که موتري میگفتم و جان میگفتم ، چنان غافل و بی خیال از کنارش میگذاشتم که گوشتی کوروم و هرگز آنرا ندیده ام ، به غفلت و سادگی خویش شکر خندی زده شعر معروف را قلقله کردم... یادروخانه و ماگرد جهان میگردیم -

همزمان با آن خاطره پولهایم نیز زنده شد پولهای نازنینم که پس از سالها سال «کاتیت» و با چند کهای بیرحمتهایی بی از معاشی لاغر و چار استخوان زیر زده بودم ، مثل کلبه های امیدبخشی در برابر چشمهایم بر زمین آمدند... و پایک چنه زدن چانه. به دوسه هزار افغانی خوب فکر کردم - دیدم هر کتون در حدود ده هزار افغانی دریانک دارم. موتري مودن نظر میفرم ، بقیه پولهایم را مصرف ترمیم و رنگ و روغن آن میکنم و در نتیجه با پولی کم صاحب موتري میشوم و مادر اولادها را از تعجب (بایمید خا) زهره کف میکنم و هم اگر اندکی پسمان شدم طالب یکی دو ماه (پیشگی) میشوم - موضوع کاملاً حل بود باید اقدام میکردم -

از شما چه بت و یتان ، بسیار عمر خورده و آرزو جویده ام - قسم یکمتر و بیست و چند سانتی و بیشتر از چوبای پنج کیلو و چند مثقال وزن دارم - سفیدی از موعای شلیقه ام شروع شده ، روبه بالا بطرف تالاق پیش میرود ، ولی خوشبختانه قدرت پیشروی ندارد چه در آنجا دیگر چیزی برای سفید شدن باقی نمانده است در مورد سفرهایم باید بگویم که به کرات و بارها فضا های کاغذ اندود و غم آلود آوسیف ، خدمات ، کنترول و محاسبه و غیره و غیره را پشت سر گذاشته ام و در وجه و وجه اوراق آنها جای پای امضای پرخاش و پرگم باقیست - که باقیست -

گفتم آرزو ... آرزو بسیار است ، آرزوی خانه خوب و آرام ، آرزوی ... ولی يك آرزو کم بود دیوانه نام کند - آرزوی داشتن موتري ، آخ که این آرزو اشک شوق از چشمانم جاری می ساخت و چون جریان خلیف و خوشایند برق همه وجودم را به وجد می آورد - خصوصاً که تار های سفید موی مثل زنگ خطر می بود - شداد میداد که دق غافل آخرین لحظات و مواقع را از دست میدهم! فکر میکردم که دیگر این بزرگترین آرزوی خودم و زلم را بگور خواهم برد - ولی این آرزو تنها آرزوی خودم نبود ، بلکه اگر بپتر بگویم بیشتر آرزوی زلم بود - خوب بیاد دارم که در نخستین روز های ازدواج اولین جمله اش با من این بود که وقتی با من خوشبخت خواهد شد که مثل صلا نی و فلا نی «صاحب موتري» باشیم - و از آنروز تا امروز هرگز این خواسته اشرا حتی يك لحظه هم فراموش نکرده است و هر گاه دیگی هم زیر دندانم بیاید با طنز و کنایه و نیشدار توام با آهی سرد و عمیق و گشدار تراز اه عاشقان دلسوخته ، تکرار میکند :

- ده ای خانه سبیل مانده کدام غوری دلم! او شده که ای شوه -

پیچیدم و سرخ و سفید شدم ، زیرا فکر میکردم با شنیدن این مرده از خوشی زیاد مرا در آغوش خواهد گرفت و ... پیش از آنکه چیزی بگویم ، با منم ، مادر اولادها با شدت و جدیت بیشتر پرسید :

چرا ایطور کار ها میکنی ؟ نی که باز ... سخن را قطع کرده گفتم - مره هیچ نشده عزیزم هیچ -

و چون باز نتوانسته بودم چیزی بگویم او را بیشتر متعجب و کمی عراسان ساخته بودم ، از اینکه بیشتر ترسیده باشد گفتم بچه های کوچک مرا عصبانی ساختند و چون علت را پرسید و برایش گفتم ،

با تعجب و عصبانیت بیشتری گفت :

آخر بتوچی ؟ توره به موتري مردم بچه های کوچه چی ... نه که باز دیوانگی های قدیمیت تود خورده ؟ باز چی بلاره میخایی سر ما بیارانی

گرچه از قدیم تا حال هرگز جرئت آنرا نداشتم ام که کاری کنم که بدیوانگی بماند ، ولی

ولی گفته مادر اولادها را بروی خود نیاردم ، زیرا دیدم اگر بیشتر از این صبر کنم و اصل موضوع را برایش نگویم وضع خراب میشود - با اندک شرمساری موضوع ذخیرم را برایش فاش کردم و نقشه ام را در مورد خریدن موتري با او در میان نهادم ، با آگاهی از اندوخته ام يك بارچه آتش شد :

سالمی مرده که ده فار خدا شوی ، توایقه پیسه ره بت کنی و ما خبرنی - الهی ده گورو گفت کار بیایه ، روز هاره مه اولادها هاشنه تیر کدیم و تو خدا ناترس از پیسی سبیل ما ندیت چیزی گفتی - مه حالی کدت می فام - نیز میری و پیسه ره میباری اگه نی دیاره سورت شو میکنم ...

با جرب زبانی بسیار واستدلال اینکه با پول گهی صاحب موتري میشویم و اگر نفقا ستیم موتري داشته باشیم آنرا میفرشویم آنکه پول بیشتر می خواهیم داشت ، تا اندازه ای قانع شد ، با حصول رضایت او دیگر خودم را مالک بی چون و چرای موتري میشناستم -

تسب با خیالات خوشگوار گذشت ، صبح پس از اخذ موجودیت از بانک با صاحب موتري یعنی همسایه ما موضوع را در میان گذاشتم ، چه مرد شریفی ! يك لحظه هم لبخند از لبانش دور نبود - هیچ حاجتی برای (چنه زدن) نداشت - بولی که او پیشنهاد کرد ، بنظر من خیلی مناسب بود و موتري را خریدم -

حساب همه چیز را پیش از پیش کرده بودم - بدون معطلی و بانفس سوخته گراچی بی را بارا نداشتش گرایه کردم - موقع انتقال از صاحب قدیمش خواستم تا با ما کمک کند و بلاخره با چند قوت چانه موتري را بسرو گراچی نهادیم - بچه های کوچه و سایر بیکاران روز گم با ناگهای پراز تعجب به من میگریستند و بچ یی می کردند - خونم گرم می شد ، چپ چپ نگاهشان میکردم و میگفتم البته زیر زبان :

- احقرهای بی شعور شما چی آخر دلسم کارم ...

صاحب قدیم موتري موقع خدا حافظی - برای آنکه منشن را بر من چند چند نموده باشد - توام با آهی سرد و دمدار تر از آه مجنون نامراد گفت :

این وضع من که هر روز ایشان را در حال بازی میدیدم و آرام از کنارشان میگذاشتم بی سابقه و غیر متعجب بودم در حیرت فرو رفته بودم - آنرا بحال خودشان گذاشته به سر وضع موتري نظر انگفتم - بیچاره وضع فلاکت بازی داشت ، جز جارسنگوان کچ و موج صبح چیزی برایش باقی نگذاشته بودند هر کسی چیزی از آن برده و نشانه بی بعثت یاد گار بجا مانده بود ، ولی عزم من جزم بود - با خود گفتم مهم نیست به عوض شیشه ها پلاستیک خواهم گرفت و بجای دستگیره ها فلک فلک و طنی نصب میکنم - همچنین بروی سیت هایش که به غیر یکی دو توت آهن و چند فتر چیزی نمانده بود ، تکه لیلای می گیرم - اطفال همانطور متعجب به من نگاه میکردند و کم کم به یی بچ شروع کردند ، ولی همینکه از ایشان دور شدم همه یکبار به خنده افتادند و صدای خنده و «هو» در سر تا آخر کوچه پیچید ، سرا بایم از خشم میلرزد ، ولی برایم ثابت بود که به تقیای حریف آنسجه آتش برچه ها شده نمیتوانم - از نگاه های پراز تعجب و جشمان از حد به بر آمده مادر اولادها دانستم که وضع عادی ندارم - از یکطرف بچه های کوچه عصبانیت کرده بودند و از چانه ی ذوق گفتن این مرده بجادر اولادها دلم را به تیش انداخته بود ، خودم چنان باخته بودم که نمیدانستم خنده گم یا گریه - مادر اولادها در حالیکه انگشتانش را چنگ وار بر پیشی و لب بالا پیشی قرار میداد گفت :

(آمد که توره چی شده ؟ چرا ایطور شدی - مثل پسرکی تازه جوان که برای اولین بار راز دلش را به معشوق آشکار مینماید بخود

میزدند و منبم در مقابل اظهار شکران و سپاس
مگذار میگردم .

باشیر غلطی خود را به اداره تراثات
رساندم تا جواز سیر بگیرم . مامور موظف بایک
نظر اندازی موشگافانه در سوابق من ،
لست طولی را از باقیات تکس و مالی و غیره
و غیره را ردیف و حواله می کرد . بایک چرب
محاسبی دریافتیم که هنوز در حدود پنج هزار

افغانی دیگر بدهکارم تا صاحب واقعی موثر
شوم . حالانکه دیگر نه چیزی برای فروشی
مانده بود و نه روی برای پیشگی ۱ کابل
سودانی شده بودم . اداره از یاد رفت چگر
خون و اندوهگین پخاله شتافتم . ذنب با آگاهی
از موضوع کم مانده بود خوب لثم کند . ولی
دفعتا چیزی بخاطرش رسید . بزودی تمبر
قیافه و لجه داد . خرسند و بیروز مندانه نظر
جایی ارائه کرد که مورد قبول واقع شد .
او میگفت که تا مدتی از موثر ندون جواز سیر
(قاجاری) استفاده میکنم و آهسته آهسته پول
جواز سیر را پس انداز خواهیم کرد و آنگاه
این نظر به اتفاق اراء تصویب شد .

فرما صبح با جرئت بیشتری موثر را حرکت
دادم چنانکه میتوانست تا اندازی این بسود
آن نگاه کنم . طی همین نگاههای چشم به
سه تن همکارم افتاد که پیاده بطرف اداره
راهی بودند . هر کنار شان توقف کردم از
ایشان دعوت کردم . تا آنان سوار شوند ،
سروکله سه تن دیگر هم نمایان شد . آن
بی انصاف ها با آنکه میدیدند جایی برایشان
نیست ، بازو و قوت خود شانرا گنجانیدند .
تحمل وجود شان نه تنها برای موثر ، بلکه
برای منم طاقت فرسا بود احساس میکردم که همه
شان پرشانه های خود سوارند . موثر با دلتی
و تنبلی فروانی به حرکت افتاد و بزبان حال
فریاد بر آورد (از برای خدا (کنفیدم) دل
انسان بخصوص دل صاحبش برای کس
میشد .

همکاران با آنکه از تنگی جای خود
رنگهایشان سرخ خورده و منقلب ها ایشان
از کار مانده بود ، میگفتند و می خندند و بهی
تیریک میگفتند تارسیدم به نزدیک اداره .
در اینجا بایست از سرگ عمومی بطرف چپ
یعنی بطرف دروازه محوطه اداره می پیچیدم
در همین اثنا بی شهری با سرعت سرسام
آوری لما نزدیک شد ، به سختی برك را
نشار دادم ، موثر چابجا متوقف شد و صدای
بلندی بر خاست . در يك آن بابت موارجوب
آهن پاره ای به یکسو پرتاب شده ، فارس
و جمیع ضمایم آن دو سه قدم جلو تر بریس
افتاد .

هر کسی که حادثه را دیده بود از خنده
... شده بود . رویه همکارانم نمودم ، نشاند
آنها ... ولی آنها نیز مثل همه غرق می
بودند ... آری ! همه میخندیدند و با انگشت
مر میزدند و نشان میدادند ...

«پایان»

اگرچه اینچه باشی وایطود (کرکر) کنی ،
مغز ما کرک میشه و ده کار خود نمی فایم ...
دیگران یقین و یکصد گفته اس را تا رسید
و مرا و هسپار منزل کردند .

دردا همتکه خودم رادر میان مردم یافتم ،
منوجه شلم که همه چیز به یکبارگی تفسیر
فاحشی کرده است ، با زار مردم و همه
چیز مخودم را مثل روز های دیگر کم و ناچیز
نمی پنداشتم ، زیرا حالا صاحب موثر شده بودم
میخواستیم به همه ناز بفروشم ، مسووری از
پهلویم گذشت و خاکبادی بر پا گرد . در
حالیکه موثر ران را هدف تیر غضب آلود نگاه
قرار داده بودم (البته مثل اکثر موارد دزدی
یافتنش گفتم :
- بلی ، بلی میدانم ، لطف شما را تا ابد
فراموش نخواهم کرد ...

کراچی ران راه (مستری خانه را خوب بلد
بود همتکه داخل سرای شدیم ، یگراست به چستی
پیچیده ، چشم برسم زدن موثر بجان برابر در
ردیف همانند و امثالش قرار گرفت در اول
کسی یقین نمیکرد که میخواهم آنرا ترمیم کنم ،
ولی چون دانستند کاملاً جدی و مصمم هستم
دوسه دکاندار (پروژه فروش) با ادب و احترام
زیاد در باب تهیه سامان و لوازم ترمیم موثر
سخنرانی را شروع کردند . تا نام مستری را
مخبرم از زمین و آسمان مستری باید ...
چه مستری هایی که بقول خود شان چنین کار
هائی (از انداختن نسوار) هم برایشان ساده تر
بود .

من روز بدنیده ! در آنجه کیر و دار کاملاً
خودم را باخته بودم . به یکی از ایشان پناه
بردم و خواستم تا ترمیم موثر را با او قرارداد
کنم . تا او لب به سخن باز کند ، چشم کشیدن
های همکاران خاموشش کرد ، ولی او با زدن
حرفی و نیم نگای بهمه فهماند که (لقمه را)
تنها نخواهد خورد و سپس رو بمن کرده ،
گفت :

- بیا در اتوده ای کار تجربه ندای - موثر
تکه تکه اس ! يك سامان پیش مه خداد
بود ، يك پژوی دیگری پیش از تو ده ! اما
کار خود شروع میکنم ، هر کسی که هرچی
داشت خداوس ... باز ده و آخر همگیشه یکجای
حساب میکنم ...
سخنان او قناعت بخش بود ، به تفاهم کامل
رسیدیم ، کار آغاز شد .

مستری پس از یک نظر اندازی فنی ! به سراف
پای موثر ، لب بالايش (بانت) را بلند کرد و
سپس با همراهی شاگردش با افرادی بیل
و کلنگ مانند چنان بجان ماشین افتادند که
گویی پیشه پدر پدر شان قبر کنی بوده نه
مستری گری ، هر ضربه که بر بدنه موثر میخورد
وارد میشد دردش رادر وجود خود احساس
میکردم بنظر میرسید که همین حالا به توتسه
پاره های آهن تبدیل میشود ، دیگر طاقت
نمی توانستم با وجود همه خشم و قهر باز هم
بایرده باری بیش از حدی گفتم :

- مستری صایب ای چی میکنی؟ مه گفتم
موثره ترمیم کنی ، نگفتم که آیین (تولگی)
بسازش ...
او دست از کار کشید و در حالیکه خشم
گینانه بمن نزدیک میشد و با آهن چنگش
مانندی تهدید میکرد ، گفت :

- بان بیا در ! مثلیکه ده عمرت چیزی ردم
ندیدی ؟! می بینی که ما ماشین (لا) میکنیم !

سپورت

ولایت شان توا نمند در تیم ملی گیر
گرو من جا بگیرند که در وزن ۵۲ کیلو
گرام عبدالکریم عضو کلب شمع میوند
در ۵۷ کیلو گرام محمد اعظم از کلب انوری
در وزن ۶۲ کیلو گرام غلام سنا لسی
از کلب تعلیم و تربیه، در وزن ۶۸ کیلو
گرام سخیداک از کلب میوند در وزن ۸۲
کیلو گرام احمد جان خشن از کلب تعلیم
و تربیه میا شدند.

دوین مسابقات ۵۲ کیلو گرام ۴۸ کیلو
۶۲ کیلو حوله زاید پان منسی ک
عبد الحفیظ از اتحادیه کارگری نجف علی
میوند را گنج ساخته و نقش زمین اش
ساخت عبد الحفیظ در پرا بر نجف علی را
قدرت مندترین چهره ۶۲ کیلو و مارکند
مدالهای طلای نقره و برنز مسابقات
ملی منطقوی و بین المللی در یک عکس العمل

دایرشدن مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو مشت محکمی است به دهان امیر یالیزم ونوکران حلقه به
گوش آن.

فقط چند روز محدود به آغاز بیست و دومین مسابقات جهانی المپیای ۱۹۸۰ باقی مانده است

سر یع و موفانه کاراش در پیروز شدن
مقابل این حرفه پرکار و با انرژی
پایان داد و دستش رابه دست حکم مسابقه
کاد تا به عنوان پیروزی بالا برد. در وزن
۴۸ کیلو گرام چهره کاذبه سر بلند نموده
دوین رویداد انتخابانی روی صحنه ظاهر
شد پارویا روی شد نشی در چند مسابقه
تماشاگران را به تعجب و تحسین و
داشت و ثابت نمود ورزش پهلوانی با پشت

کمیته المپیک افغانستان جهت اشتراک
ورزشکاران افغانی در این رویداد ورزش
جهانی پلانی تا زه را طرح نمود که
برگزاری مسابقات انتخابانی پهلوانی
گروه من (تنه بالا) بخشی از این
پلان ها را احتواء نموده که مسابقات آن
قبل از مسابقات آزاد در استادیوم ورزشی
کابل دایر شد. و از بین همه کاندیدان
تیم ملی پنج تن آن ها با تبارز دادن اهمیت

نیکو را گوا - نایجیر یا - زیلا ند
جدید - یونگند - پانامه - سویز لینت پیرو -
پولند - پورتوریکو - پرنگال - آلمان -
شرق - جمهوری مردم کوریا - رمانیه -
سنت مارتن - سنگال - نیل - سیرالانکا
سویدن - سیلون - سوریه - سوئیس -
تانزانیا - چکوسلوواکیا
ترینا ، توپکو ، ویزویلا ، املاد شو روی
ویتنام - یوگوسلاویا - زیمبابوئیه

قهرمانان ۸۸ - کشور جهان روز
۲۸ - سرطان در ستدیوم مرکزی
مسکو جمع میشوند.

عده ای از کشورها نسبت
نمشتن اساننامه المپیک اشتراک
در مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو
محروم شدند.

تیم های افغانی قبل از اشتراک شان
در مسابقات ۱۹۸۰ سفرهای مقدما تی
دارند.

به آغاز بیست و دومین دور مسابقات المپیک
۱۹۸۰ - جهانی که عنقریب آغاز می
شود کمیته المپیک مسکو و قافو ققاء در
زمینه برگزاری شدن این مسابقات جهانی
تشرات اوژ شدند و موثر نموده و جهانیان
قسم به قدم به برگزاری این روز انتظار می
کشند.

در بیست و دومین مسابقات المپیک
جهانی منعقد مسکو ورزشکاران کشور
های افغانستان - الجزایر - اندورا - انگولا -
استرالیا - اتریش - بودستوا - بلغاریه -
برازیل - بلجیم - بلغاریا - کامرون - شیلیر -
کولمبیا - جمهوری مردم کانگو -
کوستاریکا - کوبا - دانمارک - جمهوری
مردم ایگوادور - اسپانیه - ایتالی -
فرانسه - گویان - انگلستان - یونان -
گوآتمالا - گینه - ولتا - هنگری - هند -
عراق - ایرلند - آسپلند - ایتالیا - جیکو -
اردن - کویت - لائوس - لوزو - لبنان - لیبیا -
لوگزا - مالدو - مالدو - مالدو - مالدو -
موریشی - مکزیکو - منگو - لیا - لیا

صحنه ای از مسابقات کشتی که برای برگزیدن تیم ملی در استادیوم ورزشی کابل دایر گردیده بود

شناخته شده. در ۹۰ کیلو گرام که دو اشتراک کننده بود اینها بعد از یک دور مسابقات به نتیجه رسید و با ترتیب در مکان های اول و دوم ماندند و در یکصد کیلو گرام امین الله از کلب اردو بدون انجام مسابقاتی نسبت نداشتن حریف در مکان اول و قهرمانی با لا رفت.

نظر به بلان پیش بینی شده کمیته ملی المپیک جهت اشتراک ورزشکاران افغانستان در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ منعقد مسکو از جمله همه کشتی گیرانیکه نام پرده شد از وزن ۴۸ الی ۷۴ کیلو گرام قهرمانی اول

آندو تیم ملی برگزیده میشود و دو شاوش تیم های پهلوانی - گپرو گرومن و بو کسنگ در مسابقات جهانی اشتراک میکنند و قبل از اشتراک شان درین رویداد جهانی سفرهای مقداتی به پولیند - بلغاریا و اتحاد شوروی دارند.

چنانکه روز یکشنبه هیات هشت نفری پهلوانی افغانی بنا به دعوت کشور دوست ما بلغاریا عازم آلتشور شدند.

درین هیات دیلوم انجنیر نصیر احمد معاون ریاست ورزش به حیث سرپرست نظام الدین به حیث ترینر یا کشتی گیران همنوا میباشند و وزن ۴۷ کیلو گرام محمد شریف، دو وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله، در وزن ۶۲ کیلو گرام عید الحفیظ، در وزن ۶۸ کیلو گرام عید الله شاد و در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی میباشند.

چون هیات ورزشی ملی افغانستان چند روزه شان مهمان بلغاریا بود حکومت دوست ما بلغاریا تمام مصارفات را متقبل شده اند.

• • •

تیم ملی بو کسنگ جهت اشتراک مسابقات المپیک ۱۹۸۰ انتخاب گردید.

طوریکه در تشراتی قبل خورشید پیرامون شرکت ورزشکاران افغانی در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ نوشتم که افغانستان دو تیم پهلوانی و یک تیم یکمستگ اشتراک میکنند.

کمیته ملی المپیک جمهوری دموکراتیک افغانستان اخیرا مسابقات آزاد انتخاباتی بوکسنگ را در استادم ملی کا بل فارس

نموده که اشتراک کنندگان آن مسابقات از طریق کلبها و موسسات شان مسرد آمد.

پودند که در نتیجه این دیدار انتخاباتی در وزن ۴۸ کیلو گرام شمس الدین اختی، در وزن ۵۱ کیلو گرام نثار احمد

از کلب عزیز و در وزن ۵۷ کیلو گرام غلام ریانی از کلب آریانا و در وزن ۶۰ کیلو گرام عید الله از کلب یا ران

صدیق در تیم ملی جا گرفتند و اینها به حیث اعضای تیم ملی در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ مسکو اشتراک میکنند.

تلاشهای پیگیر توانست نسبت بسنه حریفان اول و دوم بيشقدم شود در وزن ۶۸ کیلو گرام غلام صدیق زرگر یا خیال آرام دور از هر گونه اندیشه از عنوانی قهرمانی همیشه خود از مسابقات داخلی و خارجی دفاع نمود و باز هم در مکان اول سکوی قهرمانی با لا رفت. وعید الله شاد از تعلیم و تربیه یکمقدم یا لین تر از زرگر دیده شد و در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه وحید زاهدی از کلب امیری چهره موفق

دیگر وزن ۵۲ با اندک اشتباه در مکان دوم ماند و زمان الدین از کلب اردو سوم شد.

در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از کلب اردو بعد از دیر زمانی حقوق اش را جیت جا گیری در مکان اول قهرمانی ثابت ساخت با غرور و سر بلندی در مکان اول سکوی فراد گرفت. عین الدین از کلب افغان مدعی همیشه کسب عنوانی قهرمانی اینبار در مکان دوم ماند و محمد عسری از

صدیق زرگر در وزن ۶۸ کیلو گرام باز هم از عنوان قهرمانی خود دفاع کرد

و بر قدرت این وزن توانست با روی روی شدن چند حریف دیرمانده و با تجربه پیروز شده اند پیش روی بکند با صبر و شکیبایی در سکوی قهرمانی بالا

میرود. درین وزن عبدالله از تعلیم و تربیه و عبدالله از کلب افغان را در دو طرف خود یافت که این دو در مقامهای نوپا سوم رسیدند در وزنهای ۸۲ کیلو هر یک شجاع الدین از کلب اردو - رو هینا از کلب اردو بهیث برندگان اول و دوم

اتحادیه کارگری - در مکان سوم مسکو با لا شد. در وزن ۶۲ کیلو گرام عبد الحفیظ از اتحادیه کارگری شانی کنان و انخارانه در بالای سکوی جا گرفت و نجف علی چهره براننده این ورزش با از دست دادن مقام قهرمانی در مکان دوم عقب نشینی کرد. و لعل محمد از کلب افغان با وجود

کار همیشه و تمرینات مدت و امسیر ترقی و تکامل خود را میباید که این چهره جوان و سایر کاندیدان جا گیری در وزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب اردو بود که در صدر قطار ۴۸ کیلو نسی حاجون اختر محمد از کلب افغان صمد علی از کلب اردو و محمد شریف از کلب میوند قرار گرفت و در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از تیم اردو محتاطانه از این کارندیدان این وزن سر بلند نمود با عبور نمودن از چند مسابقه همراه با پیروزی و ذی دوسکوی قهرمانی با لا رفت و توجه زیاد تماشاگران را نسبت به خود جلب کرد و یکدین را خود در دور اول این مسابقات عین الدین از کلب افغان را با مهارت و دلیری کامل از سر راهی جهت پیشروی در صدر جدول کتا و زود درو دیدار بعدی خود بدون اندیشه با پیروزی در سکوی قهرمانی گام گذاشت در مسابقات وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی عضو کلب امیری کارشان را در زمینه پیشروی جا گیری در تیم ملی موافقه انجام و یکبار دیگر عبدالله از کلب تعلیم و تربیه را به زانو در آورد و با ردیگر عبدالله از کلب افغان را که این دو حریف سر سخت ضرر به فنی و امتیاز مطلوب ساخت و نامش با یکبار دیگر سر زانو انداخت و به حیث بهترین کشتی گیر در وزن ۷۴ کیلو گرام معرفی شد.

در وزن ۶۲ کیلو گرام دو حریف خوب مقابل عبد الحفیظ و نجف قرار داشت که لعل محمد از کلب افغان و حبیب شاه از کلب اردو بودند که اینبار از مدعیان قوی با موجیت چهره های شناخته شده چون نجف علی بودند که هر کدام با نام نجف علی آه میکشیدند و میگفتند برومهر به خدا. لعل محمد و حبیب شاه در جریان مسابقات انتخاباتی چند مسابقه خوب و موافقه را پشت سر گذاشتند لیکن آنها در دورهای سوم و چهارم در برابر حریفان قوی و با مهارت از پا ماندند و نشد که به دورهای بعد پا بگذارد و نشد.

مسابقات ملی چهار رده با شور و گرمی خاصی پیش رفت هر روز بعدی مسابقات نسبت بروز اول تعداد زیاد تماشاگران را به محل برگزاری مسابقات به سوی استادیوم کشاند و هر دسته از تماشاگران با ابراز احساسات نیک و گرم کشتی گیران طرف نظر شان را تشویق میکرد و سرانجام از بیسن همه مسابقه دهندگان این کشتی گیران به حیث برندگان اول - دوم - سوم شناخته شدند.

دروزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب اردو در مکان اول سکوی قهرمانی دیده شد اختر محمد از کلب افغان و محمد علی از کلب اردو در مکان دوم و سوم پهلوی محمد شریف قرار گرفتند و در وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق چهره موفق دیر قدرت این وزن در بالای سکوی جا گرفت و محمد ابراهیم کشتی گیر براننده و پر قدرت

دشمن په وخت کې درود سطحه
توری لري نیولې وه . پیری نسول
کولای چې وهاندی ولاهشی بخځه
چې د لري تر شانه کومه نښه
نښانه ښکاریده او نه دلارښو دنی
خراغونه لیدل کیدل .

ما شا کلیمووا نیمه شپه له خوبه
راوښنه شوه . په پیری کې داسې
چوپه ، چوپتیا وه چې دیو مسا پر
د خسر پد لږ آواز لسه
لیری خایه اوریدل کیده . ما شاد
خپل خوب پر تخت کینا سته پا که او
تا زه هوا له خلاصی کې څخه
کوتی ته را ننوتو . دولی دپا نسو
خوږ بوی لگیده . هغه بوی چې دتو-
ری او تیارو لري له مینځه لیدل
کیدل دبیری په شاوخوا رځو پند
وو . دماشو په نظر داسې ور غځه چې
دهغوی پیری دیو نا معلوم علت په
وا سطحه په وچه کې دبو ټو په منځ
کې پرته ده . خو وروسته یې داو بو
دشر هار غلی آواز واوریده او پوه
شوه چې پیری یې درود غاړې ته
دریدلې ده . ناڅا په دبو ټو په منځ
کې څخه شی غږ پور ته شو او بیرته
غلی شو . دغه غږ بیا و اوریدل
شو او غلی شو . چې یو ځلی دیو
بلبل دوا مله ره او خوږه نغمه د
بوټو له منځه پیل شوه . ما شا مو-
سکې شوه او خپل لاسو ته یې د مخی

خواته وغږ ول . دشپې په تیاره کې
یې لاسو نه تور ښکاریدل یوازی
دکوټو په منځ نو کونه یې سپین
ښکاریدل .

ماشو مو ده دمنځه دځنگلو نو
په پوهنځی کې خپله زده کړه سرته
رسولې وه او او سدکار له پاره
جنوبی ولکاته روانه وه اودکار ځای
یې هم په یوه ځنگلی کلنڅو ز کسې
ټاکل شوی و . ماشا فکر کاوه چې
په زړه کې لږڅه تشویش او ویره
لري . خو خپل ځان یې گول اچولې و
اوهڅه یې کولې چې ددسو سوه
هیره کړي . هغې لږه نه بلکې ډیره
وسو سهدر لوده هغه په جدې ډول
سره زیات ته ویریده . هغه د هغو
شپږو درا رسد و نه خپل ټو کې
ډوبه وه چې د لومړي ځل له پاره
ځنگله کې د خپل ما موریت ځسای
توورمیری اود نو مو پي سیمې
رئیس چې یو مغرور او قهرجن
سړی به وید خپلې چرمې توری
کرتي ، پي سید لو چپو نو اوگل
لرونکو ټپو سره په به څیر څیر دی
او ددی او بدل شوو تورو څپو ته
وگوري او طبیعي ده چې به زړه کې

به ووا یې ، همد اوه چې نه مو درلوده .
اوزیاته به کړې چې دغه خړا لسه
نجلې څوک ده چې موږ ته یسې
را لیر کی ده ؟

دماشو په سترگو کې خوب
وتښتید . خپلې جامې یې واغوستې
اودبیری ځنډې ته ولاړه هلته په
ټولو شیانو پر څه پرته وه . له لیری
ځایه ، دتیارو له منځه دجر گت
زړه ورو نکې غږ اوریدل کیده . دا-
سې ښکاریده چې هڅه دتوری لري
ترشا کلي پروت دی . دی د خپل
ماموریت ځای ته دبیری پوا سطحه
سفر ، دخپلې نیا دوصیت پسې
اساس چې دکښتې ډیوه کپتان
کونډه وه کړې وه . څرنگه چې
ماشو د هغې خبره منلې وه ، خوشحاله
وه . ددوی پیری لومړی دنوا له رود
څخه روانیده . او بیا یې دلادو کا

د ک . پا ټو ستو فسکی لیکنه
دتویا لی ایاڅ ځای ژباړه

دوی دبیری خو ندوری خبری کولې
او دبیرور دبیری له ټولو مساپرانو
سره آشنا شو لې . د هغوی لسه
را تگ څخه وروسته دبیری په صلا-
لوند پیا توغړ ، چې دصا لون هوا
دلري دموجو دیت په اسا سر مطوبه
وه هینڅ چې نه شو او له دی-
طوبی هوا سره یې ډیر خو ند پیدا
کړې و . یوه دبا څه غوږ څخه هڅه
منده چې دنورو په نسبت چا لا که
ښکاره ریده له نورو څخه یې زیاتې
سند ریو یلې . ماشا په دبیری مینې
هغو ترا نو ته چې تراوسه یې نه
وی اوریدلې غوږ نیولې و او په
هغوی با ندی یې شا با سې وایه
نوموړی هنرمندی د مین غل پسې
نا مه لهستان یې ترا نه ډیره ویده .
ترا نی مو ضوع به دی ډول وه : هغه
غل چې زړه یې یوې جلی ور څخه

سورشو ، له هغې شیبې څخه چې
محصلین پیری ته را غل هغه دپاخه
عمر هنر منده چې شوه او توره یې
دمین غله ترا نه ونه ویله نوره گراړه
کیناسته اوده زماژوند په هنر کې
دی . نومی کتاب چې د استا نیسلاو-
سکې اثر دی ، یې مطالعه کاوه .

اوس دبیری ټول هسا ټرین
ویده وو . فیلوټ ، هنر منده او محصلین
ټولو ویده وو . یوازی ماشا وینښه
وه . ددشپې زمزمې ته یې غوږ نیولې
واو زیار یې ایست چې په هغې ځان
پوه کړي . ناڅا په دماشو تر-
شاد اور لگیت د لکیدلو آواز پورته
شو . ماشا چې خپل مخ راوگرځاوه ،
شاته یې پیلوټ ولاړ و او سگرټ یې
روښانه کړ . هغه لکیدلې اور لگیت
دلاندی او بو ته وغوړځاوه او
ماشو ولید چې څنگه داور لگیت لړکي
دتوری لري په منځ کې ښکته وولو یده
اود هغه شغلې په خپلې شاوخوا کې
رنکارنگه بخار په ځان پسې راټول
کړې .

پیلوټ وویل :

بلیان سړی خوب ته نه پر-
یږدی . ماشا سره له دی چې هغه
یې نه لیده خو حدس یې وواکه
چې هغه په تیاره کې مسکې مسکې
کیري ، په خواب کې یې ورته وویل :
ماشو ځنگله داسې بلیان نه وولیدلې

پیلوټ وویل :

سره شو روی اتحاد کې چې سفر
وکړی ډیر دلیدلو وې شیان به وپوښي
داسې شیان چې انسان په خوب کې
هم نه وی لیدلې .

ماشو ورته وویل :

داله دی کبله وای چې تاسې
تل دلو ټلو په حالت کې یا منی او
ځمکه تل ستاسې تر ورو نولاندې
نه تغیر کې ده .

نه ، فکر نه کوم . پیلوټ په
خواب کې همدو مړو ته وویل :
اوه نور دیوې شیبې له پاره چپ شو .
اوه وروسته یې بیا زیات کړه :

هوا درو شانه کېدو نه حالت
کړی ده . دخترا آسمان شین شوی دی

دخترا شین شوی دی ؟

دخترا شین شوی دی .

په دی رخت کې پیلوټ خپله
نگار ته ددال ندی ټکه کړه
خپله آینه ته چې دسا وون سمیږي
لکې درا ختو نه حالت کې وی ،
نظر واچاوه . دهسک به لاندینی
برخه کې وروستی ستوری دسپینو
زرو دبو سپین څاڅکي په څیر یکسې
خلیده .

سورگل

دوی ویعنی دا چې په یوې جلی-
مین شوی و ، و یې نشول کپرای
چې د خپلې معشوقې غوښتنه پوره
کړي . د هغې غوښتنه داوه چې له
آسمان څخه ستوری ورته را پت
کړي ، کله چې خوږمین داکار سرته
ونسو رسو لای نو هغې له خپل
ځان څخه وسایده .

کله به چې هنرمندی داسې ستره
خلاصه کړه ، نو حمل یې په ستره
یې نه زوره به چا رڼا و
بیا به یې وویل : ددی داسې هدف
رښه دی . داسې چې د خپل
منځ ته سره دداسې انځور
منځ ته راوړي چې ددی داسې
رښه اسلام !

چې ددی داسې هدف
دخپلې ځمکه دداسې
پیری کې ستره شیدل
داسې چې ددی ټول دخت
داسې دداسې دداسې دداسې
دخترا ، داندی روښانه دداسې
دهسک مانو نه بازه کې دداسې
ماشو چې ددوی مباحی اوزیدی د
خپلې نا پوهی او لږ معلومات څخه
یې خجالت ایسته او منځ به یې تگ

کوچنی رود قطع کاوه . دالومړي
ځلو چې ماشا خړی و به دډیسرو
ځلی اود لارښوونې خراغو ته
په دی هوار ودما غو کې لیدل . د
بیری مساپران دلاری په اوږدو کې
بد لیدل خو هغوی ټول دماشو په
نظر کې چا لب ښکاریدل . په
بلورسک کې یو ځوان پیلوټ چې د
شقیقو وینتان یې سپین شوی وو
په پیری کې سپورشو داسې ښکاریده
چې هغه د وخت
په وخت کې بلورسک ته د خپلې مور
دلیدلو له پاره راغلی و ، ددی یې
یوه ډنکره او سسې سړی څخه
دخپل زوی دداسې حال کې چې
راغلی و . په داسې حال کې چې
خپلې سترګې به ده دداسې
وی و نه یې ښځه ، په داسې
داسې یې زل .

داسې دداسې دداسې
کولی ، دداسې ستره دداسې
سپین سړی دداسې ته دداسې
کولی او غمبوری یې ریدل .
ووو سته بیا یوه ډله هنرمندانې
بري ته را وختلې . هغې ډلې
غا لغال اوشور ما شور جوړ کړې .

موش‌های صحرایی

که یکدسته سی میلیون موش‌های خطرناک و دشمن غله جات و حیوانات را بین ببرند. در کوپنهاگن و همچنان در میدان هواپیما فاهره در آلمان کنسول دسته ازین موش‌ها حمله کرده، سیم‌های تلگراف را جویده و ارتباط تلگراف را قطع نمود. حیوانات مذکور حتی اشیای پرگرفته از خوش را که بنده بودندشان هم نمیخوردند، نزدیکی به جاشای نور می‌پرند و در جایشان یک موش صحرایی کلان سیم‌های مخصوص و در دست می‌دقیقه سر یعنی این قطار چنان متوقف گردیده، به علاوه در سر زمین هاگنایلا، لوبیتسو، انگولا، نیویارک و نیپال از همجو موش‌های کلان فراوان است و مضار آن نیز فراوان. قطع کردن سیم‌های سخت و سوراخ کردن دیوارهای ضخیمی کانگرتی ازین موجودات به سادگی ساخته است. موجودات مذکور پس از دگر از میله‌ها و پایه‌های هموار بالارفته، چنانکه گویی آن‌ها تسبیخ خوبی باشند (هانس زیلن) یک فلم تلویزیونی ازین موش‌ها و نقصان و کسری که عاید بشر مینماید بطور مستند تهیه دیده بود که برای تماشا گروهی افغانی شگفت انگیز بود. وی واضح ساخت که از زبان‌های اقتصادی که موش‌ها برای ما وارد می‌آورند زیاد مملکت دشمن اقتصاد است (دان رد گان) یکی از پرو فیسوران حیوانشناسی میگوید که از چنین موش‌های مضر از قرن‌ها است که انسان‌ها متضرر گردیده اند که با یستی در جهت رهایی انسان‌ها از زیان‌های این موجودات جلوگیری بعمل آید و یک تحقیق تازه دیگر ثابت ساخت که موش‌ها از خود پرازیت‌هایی تولید میدارند و حتی مرئی خطرناکی چون طاعون را بسادگی انتقال میدهند بزرگی ازین موش‌های مودی در اروپا و همین طاعون بود که در قرن شانزدهم و هجدهم

درینوقت زلزله شدیدی بسو فوج پیوست وعده زیادی از موش‌ها در بحیره کسپین گریختند و موش‌های مذکور توانسته از بحیره نیز شنا کنند گذشته و جان بسلا مت پرند و ۲۰ سال بعد این موش‌ها از پل‌غرب رسیدند. دندان‌های این موش‌ها

زیاد پرند و ۱۳ سانتی‌متر طول میداشته باشد. هر کجا گندم سفید و گریختند و موش‌های مذکور توانسته از بحیره نیز شنا کنند گذشته و جان بسلا مت پرند و ۲۰ سال بعد این موش‌ها از پل‌غرب رسیدند. دندان‌های این موش‌ها

ولی لیوال ساغر

بحسب در پیرامون روانشناسی

جنایی:

سخنی چند بجای مقدمه:

انسان موجودیست هدفمند و بیکار چو که از بدو پیدایش بر روی زمین همواره با عوا ملیکه زندگیش را مورد تهدید قرار داده در نبرد و بیکار بوده است. این موجود تلاشمند در پرتو تجارب خویش همواره راه‌های تهلکه و دشواری را دلیرانه پیموده و در فتنه و پیروزی را در مقام بل نیروهای خشن و وحشی طبیعت بر افراشته بکشد است.

جنگ و ستیز با موانع و ناملایمات زندگی بوی آموخت تا بمنظور ادامه حیات خویش دست به تشکیل اجتماعاتی بزند که بر مبنای تعاون و همکاری استوار بوده و در پرتو آن آسایش فردی میسر شده بتواند تا توانی‌های وی در جریان مبارزات فردی شیوه‌های دوستی و رقابت را بوی گوشزد کرد. گوی شمالی‌های بر حمانه و پیپیسم حوادث روزگار بیش از پیش و بر اهمیت زندگی دسته جمعی و اجتماعی متقاعد ساخت

اما انسان‌های بدوی که در اجتماعات ابتدایی و قبایل وحشی زندگی میکردند از درک خصوصیات انسانی و ارزش زندگی اجتماعات عاجز بوده و از اجتماعات برای نجات خویش از خطر استفاده نمی‌کردند. این انسان‌ها در اجتماعات خود هیچگونه همکاری و تعاونی نداشتند و از جنبه جوش می‌انستند؟

این موجود متجسس و کجگاو صرف نه این بر شش‌ها آگاه

نکرده بلکه در طول تاریخ همواره تلاش ورزیده است تا علل حوادث و اتفاقات را کشف و پیرایشانی موانع و ناملایمات زندگیش را غلبه و پیروزی را حاکم نماید. روی این منظور انسان هدفمند در درازنای تاریخ نظر پات و جهان بینی‌های گوناگونی را یکی پس دیگری ترجیح داده است. باشندگان، یونان باستان عقیده داشتند که امور و حقایق عالم هستی و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع را نباید از امور لاینحل پنداشت زیرا بشر استعداد آنرا دارد که به نحو شایسته و مطلوب از عهده درک این قوانین بدر آید. عده از دانشمندان یونان باستان عوام مل جرم آفرین را در تشکیلات اقتصادی و اجتماعی جوامع بشری بسته و این دیدیده را در ارتباط با نفسانیات و عواطف، خصم، غیبه خودخواهی، نفرت و غیره در ارتکاب جرایم مهم میدانستند. طوری که قبلا تذکر داده شد دانشمندان یونان باستان به استعداد و توانایی بشر جهت درک و شناخت حقایق و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع اعتقاد و اعتماد داشتند. در اثر این طرز تفکر علمی علوم گام‌های سریعی بسوی ارتقاء داشت. اما با تاسف که در قرون وسطی با شیب‌های تاریک تاریخ ایستادند. بشر از تفکری بطور وحشتناکی سیر افتاد و به نحو نوحه مدعیان علم و دانش در جهت کشف حقایق و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع تلاش نمی‌کردند. از این جهت جوش می‌انستند؟ این موجود متجسس و کجگاو صرف نه این بر شش‌ها آگاه

اینهمه سازه ترین طریقه از سن زمانه‌های این سلسله تازه ترین نوع ملک

مجموعه‌ای از سلسله‌های حیوانی

سرگرمی هاد مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱- یکی از ولایات سر سبز کشور مازان
دریای است و هونلی هم به همین نام
در کابل است - هر کثو و
از خود علیحده دارد - ۴- عکس چپ - از
کشور نیپال انتخاب کنید - گهواره انقلاب
هفت ثور - نصف شنگ - عرفی نیست

۳- رنگی است بزیان پیتو اما پراکنده - باریدن
بزیان عوام - نصف دانه - سرش را قطع
سا زید از آن طرف از ماه های عیسوی
می گردند - مدار نامکمل - ۴- اگر نشد
جمع پیر و است - در هفت ثور پیروز شد
از حروف آهنگ انتخاب کنید - ۵- عدد
ماده - از قلم های هندی - شروع آغاز
مک - یکی از پایتخت های افریقای -
خود ما - ۶- اقرا موش به پیتو - سرش
را ببرید رفیق بری میشود - نگهبان زیادت
آرا جمع آن است - شهر بزیان عوام
۷- از آن طرف موش است - یکی از ولایات
مشهور کشور ما که لعل آن شهر تاجانی
دارد - سبب که میانش خالی است - مردی

عمودی :

۱- جمع يك الف چند پروانه میشود
وظیفه مهم يك انسان - ۲- تلمیح نوعی از حکومت

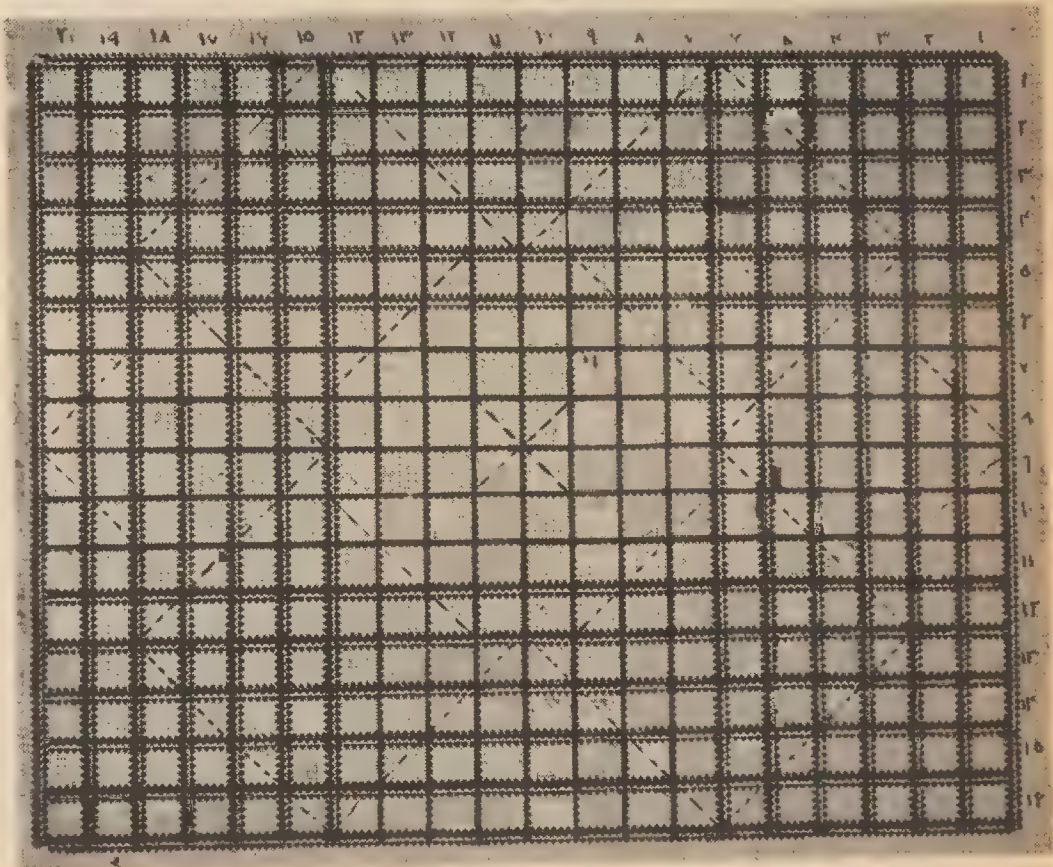
راگویند سبب نام تمام یکی از براعظم های
جهان - ۳- امتحان خارجی - منسوب به
روایت است - دو حرف در سه خانه - ۴-
در بین میتر - سرو پای پلنگ - گرد -
مرک ناقص - پیل نامکمل - ضحاکت کردن
اهوال و صحت - يك حرف و دو خانه -
يك عمل مذموم و ناپسند است - ۶- منسوب

به يك نوع رنگ است - روز انقلاب - ۷- یکی
از ولایات کشور ما - ضد خوب - زندانی
۸- بعد از دیگر - پایش را قطع سا زید
بای میشود - پوره نیست - ۹- یکی از
ولسوالی های کشور ما - مفرد آن مد بر
است - دروازه - ۱۰- ادای پراکنده - از
حشرات مضر صحرایی - از خزنده گان - جمع
رای - ۱۱- در بین اسباب است - از آن طرف

شنگ - از آلات دهقانی - با لای چت - ۱۲-
پهلوان - جای کارگر - از ماه های عیسوی
۱۳- منقار کوتاه - در انگشت چادارد - مدار
بی پایان - آنرا نول هم میگویند - تگراوش

آب مقدس است - بزرگترین سر مایه
دار تا ریخی - نوع از خورا که با ب
را یکجا کنید - برج ایفل در آن کشور شهرت
دارد - ۱۶- روان - جام آن شهرت دارد -
یشیمان - ۱۷- از خورا که باب - حرفه

تعجب - بی عقل است - دو پنج - صید
نشده - ۱۸- سخت نیست - یکی از شب
های مقدس - منظم آن ثنا و صفت میشود
۱۹- خود و عده مایه رنگ نشده - منسوب
یکی از کشورهای اروپا بی است - ۲۰-
یکی از آبشار های مشهور جهان - آبپایی
که از جای بلند به زمین جریان دارند

طرح کننده - محمد محصل صنف سو ۴ موهبی اکادمی خاندوی

يك قسمت بسيار جالب برای

كسانيكه نا مزد ميپاشند

يا اينكه جز به شما به ديگري متوجه نيست ؟

۱- وعده يا آرزوي ديداري با او داريد يا خيال راحت و با تاخير زيان به وعده گاه ميرويد چونكه ميپاشيد او هم پايانخير در محل وعده مي آيد ؟

يا مطمئن هستيد كه او هميشه خوشي قول است و به موقع در وعده گاه حاضر ميشود ؟

۷- اخري كنيد رخصتي شما با او در يك وقت سال نيست ؟

آيا بخاطر او انتظار ميكشيد و از مسافرت دست مي برداريد ؟

آيا اصلا با ينو ضوع تو چه نكرده بفر ميرود ؟

۸- جشن تولدي شما است ؟

آيا بايد فورا روي جشن تولدي خود را به يادش بياوريد ؟

يا مطمئن هستيد كه اولين كسي خواهد بود

ما چند ين نسبت را براي نان چاب كرديم و شايد هم جوابات خوشي را با ارسال نمودن خور و جوابات بخوابيد

اين دستراچو اب نهيد و ما براي نان ميكوبيم كه نامزد تان واقعا شما را دوست دارد و يا خير از اينكه در هيچان جواني

كمتر ميتوان عشق و علاقه واقعي را از نظا هر به عشق و محبت شحيبي داد و مسا له زند گي مشترك از مسا يل اساسي زند گي است بنا بران ما اين مسا له را طي

سوالاتي باشما در ميان مي گذاريم تا با بر رسي و يافتن جوابات دوست به شناخت

شخصيت لغري مطلوب تا يل گرديم . اين هم سوالات :

۱- دريك ميهاني شما با نامزدتان دعوت شده ايد :

آيا او هميشه در كنا و شما با قسي ميمان ؟

آيا شما را تنها ميگذارد و با دوستان خود به صحبت ميبرد دازد ؟

و موثر به دره افتاده بلكي متلاشي شده و بنظر مير مينويخت اشرف لكج جدي عرق در خون ديده ميشد . مقتول حادثه مردمي ميانسال بود سبزه و رو تفر ييا چهل و نه ساله ، معاون كميسار تا مقتول را ديده او را شناختو گفت :

«آه من او را ميشنا سم . او سر هكت هانسي گرونگر نما ينده آلمان در ستا :

مر كزي سازمان نا تو است ا او پريوز بخاطر مذاكرات استرانيژيكي

با مقامات انگليسي به لندن آمده بود . نه كه او هم مثل سا ثير افسران آلمان بد

بديتريتيب خود كشي گر ده با شد ؟ كميسار براون اظهار داشت :

«گمان نمي كنم تعهدي در كار بوده باشد ، حادثه خيلي طبيعي بنظر ميرسد

وسپس نا گها ن گفت :

«اما ، نصير كن بيشم . مو تر رايقتدوروز دو بعد در حاليكه

سرش را نكان نكان ميداده گفت :

«سرهنگ گرونگر نه در در يوري يسي احتياطي كرده و نه بد ينو سيله خود كشي

كرده بطور يكه مي اينم جنايتي در كار است .

قاتل يا قاتلين قبل او را كشته ، بعد دو مو تر انداخته و به اين جا آورده و بايك

صحنه سازي ما هرا له مو تر رايه دره انداخته اند .

و حالا خوانندگان عزيز ميتوانيد بگو ئيد بچه دليل كميسار در براون چنين

عقيده اي پيدا كرده بود ؟ وجه ديد كه باعث شد ، نا گها ن حقيقت قضيه را كشف

كند ؟ جواب را براي ما ارسال داريد .

آيا اين دختر را ميشنا سيد ؟

اين دختر را ميشناسيد او يكي از دختران ايست كه در جهان شهرت دارد و در چمنستان

رقيب كم دارد البته فكر خواهيد كرد و ناديا كامنجي است مگر متيقن باشيد كه

او نيست او يكي از رقيب ناديا بود خوب بگوئيد اين دختر كيست و از كدام كشور جهان

مياياند .

(اين دختر دو كدام سن وسال است ؟)

اين چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

چهره زيبا كه ذيل مشاهده

آب آشامیدنی ایویتی را از دوی که ۹۰
میل بطرف مشرق آن موقعیت دارند میاورند.
تقریباً بیست سال قبل که در یکی از جزایر
نایب این شیخ نشین پنا مجزری داس نفت
بدرست آمده وضع یکنی عوض گردیده و
آدم سر شاری ازین احلاک بدرست حاکم آن
آمده .

است ابوظبی کنون از آن سیخ نشین های بحساب میرود که کمتر از کویت و قطر نیست. شرکت نفت ابوظبی مدر خشکی نام دارد

محدود نویایی ابو ظبی در انحصار دارد که مرکز فعالیت آن نو جزیره ای داس بقوار گروته سرمایه این شرکت را به نیست ۶ و ۳

شرکت بی - بی که یک شرکت انگلیسی
است و ۱۰۰۰ نفر را یکی از شرکت‌های
تحت فنانسوی نامین کرده اند .
شیخ نشین نویی :

محل این شیخ نشین در ساحل جنوبی
خلیج فارس تقریباً در مقابل بندر لنگه است.
یک پهنروی درایم بعرض ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر
و طول ۹ الی ۱۰ کیلو متر از وسط شهر دبی
گرفته آنرا بدو قسمت دایره و مربع ویر
دبی در غرب تقسیم می کند .

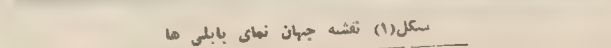
جمعیت لویی و توابع آن در حدود ۹۰ هزار نفر است که از این عده فقط تقریباً پنجاه هزار نفر ویا کمی بیش تر در شهر لویی زندگی دارند و حد اقل شصت فیصد این نفوس رُمها-جرمن اطراف خلیج فارس میباشند . چون در بین این مهاجرین ایرانی ها نیز شامل بودند رؤسای فارسی نیز تاحدی آنجا معمول است لویی از آن شیخ نصین هاشمت که به واسطه عتجلو رفت و به تفری رسید.

که بدون شک در عمران و آبادی دوی مثل
دیگر شیخ نشین ها سرمایه سرشار نفت
نقشه خلیج فارس:

خواهند گمان عزیز مجله او نفوس بهتر
میدانند که در روند تکامل تا رفع و نفیست
با این گوئی که نه يك باره و یا در عرض
با صد سال و یا دو صد سال در گفت
شریت هر صید و یا اینکه هر وقت

هو قیمت ها کاربردگ و ارزش مند نسل
بشر تنها به کار کردن و تپیل میسر نیست
ملکه . بلا شها و زحمات یو منه و پیگیر
وام یا فدا کاری ها و حتی قربانی ها ،
و هویت های عظیم و جاویدانه بشری را
بجا ب معنا بد .

تحقیقات ، مطالعات ، بررسی ها ، گزارشها
واژه های علمی در مورد زندگی.
و آن پدیده های زندگیانی که ما را
مانند چیز یسوز احاطه کرده

شکل (۱) نقشه جهان نمای مایه ها

مید هیم و گاهی هم غنا و صیقل می بخیزیم
بشر هواره عملش دیا لکتیک و علی است،
اگر چنین نمی بود و یارو سته نر یارو عون
تخیل و اتوبیایی فخته تنها تیموری خلق
می نمود و به هیچ پناه میبرد، چنان ها،
چنانی که از حرکت و تغییر تکا مل یافته
بایستن مباداج عالی، که گاهی مو فقیست
ها یی خود بشر وابه تعجب اندر میبازانایل
می شد.

در مورد نقشه بر داری و تهیه نقشه های
خلیج فارس نیز مطلب بهمین منوال است.
کار نقشه های خلیج فارس از از منته
سیار قدیم تا آنجا که سراغ شده (در
نوالی هزاره ی قبل از میلاد) آغاز داشته
در هر دوره ، پیشرفت و تکامل نموده
تا امروز که نقشه های مکمل عصر ما از
ن بدست آمده ، اما برای تسلط های
پهنه شده آید هر تکامل یافته ی جدید

ای بابلی ها

منظراً
انسان

هنوز کامل نیست و باید با جدیت نسا
آنجا که میسر است و فن امروز ايجاب می
کند نقشه های عمر و مکمل تری تنظیم
و ترمیم گردد.

زیادتر هر رشته گاموش و آبدانی
های گوناگون هر قدر بلان و نقشه مرتب،
علمی، فنی و موجز باشد بهمان پیمانه
و راه را به سوی هدف مهمل و گویا
پیمانه زد.

اکنون برای توضیح مدارج تکاملی نقشه های خلیج فارس، بهتر خواهد بود آنرا در نوره های مختلف تاریخ مورد بررسی قرار دهیم.

و بعد بپردازیم در زمان حال .
 ۱- از منة قدیمه
 ۲- دوره قبل از اسلام تا ظهور اسلام:
 ۳- دوره بعد از اسلام

۴-شوره رسیدن آبرو پایا ن (برتقال ها-
نارنگی ها -فرا نجوی ها وانگلیسیها) از
طریق شویا به خلیج فارس .

مقدّمات با دید فکر داده شود که نقشه
ی نریا یی اصولا بچه کار بشر می
شود است .

با جنبه فتن داشمه یا برای مرتفع کردن
یکی از حوا یج زند گی بشر بوده است ؟

هر پیمای تهر با قلندگی بشرو آغاز
 دیده ، در ابتدا ، انسا نهی که در
 دوا حل در یاها زندگی بی سر
 د ، به منظور انتقال از یک گوشه
 حل به گوشه دیگر آن ، سهل ترین
 ای که ذریعه آن روی آب بماند و
 زدن و یا وسیله یاد آن بچلسو
 کت کنند ، همان انسا نهی نیز نیاز
 از یک نقطه معلوم بیک نقطه دیگر
 او نه در یا بماند ، این چگونه
 بیک پروگرام در می رده .

چطور؟ بچه سرغت، تا چه مدت، شب
روز، تا کیجا میرسد. آنجا که
قف می کنند، کجا ست و به نقطه مطلوب
راه را شکر ما ند هفتا اینجا بشتاخت
و ف و ما حول را می کند، با یسید
ل و حل و محیط اطراف را شناخت،
این رو حیه نخستین گام در راه مجسم
دن نقشه بوده دربانوردان ذ هفتا
در حافظه نقشه می کردند، لهندیاز
به نقشه ی دریا پی چه کامل یا شد و
پندای و ناقص، در همان آغاز به
رو رف نمودن مشکل ضروری بشری
دریا ایما پی بوده است.

با مردمی ها و تگایو و فلاشها به
تکا مل بیشتر زندگانی بعدی ،
ت ها را مجبور و مکلف ساخت تا اطراف
اشی و معتبر تو را و جزای را شناسند

تاریخ

مانده است مرا چه کرد .

اما چون در آن زمان بشر هنوز به کروی بودن شکل زمین پی نبرده بود و اصولا ترسیم نقشه نسبتا صحیح را نمی دانستند و بحر پیمایی نیز طوریکه در بالا گفتیم بسیار ابتدائی و محلی بود لهذا نقشه‌ای که به اصطلاح امروز آنرا نقشه دانست بپوچد

اعتقاد سواحل را برای مدت درازی ترک کنند و آنرا از نظر دور سازند بلکه هوا را از بیم گم شدن در دنیا، بفاصله های نزدیک و در سواحل دریا، راه پیمایی میکردند، به همین ملا حظة تجارب شان از دریا نیز محدود بر همان سواحل محسوس می ماند و آشنا بی خود شان می ماند . و قتی ستارگان را در حیث راهنما بی یابی خویش شناختند و با جرات و دلیری دل به دریا ها زدند ، از یک ساحل به ساحل دور دیگر سفرهای دریا بی کردند، و قطب نما را رهنمای سفرهای دریا بی بکار بستند ، آشنا بی شان بدوایا ها بیشتر گردید ، ذهن و حافظه شان انکشاف نمود و نقشه های نیز از ذهن به ترسیم آوردند .

برای پیدا کردن سابقه و تاریخ نقشه های خلیج فارس و یا اقل احوال کذ هنی آن ، با توجه با اینکه سواحل این قسمت ، مسکن یکی از قدیمی ترین تمدن ها بی بشری بوده است ، باید پسوا بق بحر پیمایی افرامی که در از منة قدیم ترین دریا و سواحل آن رفت و آمد داشته اند مراجعه شود .

قرن ششم قبل از میلاد افرامی از قبیل: عیلامی ها - سومری ها اکد میا و با بلی ها در حوالی خلیج فارس زندگی و بحر پیمایی میکردند لهذا به دست یا بی به قدیمی ترین نقشه های خلیج فارس باید به تاریخ این اقوام و آنچه از آنها بجا

درازمند قدیم مسئله بحر پیمایی ، مشکل عملی داشت ، زیرا وسایلی برای ترسیم وجود نداشت ، دریا نوردان و آشنا یان دقیق و جسور دریاهای در اثر بلندیت تجارب، رموز و واژه در ها رامی دانستند و در مسیر آن حتی المقدور عمل می کردند و کشتی ها را از یک نقطه به نقطه مطلوب دیگر می راندند ، بعد ها در اثر همین تجارب مکرر و تثبیت و تلاش عملی ، عمل به یک علم ، یا پایه ها و اساسات علمی و استدلال- تعویض گردید ، از آن هنگام که بحر پیمایی بسوی علمی شدن روان بود در پهلوی آن نقشه های دریا بی که لازم و ملزوم یک دیگر اند بسط و توسعه علمی همه جا نیه نمود و از ذهن در ترسیم در آمد .

در قدیم ها ، دریا نوردان ، جهات اصلی و سمت حرکت خود را در روز از روی خورشید و شبها از روی ستارگان تشخیص میدادند ، دریا نوردانی که تجارب و بلدیت دقیق داشتند ، در مناطق معین ، از سمت و نشاند های موسمی نیز استفاده میکردند . و چهار مورد نظر خویش را مشخص نمودند ، مسافات نیز از روی یک روز و دو روز بحر پیمایی تعیین میشد . دریا نوردان اولیه جرئت نمیکردند

را احاطه کرده است می ریزد ، بدین ترتیب ملا حظة میشود که با بلی ها اطلاعات بسیار محدودی از جغرافیای کره زمین خارج از منطقه زیست خود داشته اند . ۲- نقشه جهان نامای «همر» (شکل ۲) قرن ۹ قبل از میلاد هما نظور که روی نقشه جهان نمایی متناسب به هر ملا حظة میشود در اینجا نیز طبق فرضیه های موجود آن زمان ، زمین مسطح و دایره ای شکل ترسیم شده دو تا دور آنرا جریان آبی فرا گرفته است .

درین نقشه حدود شرقی دریا بی مدیترانه و یونان و شبه جزیره آسیای صغیر و سواحل فنیقیه تقریبا صحیح نشان داده شده است .

۳- نقشه بی جهان نامای هر و دوت

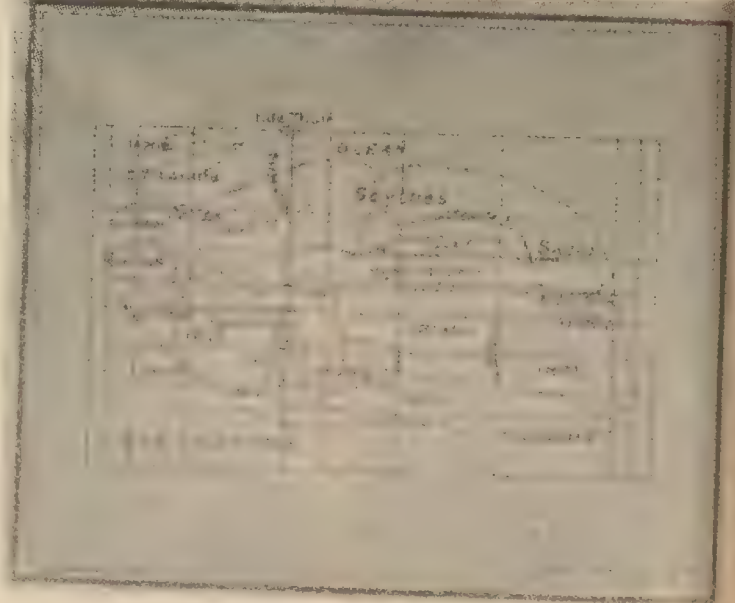

شکل (۳) نقشه جهان نامای هرودت

نیامد ، و اگر هم نقشه های باشد جنبه تصویری داشته و روی فرضیه های مخصوصی ولا قصی که برای شکل زمین داشته اند ترسیم گردیده است، بطور مثال بشر چند نمونه از نقشه های مربوط به آن دو دان که در کتاب مربوط بدست آمده است می یازیم . ۱- نقشه جهان نامای با بلی ها (شکل ۱) قرن ۶ قبل از میلاد این نقشه که روی لوحی حک شده و در اثر کاوش ها بدست آمده است معروف فرضیه ای است که با بلی ها برای شکل زمین و وضع شهر خود و خلیج فارس داشته اند ، هما نظور که ملا حظة میشود زمین را مسطح و دایره ای شکل فرض نموده اند که دور آنرا جریان آب تلخ و شور فرا گرفته .

درین نقشه شهر با بلی در مرکز زمین قرار گرفته و دو رودخانه بصورت موازی از جوار آن گذشته و بدوایا بی که دنیا

بقیه در صفحه ۵۰

شکل (۴) نقشه جهان نامای هرودت

صفحة ۴۱

صحنه‌ی از شکار عنکبوت

شان را در سطح ایجار سپری میکنند این عنکبوت ها تخم گذاری شان را نیز در عمق ایجار می نمایند

در مورد عنکبوت ها نیز اساطیر کهن تاریخی وجود دارد چه یونانی ها چه امریکایی ها و غیره عقیده داشته اند که عنکبوت ها یک موجود خارق العاده طبیعی و با قدرت اند برای یک عده مردم عنکبوت سمبول فراموشی بوده عده ارواح بزرگ را ناشی از عنکبوت میدانند . عده از هندی های مقیم هندوستان را عقیده بر این است که اولین مخلوق روی جهان همین عنکبوت ها هستند و برای دیگران رسیدن تار از طرف عنکبوت مؤلف به ارث مانده است .

باستان شناسان را عقیده بر این است که اولین خلقت حیوانات غیر فکاریه در حدود چار صد میلیون سال قبل صورت گرفته است که بعداً عنکبوت ها به تدریج در سایر نقاط جهان خصلت تطابق و توافق را حاصل نموده اند و در هر یک از شرایط اقلیمی توانستند امرار حیات نمایند دانشمندان میگویند نه تنها عنکبوت در هر جایید می شود بلکه به تعداد زیاد در همه جا پیدا میشوند در یکی از تحقیقات که در منطقه آناتلیک وسطی صورت گرفته است اصفافه تر از شصت و چار هزار عنکبوت در یک جریب زمین ملاحظه شده است در صورتیکه همه عنکبوت های جهان را بشماریم هیچگاهی نمیتوانیم آن را بشمریم .

زمانیکه عنکبوت ها از تخم بیرون ویا به جهان میگذارند بکنوع محبت بین جفت نر و ماده وجوجه های آن هادیده می شود که تا حدودی شباهت تام به محبت بین آدمیزاد را وانمود می سازد جفت ها مدت چند هفته چوچه های شان را در پشت گذاشته از یک جابه جای دیگر می برند .

دانشمندان مربوط میگویند که عنکبوت ها هر یک یک در حدود صد تخم در یک مر نه میگذارند حتی عده از آنها به تعداد یک هزار تخم نیز میتوانند در یک مر نه بگذارند . در نقاط تاریک اگر ملاحظه شود عنکبوت های که دارای پا های دراز هستند به چشم میخورند و در دهن خود تخم را از یک نقطه به نقطه دیگر انتقال میدهند در صورتیکه امر خطرناک این ها گردد از یک نقطه به نقطه دیگر تار بکتر باشد بنامی برند و خود را از سر خطر دور نگه میدارند .

نمی رساند . این عنکبوت که دارای رنگ های زیبا و مقبول است بالای حشرات و سایر موجودات خورد طبیعت چون پلنگ نیز دندان حمله نموده و آن را طعمه خویش قرار میدهد . این نوع عنکبوت ها یعنی عنکبوت های خیزنده به تعداد تقریباً اضافه از بیست و دو هزار نوع در قله کوه های شاخ و سر بفلک کشیده مونت اورسیست دوهمالیه دیده شده است و بعضی اگر ازین نوع عنکبوت ها در قسمت های سر سبز جنگل ها و درخت های خورد ووحشی زیست می نمایند .

یک تعداد ازین عنکبوت های خیزنده و شکاری دارای صدای خاص بوده که وز وز آن از فاصله های دور بگوش طنین می افتند

این هم نمایی از یک لانه عنکبوت که با مهارت و ظرافت خاصی ساخته شده است

کند پرواز نموده واز خود تار های بیرون می نند . این موجودات حیه در صورتیکه گرمای روز کم شود خصوصاً در طول شب ازسوراخ ها بیرون شده در جستجوی غذا پرواز میکنند در صورتیکه انواع مختلف آن با هم روبرو میشوند باهم مشاجره میکنند خصوصاً مشاجره عنکبوت با زنبور خیلی ها دلچسپ و جالب است زمانیکه زنبور به عنکبوت غالب میشود عنکبوت به جسم بی جان تبدیل میشود زنبور ها بعداً اجساد مرده را به پشت کشانیده در سوراخ که در آنجا در میان ریگ ویا سنگ است می کشاند و بعداً سوراخ را با ریگ ویا سنگ محکم می بندد .

عنکبوت های شکاری دارای چشم های بزرگ بوده اما عنکبوت های که دارای چشمان تیز هستند واز فواصل دور میتوانند اشیاء وپدیده ها را ملاحظه و بررسی نمایند تمام عنکبوت های خیزنده یاد میشود این عنکبوت ها اکثراً دارای جثه خورد و کوچک بوده و کدام آسیب و ضرری را به آدمیزاد

عنکبوت های آبی که در روی آب جیش میکند و هم در آب زندگی میکند گفته میشود که از کشور های اروپایی نشأت گرفته باشند این عنکبوت ها در بعضی از حصص خلا های بدن هوای آزاد را گرفته و جوش را سبک تر نموده که بخوبی میتوانند بعداً در روی ایجار و آب شناوری کنند این ها اکثر وقت

علیه انسانج سرطان مبارزه نموده و ریشه آن را کاملاً نابود می سازند آنها میگویند در صورتیکه مرض سرطان در شخصی رشد کند همین عنکبوت ها در همان نقطه سرطانی به حرکت دورانی پر داخته بعد از مدتی بدور میشود بعد ازینکه شخص تحت مدا یته قرار گیرد آثار و علاج که قبلاً در بساره موجودیت سرطان مشهود گردیده بود کاملاً ناپدید میشوند .

دکتر پترویت متخصص عمده و شهید دیگر که در لابراتوار بزرگ عنکبوت شناسی کار میکند میگوید که عنکبوت ها از خود عکس العمل درقبال تاثرات خارجی نشان میدهند چنانچه اگر کوچکترین چیزی به بدن آنها تماس

علیحده زندگی نموده ولی اغلباً بصورت متزلزل میتوانند امرار حیات نمایند . این موجودات اغلباً به اندازه یک سر قلم بزرگی و جسامت داشته در حالیکه عده یی از آنها نابزرگی یک بشقاب نیز می رسند .

عده یی از مردم به عنکبوت ها به مثابه یک حشره می نگردند اما چیزیکه این موجودات را از سایر حشرات متمایز می سازد همانا خصلت نیدن تار است گرچه انسان ها باوجود پیشرفت های تکنیکی جدید تاوهای زیبا و نفیس می ریسند ولی از نگاه نفسی بودن و مرغوب بودنش نمیتواند به پیمان نه مرغوبیت و زیبایی تار عنکبوت برسد .

یکی از مورخین یونان باستان مهارت عنکبوت ها را شباهت به مهارت انسان ها دانسته است و میگوید که انسان ها در روزگار پیشین تبدیل تار را از عنکبوت تقلید نموده اند . شاکتر گرش عقیده دارد که عنکبوت ها برای سایر حشرات غذای کافی فراهم میسازد او میگوید که عنکبوت ها خصلت مشخص دارند که از دیگران تریق میگردند و در دگر موجودات و حشرات این خصلت کمتر ملاحظه میشود . او میتواند تار به تند و هم بعضی حشرات دگر را به طریق خاص ببلعد واز آن تغذی نماید .

هنری بزی متخصص دیگر این رشته از زبان یک عنکبوت چنین میگوید : ما باید بخوریم تا ابریشم تولید کنیم او هم چنان میگوید در صورتیکه عنکبوت ادویه های لازم چون کافین - ال اس سی را تغذیه نمایند تار های تولیدی و حاصله آنها نیز تکامل و بهبود قابل ملاحظه پیدا خواهد نمود . دانشمندان میگویند که بعضی امراض عصبی انسان نیز با تغییرات بیوشیمیک همراه بوده که در انسان بوجود میاید آیا این تغییرات میتواند تأثیر مهم در فعالیت نیدن عنکبوت نیز داشته باشد ؟ در صورتیکه اگر چنین باشند عنکبوت ها قادر خواهند بود یاد ر نظر داشت تغییرات تار ها نشان بدهند تاثرات عمده مرضی را وانمود سازد ویا تکتشاف طرق معالجه آن را از طریق علوم روان کوی روشن گردانند . این یک امر است که هنوز هم در حالت تجربه فرار داشته و نتایج آن بدست نیامده است .

ولی عده یی از دانشمندان طبی بر کشف این موضوع تأیید گردیده اند که یکنوع از این عنکبوت هادر طبیعت وجود دارد که

نمونه یی از عنکبوت های شکاری

نمون شرح

دو گانگی

ها

دو دوست ز دوست مو مشا ن صحبت
میکردند .

غلام سرور بچه های دو گانگی دارد

که بسیار بهم شبیه هستند . و بر سی
تشخیص آنها از یکدیگر بسیار دشوار

است . و اغلب حتی مادرشان هم با اشتباه
می افتد .

خوب . پدرشان چطور آنها را
تشخیص می دهد ؟

- پدرشان با آنها میگویند که حساب
کنند .

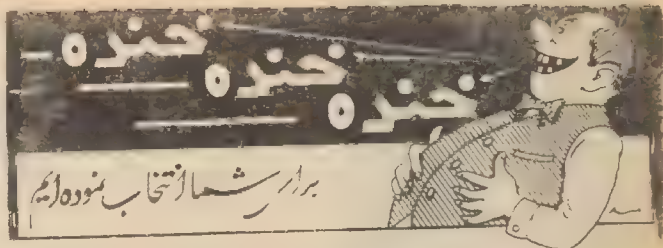
- یعنی چه ؟

- یکی از آنها که تا هستند و پنجاه
باد دارد که بشمارد . اسمش جاهد است . و

آن یکی دیگر که تا هستند و چهل و نه
میتواند بشمارد اسمش محمود است .

قهرمان حل جدول کلمات متقاطع انجام
گرفت .

مزار او ، قبر سوم از ردیفه چهارم
چندروز پیش مراسم تدفین بزرگترین
و قبر پنج از ردیف هشت عمودی است .

بچه با تریه دستش را هیچ وقت در بین سوراخ بینی کسی داخل نمی کند

این تو نبودی

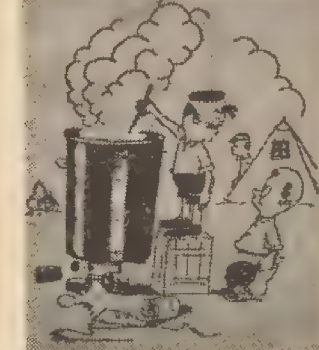
جوانی تازه با دختر زیبا ئی از دوا ح
کرده بود و برای گذراندن ماه عمل با
ویل بسا فرت وقت بودند ...

دربین راه قطار وارد تونل طو یلی
شد و مدتی همه در تاریکی گذارند

وقتی که قطار از تونل خارج شد جوان
خنده ای کرد و آهسته به خانمش گفت:

بخیزم . اگر میدانستم این تو نسل
یاد دارد که بشمارد . اسمش جاهد است . و

آن یکی دیگر که تا هستند و چهل و نه
میتواند بشمارد اسمش محمود است .

اولی - برادر جان در بین این دینگ چی
می بزی ؟

دو می- چیزی نیست فقط يك دا نه تخم .

خود کشی

مرد اسکاتلندی که از زندگی منبر شده
بود . تصمیم به خود کشی گرفت و بدین
منظور به دوا خانه ای رفتویك افغانی را
روی میز گذاشت و گفت :

- این را «مستر کتین» بدهید .

- آقا . کمترین مقدار «مستر کتین» لاقل
۱۲ افغانی شود .

رد اسکاتلندی بول خود را در جیب گذاشت
و گفت :

- اگر خود کشی اینقدر گران تمام میشود
من زندگی دار مرگ ترجیح میدهم !!

بسیار مقبول وزیر است

روزی مرد پیری با تفاق خانمش که
مثل خودش پیر بود . بگرفت رفتند . در
بین خیابان مرد پیر . چشمش به زن
جوانی افتاد که با عشوه و ناز راه میرفت
مرد مدتی او را تماشا کرد و بالاخره
گفت :

و افعا زنی مقبول و زیبا ست .
خانمش به زوی او را گرفته کشی کرد

و بعد گفت :

مقبول و زیبا ست و کی بهر حال یاد د
یا شد که با ید در خانه خودت را از
مقبولی من سیر کنی !

برادر جان تنها اشتباه من این بود که
زنی را بعنوان شاهد معرفی کردم ...

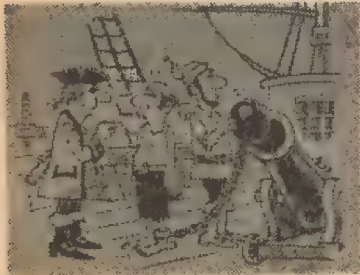
نمون شرح

مرد - آه ... مثل اینکه بعد از رفتن ماهیچه ها از خواب بیدار شده اند ؟؟

اینهم یک ماجرای هنری

خانم زیبا در تیاتر تعزین خود را شروع کرده بود . نویسنده . نمایشنامه هم در تیاتر ها شرکت داشت . آن شب ، دو بار نمایشنامه را تعزین کردند ، و خانم زیبا از شدت خستگی نمی توانست راه برود .
نمایشنامه نویسی که از این زن خوشش آمده بود ، و میخواست محبت او را جلب کند ، در پایان تعزین خانم هنر پیشه گفت :
- اجازه می دهید شما را با موزم بخانه تان برسانم ؟؟ ...
هنرپیشه با عشوہ گفت :
- اوه ، نی ! من بسیار خسته هستم و باید زود تر استراحت کنم و این جهت ترجیح میدهم که پیاده بخانه بروم ؟

مژده خوشی

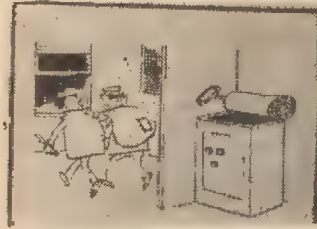
مردی بعد از آنکه مدتی از هوش سرشار خود تعریف کرد ، بدوستش گفت :
- میبانی . اصلاً پیشگوئی شغل خانوادگی ما است اجداد من همه در این حرفه تخصص داشتند .
- آخر این ... ممکن نیست بی فرمائید یکی از پیشگوئی های مهم آنها را برای من تعریف کن ؟
ماه گذشته از تولد من به پدرم خبرداد که بزودی دارای فرزندی خواهند شد !!

دوست عزیز حالا تو باور کنی که خوراک این رستوران تازه است !

مریض

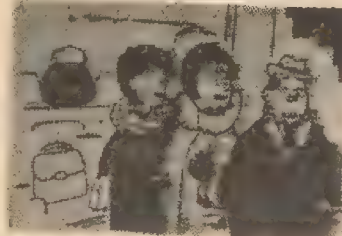
داکتری مریضی را که هیچ حالتی خوب نبود با دقت معاینه کرد و بعد از مدتی تامل گفت :
- جانم ، عزیزم . شما هیچ چاره ای بجز عملیات ندارین .
مریضی که معلوم شد دل و جراتی هم ندارد رنگش پرید و گفت :
- ای بابا ... ترجیح میدهم بهیرم و لسی عملیات نشوم .
داکتر ، حکیمانه گفت :
- جانم توجه داشته باشی ، این دوتا بیجوجه مانعة الجمع نیستن !

منکه گفته بودم که در کارخانه یی فولاد سازی کار میکردم .

کم سنی خانم

خانمی نسبتاً پیری نزد نقاش مصروفی رفت و گفت :
- می خواهم یک تابلو زمین بکشید . اما بیک شرط .
- چه شرطی خانم ؟
- باید در این تابلو من بسیار جوان نشان داده شوم .
نقاشی سر تکان داد و گفت :
- نمی فهمم ... اگر شما را در حالیکه در آغوش مادر تان خوابیده اید و پستانکی هم بدندان گرفته اید بکشم چطور است ؟؟

دختر مادر جان - پدرم امروز بسیار خوشحال است !
مادر : بلی ، برای اینکه یکی پولش را در خانه گذاشته !!

آرزو

مردی با یسر کوچکی از سینما بیرون آمدند . پسرونه گاهی به عکس های پستکارت کرد و گفت :
- پدر جان صوفیا لورن را دیدی ، واقعا زن قشنگ و خوبی است چقدر دلم می خواست که او مادر من می بود .
مرد آهی صوفی ناک کشید و گفت :
- منم همینطور پسرم !!

مهمانان عزیز خوش آمدند

اوزن صد و سیه گفتم که بیس باید رابین

برد کمشو که سکل نه ...

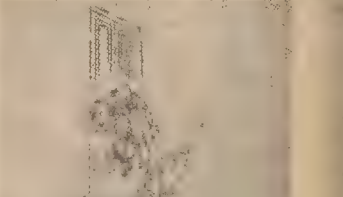
مادر جان هر روز به سرگب های عادی بانه میگردد

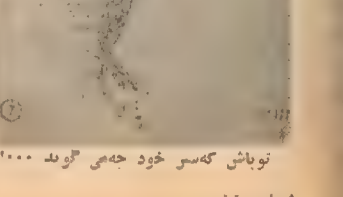
برادر عزیز مرا خفه ساختی به سرو صوع عادی خانم رادق کردی

خدا حافظ برادر اگر می فهمیدم ما ...

توباش کسی خود جهمی گوید

حمام دادن طفل

اسلین، آب شیر گرم، کمی پنبه چرب برای پنبه، دستمال روی، قدیفه کلان و لباسهای را آماده نمائید و جای حمام دادن کودک را روی انتخاب کنید که در معرض شمال و یا جریان هوا قرار نداشته باشد در صورتیکه هوا کمی سرد باشد کنار بخاری و یا کنار منقل آتش که آب تازه شده و بوی نداشته باشد جای مناسب خواهد بود.

کودک را قبل از شیر دادن باید غسل داد و پیش از آنکه به آب تماس داده شود پنبه هارا و ششهای بگذارید البته با انگشت فرو نبرید و ننگه پنبه چرب است میتوان خود را بگیرد و نسج نفوذ آب بدخل گوشها گردد.

همچنان باید قبل از شروع حمام دادن آبرآ تحان کنید تا شیر گرم باشد و آرنج مادر بهترین ای برای این آزمایش میباشد، زیرا این قسمت

طرف شما باشد، دست تانرا زیر بغل و سینه اس بگیرد و سعی کنید که غلت نزنند، بعد لیب رابه صابون زده تمام بدن کودک را صابون بزنید تا کف نماید بهترین طریقه اینست تا مادر غالمقال زیاد نماید بهترین طریقه اینست تا مادر بارچه ضعیفی را بالای زانو ان خویش انداخته و کودک را بصورت خوابیده شستشو دهد و وقتیکه لیف زدن تمام بدن او تمام شد او را بلند گرفته در پشت تان گردن به آب غوطه نموده و یا توسط ظرفی در حالیکه بایکدست او را محکم گرفته بادیست دیگر بالایش آب بماندازید.

گاهی اطفال از آب می ترسند و وقتیکه شما او را به آب غوطه میکنید فریادش بلند میشود که این ترس هاموقتی بوده و به اثر غسلهای زیاد از بین می رود و طفل آهسته آهسته عادت مینماید و تائیکه احساس آرامی و خوشی باو دست

میدهد.

بهترین موقع غسل دادن کودک شبها قبل از غذا میباشد که ازدوسالگی ببعد اگر هفته سه بار حمام دادن کودک صورت بگیرد مفید واقع می گردد.

از موقع حمام دادن کودک گریه شدید توام با کبودی چهره را سردهد حتما باید شستن را متوقف سازید زیرا استخوانهای طفل نهایت ظریف حساس و نرم میباشد که اندک بی توجهی باعث شکستن و یا بر آمدن استخوانها می گردد.

وقتیکه آب کشی طفل تمام شد فوراً او را در لای یک قدیفه کلان که تمام بدن او را در بر بگیرد بپوشانید بدقت بدن، دستپا و پایهای کوچکش را خشک کنید.

با کمی زیتون یا روغن معدنی پوست بدنش را چرب کنید تا پوسته پوسته نشود مخصوصاً قسمت تناسلی کودک باید خوب پاک و تمیز گردد و اگر کوچکترین سرخی پیدا کرد باید با اسید بود یک شستشو داده شود، لازم نیست بعد از هر شستشو بود تلسک به تمام بدن زده شود مگر به گردن، زیر بغل و قسمت های تناسلی

داده آغاز باید سر طفل را شست او را به صورت وایانده روی زانو ان بگیرد سرش را خوب بپوشانید و یا صابون بزنید خوب بهالید تا کف نماید البته کودک طوری قرار دارد که رویش بطرف راست و چپ است و سعی گردد تا چشمهایش آبشامبو داخل نشود.

بعد سرش را خوب آبکش نمائید کف باقی نماند.

بعد با دستمال روی سرش خوب خشک نموده و شروع به شستن بدنش کنید البته نباید فراموش کرد که طفل را ملا برهنه نمود بلکه یک زیر بیراعنی تا هنگامیکه رویش را خشک می کنید بتن داشته باشد و از آنجیکه شروع به شستن بدنش میکنید او را در آغوش در آورید.

طفل را در پشت به صورت آواز کشیده بگیرید بدین ترتیب که پشتش به

کودک بود و پاینده شود تا از شایستگی و سرخی جلوگیری گردد بعد لباسهای او را بپوشانید.

وقتی می خواهید گوشهای کودک را پاک نمائید باید یک گوشه دستمال روی یا قدیفه را نم کرده و صرف قسمت بیرونی گوش را پاک نمائید اما باید به قسمت داخل گوش ابد دست زده نشود و یا توسط چیز نوک دار پاک نکرد زیرا پرده گوش بسیار نازک و حساس بوده و به کوچکترین فشار و یا عطسه و سر فغانگهانی چیز نوک دار بدخل گوش فرو می رود و سبب گری در کسودک می گردد.

ببینی کودک را هم در صورتیکه کثیف باشد و مانع تنفسی وی می گردد باید پاک توت پنبه و یا بقیه صفحه ۱۵

در محکمه چه خبر است...

زن گفت: برایت قسم میخورم که دیگر شوهر نمی کنم مقصد تو مرا طلاق بده.

مرد گفت: زن بیا از عریضه و عریضه با زنی بگذر و مثل آدم سر خانه و زدن گیت بر گرد منم هر چه تو بگویی قبول میکنم و بحضور قاضی صاحب تو به میکنم که دیگر مهربان بخانه نیاورم و اگر از نزدیک هاهم باشد او را اجازه تو را می گیرم دیگر چه میخواهی؟ تعهد شرعی می کنم.

زن گفت: من ترا می شناسم بمجر دیکه ازین دروازه پایت را بیرون بگذاری عهدت را می شکنی و همان چیزیکه بودی میشی. بگو مگوی شان بالا گرفت. و میانچیکسری قاضی محکمه هم سودی بخشید و زن به حرف خود باقی ماند.

در آخر قاضی محکمه گفت ما اول کوشش میکنیم که در همینجا صلح کنند و در صورتیکه موفق نشویم موضوع رسیدگی به قضیه اینجا از صلاحیت مسخر رج و بجزوه محل سکونت شان تعلق می گیرد چون فعلاً مرد در کوهستان زندگی میکند به موضوع شان باید به آنجا رسیدگی صورت گیرد.

در همین موقع زن چادری دار دیگر بسا چهار کودک قتلو لیمقد که بسیار زیبا و صحتمند معلوم می شد نزد او وارد شدند ناگفته باید گذاشت که اطفال لباسهای خاک دوزی و گلدوزی شده پاک و تمیز هم بین داشتند و شما در عکس هم بپوشی آنها را مشاهده کرده می توانید.

بقیه صفحه ۲۳

زن امروز...

امروز به چشم سر مشاهده میکنم که زن افغان این شهامت و قدرت را دارد که بهترین و حساس ترین وظایف را به بهترین شکل آن انجام دهد و پیش ببرد.

باید گفت که دیگر دوران انزوا برای زن گذشته است. زن افغان از طول تاریخ همیشه شهامت و قدرت خویش را ثابت ساخته و امروز هم بیوغ خویش و اخلاقیات خویش و پشتکار و وظیفه شناسی خویش را ثابت ساخته است.

راهی را که امروز زن افغان در پیش گرفته

تکه نرم بسیار آهسته پاک نمائید.

بعد از اینکه از غسل دادن لباس پوسانند و پاک کردن گوشها و بینی طفل فارغ شدید سرش را کمی چرب کنید طوری که چربی پوست سرش برسد.

بابرس نرم یا شانه ای که زیاد تیز نباشد سرش را برس یا شانه کنید.

بالاخره او را در آغوش گرفته و بایستان و یا شیر چوشک هر طوری که عادت دارد او را شیر بدهید.

و بگذارید که آرام بخوابد.

بعد از حمام در حالیکه کودک بخواب عمیق رفته باشد ناخشنای دست و پایش را بگیرد زیرا موقع خواب بهترین وقت برای گرفتن ناخن های کودک میباشد زیرا براحتی شما میتوانند کارتانرا انجام بدهید.

بقیه صفحه ۱۵

زن که تا آخر چادر خود را بلند نکرد نزدیک میز قاضی شده و با صدای گرفته گفت قاضی صاحب بعد از اینکه شوهرم زن دیگر گرفت و ما را از خانه کنست و به خانه پدرم فرستاد تا چند ماهه و خرج و خوارک ما را میداد مگر حالا همه ما را بگردد و پدر بی بضاعت و بیرم انداخته اطفال معصوم در پهلوی نا غذا به کنایب و قلم هم ضرورت دارند تنها دختر کوچک بمکتب نیست بزرگتر ها صفت تو و سه و نول هستند و به اشیای زیانی ضرورت ندارند چوری و نا چوری دارند چند بار عقب پدرشان نفر فرستادم و احوال خادم که احتیاج و پریشان هستییم مگر او هیچ بروی خود نیاورد و چناندر عیش خود غرق شده که فعلاً جواب داده که دیگر باو کار و غرض نداشته باشم و تهدیدم کرده منم تا چار عریضه کردم و اینک آمده ام تا ببینم چه می شود.

اطفالیکه با زن آمده بودند پراستی به غنچه های گل شباهت داشتند و حیف آدم میامد که پدرشان چطور آنها را در کوچه رها نموده بی عیش خود رفته است و از احساس مسوولیت بزرگ تربیت و پرورش جگر گوشه های بی غافل شده.

زن گفت: من زن قانع هستم در اوائل کمی پول میداد خودم هم روزها تاییمه های شب خیاطی می کردم و می فروختم و حالا هم می کنم مگر پدر نه نمی توانم آمده ام تا شما را و و چاره ای برایم بیندیشید و عریضه اش را تسلیم قاضی محکمه فامیلی نمود.

بقیه صفحه ۲۳

به یقین راهی است که او را به سر منزل مقصود می رساند امروز زن افغان میدانست که دوران را برابری و تبعیض سیری شده و از حقوق مساوی با مرد برخوردار است.

از همین رو با فعالیت بیشتر و چشمگیر سببی خود را در امر آبادی کشور ایفا می نماید.

سببی که امروز زن افغان در امر آبادی کشور خویش بهیده دارد خیلی خطیر و بزرگ است و از همین رو زنان کشور ما با آگاهی و درایت و وظایف محوله خویش را به شکلی پیش می برند که اجتماع از آن توقع ندارد و به یقین در آینده نیز زنان کشور ما وظایف سپرده شده را به بهترین نحو انجام خواهند داد.

خلیج فارس

۲- دوره ظهور اسلام :

طوری که خوانندگان عزیز مستحضراند، شروع سلسله هخامنشی از حدود سال ۵۵۰ قبل از میلاد بوده است. تئوین تاریخ در مورد آنچه گفته شد، بشر در اطلاعات ناقص خود از شکل زمین و عدم شناسایی طرق مختلف تصویر، هنوز توفیق نیافته بود که نقشه های علمی نسبتا صحیح چه در خشک و چه در دریاها ترسیم نمایند، لیکن درین دوره توانایی ملل متحد آن زمان در رشته جغرافیا و نجوم پیدا شدنکه راه تهیه نقشه های صحیح را هموار کردند و اصولی را شناختند و وضع کردند که با مختصر تغییرات هنوز هم قابل قبول و مورد استفاده است.

نقشه جهان نمای بطلمیوس

تعداد این جغرافیه دانها و منجمین زیاد است و چون ذکر مطالعات و اکتشافات کلیه ی آنها درین صفحه به درازا می کشد به فشرده کارهای انجام شده توسط تو قیر از آنها که شهرت جهانی دارند و تفصیلاتشان با نقشه خلیج فارس ارتباط نزدیک دارد می پردازیم.

الف - «آرا تو سنتس» جغرافیه دان و منجم یونانی است و در شمال مصر (اسکندریه) مسکون بوده، او ضمن بررسی های خود متوجه شد که در فصل تابستان هنگام ظهر در منطقه ی «اسوان» امروزی آفتاب تا قهر چاه نفوذ کرده و کف آبرو روشن می کند، و لی در همان موقع سال و همان ساعت روز اشعه ی خورشید در شهر اسکندریه تا قهر چاه نفوذ نمیکند و کف آبرو سایه می اندازد. چون هر دو چاه، دارای عمق مساوی و در امتداد شاقول خضر شده لذا اختلاف مشهود، او را به تعقیق واداشت و بالاخره چنین استنباط کرد که شکل زمین باید کروی باشد.

آرا تو سنتس در دنباله ی تفصیلات خود

از روی اختلاف طول سایه ی شیئی که با ارتفاع معینی بود در دو منطقه اسکندریه و آسوان که فاصله ی آنها قریب ۸۰۰ کیلومتر است توانست طبق فرمول زیر محیط کره زمین را حساب کند.

کیلومتر ۸۰۰ = $\frac{1}{4}$ (زاویه ی اختلاف موقعیت آسوان - اسکندریه)
کیلومتر ۴۰۰ = $\frac{1}{2}$ = $\frac{1}{4}$ درجه ۳۶۰
این اولین مرتبه بود که از روی قواعد علمی و ریاضی بکرویت زمین پی برده شد و تعجب درین است که محاسبه انجام شده یو سیله ی آرا تو سنتس بسیار بدقیقت نزدیک است. زیرا اندازه حقیقی محیط کره زمین ۴۰۰۰ کیلومتر است.

علمی امروزی گردیده است. یک قطعه از نقشه ها نیکه توسط نا میرده کالیست شد. در شکل شماره (۴) ملاحظه میشود

که برای اولین بار مدارها و نصفالنهارها را طبق اصولی که حتی امروز هم متداول است ترسیم نموده و شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میباشند.

بعد ازین شخص، جغرافیدانان و منجمین آرزو، دنباله ی تحقیقات و تفصیلات او را ادامه دادند و سعی نمودند تا آنجا که مقدور باشد نقشه های صحیح تری چینه استفاده ی بحر پیما یی (کپتانی و جنگی) فراهم نمایند.

ب- بطلمیوس :

در حدود ۴۰۰ سال بعد از آرا تو سنتس و ۱۵۰ سال بعد از میلاد.

یک نفر ریاضی دان - جغرافیدان - منجم و نقشه نگار، بنام بطلمیوس در شمال مصر بروجود آمد. این شخص از نظر تفصیلات و بررسی های نجومی و جغرافی با اندازه یی بیش رفت و مشهور شد که طبق نقشه های محققین این فن، نا پیدایش «کوپرنیکوس» یعنی قرن ۱۶ میلادی در دنیا نانی نداشته است.

این جغرافیدان و نقشه نگار پی مانند زمان خود، تعداد زیادی نقشه از دنیا ی شناخته شده یی آن روز از روی مپاتی علمی صحیح و با استفاده از گزارشهای دریانوردان و مسیاحان ترسیم نمود. تعداد این نقشه ها ۲۷۰۰ قطعه شناخته شده است که شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میگردد.

وی در پیروی از اراتو سنتس «در کارهای خود طول و عرض جغرافیایی را

بدرجه و دقیقه بکار برد و در جمیع نقشه های خود قریب ۸۰۰۰ نقطه ی شناخته شده و اطلاعات و یا مشاهدات نجومی مستقیم

مشخص کرده و روی نقشه های ترسیمیه خود محل آنها را نشان داده است.

بقیه صفحه ۴۴

درباب

مرگ استاد مرگ بود آرام و بی درد او همان گونه که آرزو داشته تا آخرین ساعات زندگی خود تارهای درباب را به لرزه آورد و دل دوستداران هنر را از انبساط انباشت و هنوز چند ساعتی بیش از آخرین کسرت وی در جمع دوستان هنر در گوینده استیثوت نگذاشته بود که ناگهان قلبش به درد آمد و چشمانش سیاهی کشید، استاد دست روی قلب گذاشت و بعد در یک لحظه کوتاه همه چیز تمام شد قلبی که هفتاد و پنج سال تمام تپیده بود ناگهان از تپش باز ایستاد و وانش شاد باد.

تمام

بحثی در...

را معلول آمیزش عناصر چهارگانه آب، باد خاک و آتش می پنداشتند. پروگرام درسی مدارس اروپایی از دایره علوم هفتگانه دستور زبان فن بلاغت، منطق، حساب، هندسه نجوم و فن موسیقی پافراست گذاشت. اساتید علوم با

واقعیت های عینی جا معه و طبیعت تو جویی نداشتند زیرا به عقیده آنها دانشمندان اعصار گذشته هم مطالب را توضیح و گفتنی ها را گفته اند که بدینترتیب به نظر آنها دیگر پدیده ها نا متکشف وجود نداشت تا آنان روی آن به بحث و

مذاکره می پرداختند. بنا بر این ایشان پیوسته نظریات قدما را بر جویندگان علم و دانش با اصرار هرچه بیشتر تحمیل نموده و زیاده روی از آنرا جرم می پنداشتند.

صاحب نظران این دوره به مدار کهن افکار و عقاید گذشته گان چرخیده و از اظهار نظریات علمی عاجز بودند. درین دوره تعلیم و تربیه

بنا بر تقاضای محیط اجتماعی شکل خرافاتی داشت. صاحب نظران و دانشمندان قرون وسطی علل ازدیاد جرایم را در سرکشی و تمرد از

اوامر قدرت های ماورا طبیعه جستجو میکردند. انسانهای این دوره به جای آنکه قدرت دفاعی خویش را بر علیه دشمنان خارجی و نیروهای سرکش طبیعت متوجه سازند همه قدرت و توانایی شان را متوجه قوه های باطنی

شان که به شکل دیو، اهریمن و نفس سرکش تمثیل می شد، گردانیدند و در بسی موارد به اساس عقاید خرافاتی که داشتند جهت غلبه بر اهریمن و شیطان بسط

و یا ضت کشیدن و گوشه گیری از اجتماع پرداخته و میکوشیدند با استفاده از این روشها به تزکیه نفس و ایل گردیده و ازین طریق جلو انحرافات و جرایم را بگیرند.

تمام

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز!
به امید سلامتی و کامیابی شما، میزنم
به جواب نامه ها:

دوست عزیز راحله ایوی!

قبل از همه چیز از همکاری بی دریغانه شما تشکر میکنم و آرزو میبرم که همچو گذشته این رشته را با مجله ژوندون محکم نگه دارید و از گزیده های ارسالی خویش غفلت نرزدید.

دوست عزیز، پیوسته از ارسال اشعار گزیده بی تان استفاده میبرم و استفاده خواهیم برد، اما ... مشروط بر اینکه در حین یادداشت گیری اشعار و دیگر مطالب انتخابی، توجه مبذول دارید تا مطلب از پراکندگی و کاستی، بر کنار بماند و اثر انتخابی را تمام و کامل باز نویسی کنید و در ثبت کلمه ها و واژه ها وقت بیشتر بخرج دهید که از شباهت دور باشد ... من باب مثال پارچه شعر بارق شفیعی را بصورت درست و صحیح یادداشت نکردید و قسمت های آن، از قلم افتاده بود که شعر را به سکتگی و حتی به بی معنی ساختن آن نزدیک می ساخت که با سوایی به شعر شاعرانه میزنم و از جبهی به شخصیت ادبی خود شاعر گریه شما قصیدی در این زمینه ندارید ولی عدم دقت و حوصله، اینکار را مینماید که دریغ!

دوست عزیز جاوید ازفاکولته طب!

از لطف و سپاس تان تشکر میکنم، اینک مطلب ارسالی شما.

«قبل از هر چیز دیگر سلام های گرم و صمیمانه خدمت تمام کارکنان مجله ژوندون تقدیم نموده، موفقیت و بهروزی شما را درامد و محوله و بهتر شدن و خوانندگی شدن مجله خواهیم.

محترم مدیر مسؤول مجله ژوندون! شما در یکی از شماره های گذشته مجله ملاحظه داشتید با ظاهری هویدا خواننده رادیو تلویزیون که محترم هویدا نکاتی چند را در مورد آواز خوان محبوب کشور که اکنون جایش در آسمان هنر و موسیقی خالیست یعنی احمد ظاهر مرحوم بیان نموده است که دور از حقیقت میباشد و بنابر خطبوت شخصی ابراز داشته.

این برهنگان آشکار است که احمد ظاهر هنرمندی بود که با آواز گیر و رسوا با نغمه های شادی آفرین و با سرود های غمگین و دلنشین در دل مردم جاداشت و دارد و اکثر علاقمندان کسانی هستند که به جز آوازش و صدای حنجره طلالی اش چیز دیگری در شان او جستجو نمی کنند و تنها از آواز

دلفریب او حظ می برند، اما ظاهری هویدا دلیل این همه محبوبیت و شهرت احمد ظاهر را سوار شدن آخرین مودل موتر و یادپوش کشیدن آرگن اش توسط رئیس رادیو میدانند که این قضاوت هویدا در مورد احمد ظاهر کاریست نایجا و غیر قابل قبول.

چه ماکر احمد ظاهر در آخرین مدل موتر سال سوار نمی شد و یا آرگن اش ذریعه رئیس رادیو بدوش کشیده نمی شد آیا حنجره اش صدمه میدید؟ آیا علاقمندان آوازش بخاطر پول داشتن و موتر داشتن اش او را دوست دارند؟

من نمی گویم که پول داشتن و موقعیت هایی مساعد در رشد استعداد هارول ندارد، درست است که یک فیصدی شرایط مناسب و خوب برای رشد و پرورش استعداد هارول دارد، اما نه به آن اندازه ای که ظاهری هویدا تمام موفقیت ها و شهرت احمد ظاهر را در زمینه هنر و موسیقی دال برداشتن آخرین مدل موتر و یا موقعیت اجتماعی او می داند و لازم میدانم که به ظاهر هویدا، هویدا نمایم که این همه شهرت و محبوبیت احمد ظاهر در کشور و منطقه جز آواز خوب و دوست داشتنی چیز دیگری نیست و چرا آقای هویدا باری در پروگرام قطعی چندین بار خود در تلویزیون نمایان شدن احمد ظاهری چون احمد ظاهر محبوب القلوب جوانان رادوده نسل آینده غیر ممکن دانست و چرا قضاوت آقای ظاهر - هویدا در روی پرده تلویزیون تا صفحه مجله ژوندون اینقدر تفاوت داشته باشد که باری او را در پرده تلویزیون به سکوی بلندی نشانند و دو باره او را بروی صفحه مجله ژوندون بر زمین زند، مگر آقای هویدا میخواهد شکستی را که از رقابت با احمد ظاهر رادوده دیده و چشم پت و دهن باز هر چه در ذهن داشته بیان کرده، مگر چطور است؟

جواب نویسی: بیاد تو میدانی و ظاهر هویدا و هویدا میدانند واحد ظاهر و من میدانم و کار های مجله نگاری!! اینهم شوخی جواب نویسی بود که خدا کند مورد قبول طرفین دعا نیافتد!!
دوست عزیز محمد حکیم هزار تالیست...
دستگاه ساختمانی بنایی

بپذیرید سلام ما را از همکاری شما ممنونیم. عرض شود که تا هنوز نامه های بر سر مرده شده به دست قلین این ستون نیافته است و اگر نه پاسخ ارایه میداشتیم و در زمینه چند کلمه یسی با هم میگفتم و حل مطلب میکردیم... اضافه شود که نامه شما با مضمون (میان روی) به اداره

رسید و از گلایه های شما هیچ رنجشی بماندست نداد و چرا بدعهد ای برادر. هر که حق آورد گویار...
مطلب ارسالی شما را به متصدی صفحه جوانان میسپاریم که در صورت لزوم به چاپ میسپارد.
دوست عزیز جلال الدین جای فروش از مزار شریف.

هر کسی که نامه جلال الدین جای فروش را میخواند به دیگران تو صیه کند که اینگونه نکنند

برادر عزیز ما تاکید ورزیده اند که این نامه باید چاپ شود تا بند و عبرتی باشد به دیگران. ما به پاس دوست عزیز ولایتی خود نامه را به همانگونه که هست به چاپ می سپاریم و خوانندگان را به خواندنش دعوت میکنیم، او مینویسد: «جوان ۲۸ ساله هفتم و مدت ۸ سال از ازدواج میگذرد و صاحب ۳ طفل هستم. وضع اقتصاد بسیار خراب است، نا گفته نماند که از مصارف ازدواج تا حال قرضدار و پیریشان میباشم»

یگانه خاطره تلخ اینست که مداخله خشویم در زندگیم را سخت رنج میدهد که مرا از پدر و مادر جدا ساخت، خلاصه خرج دیگ از کاسه... ولی باز هم خوب نشد و خانم نیز به گفته های خشویم میکند.

بار ها پرایش گفته ام، فکرت را به سرت بگیر و مرا جگر خون مکن. چون پشه ام دکانداری است، صبح که از خانه به طرف دکان میروم میگوید که برایم صد افغانی بکار است. من پرایش پنجاه یا هفتاد افغانی میدهم ولی خصم آلود میگوید که به پدر صد افغانی لعنت که برایم نمی دهی و یا شامگاه هان که از دکان به خانه بر میگردم در حین خستگی و ماندگی میگوید صبح پول را کم داری کی خلاص میشوی و بسیار سخن های درشت و زشت میگوید که حتی قلم به نوشتن آن عاجز میماند. گویا خانم در خانه کدام تکلیف مثل خیاطی ورخت شویی و نان پختن ندارد و لباس را خیاط و کالا شویی، می سازد و می شوی و نان را از بازار میخرم ولی سیالی و شریکی او به اندازه است که دایم قرضدار میباشم... گویا به ضووعات را با پدر و مادرش در میان گذاشته اما کدام فایده نکرد و یکی از روز ها مادرش گفت اگر دخترم به تو کار نمیداد به کار است.

خوب خوانندگان عزیز خود قضاوت کنید که یک مادر طور مثال خشو مثل خوشو می من لازم است که به مقابل داماد و دختر خود چنین رویه کند؟

چندین بار عزم کردم که ترک وطن نمایم و یا طلاق بدهم و یا کدام... خوب آیند این سه طلفک معصوم و بد بخت چه خواهد شد؟ از شما خواهم می کنم که نامه ام را بر سر تابا چاپ کنید که تا بعضی خشو ها به زردگی دخترشان مداخله بی جان کنند و آینده دختر شاترا خراب نسازند و هم شما نیز در این باره قضاوت عادلانه کنید، به امید رهنمای شما. برادر عزیز! کلان ها بمان گفته اند که «کنند را پراوزن کو، آنگاه شوق زن کو» و چرا شما این صوب المثل را مد نظر نگرفتید و قرض گردید و شوق زن نمودند و آنگاه که زندگی شما خراب است چرا لباس های خود و فرزندان و خانم تانرا به خشکه شویی

میدید آخر اینها که تکلیف نیست. اگر کسی لباس برای خود دوخته بتواند کسار بسیار پسندیده است و از این لیافت خانم فان استفاده باید کنید لباس خو بپوش و شما را و فرزندان را باید بپوش و نان بخند و با شما به اشتیاق زیاد بدور یک سفره بنشیند و دوستانه و عاشقانه نان بخورد...

وقتیکه پول ندارید خانم محترم شما کار درست نمیکند که هر صبح از خواب بیدار شود و صد افغانی به یاد آورد که از جیب شوهر باید بگیرد. شما با یکدیگر در تفاهم برسید و ببینید آیا این پولهای را که خانم میگیرد به چه درد زندگی مشترک تان میخورد؟ ما از خانم محترم تان تقاضا میکنیم که داس به کلوخ تیز نکند و بهانه های بی جانگیرد و نگذارد که شیرازه خانواده از هم پاشیده شود و به خشوی بزرگوار هم یاد آور میشویم که اگر داماد نان زندگی نا میمون و نا مبارکی داشته باشد خواه خواه دختری دلبد شما نیز از این اوضاعی تیره و تار خانواده کسی سببی به خوشی نمی برد و روز و روز گارش با سیهایی آمیخته میشود و زندگیش تیره میگردد که آنرو زاقسو س میخور رسد و ناسف مینماید که چرا عاقل کند کاری که باز آرد پیشیمانی.

ما باز هم از مادر و پدر خانم شما تقاضا میکنیم که در روابط و رفتار خویش با شما تجدید نظر کند و اجازه ندهد که مسائل بسیار پیش پا افتاده، زندگی شما و فرزندان شما را خراب بسازد، و به سر حد جدایی و طلاق بکشد.

از شما میخواهیم که مشتاقانه با خانم و فرزندان تان زندگی نمایم و این اندیشه های نا بجا را در فکر نگذارید که او را طلاق بدهید و خود ترک وطن گویید و فرزندان را رهسار نمایم.

کوشش نمایم برای ایجاد فضای بهتر خانوادگی از گذشت و حوصله مندی کار بگیریم و اشتباهات خانم خویش را، با خود ش یکجا تصحیح نمایم و او را واقف بسازیم که من آدم دکانداری هستم و بیشتر از این عاید ندارم که خیف و میل بی جا گردد و چرا همین مقدار پول را با منبش درست مصرف نکنیم ما آرزو میبریم که بعد از این زندگی پرسعداتی رادنبال کنید و روابط بسیار حسنه و نیک میان شما و خانم شما و خشوی محترم قایم گردد که از جوار جنجال ها بر کنار گردید.

درخت دوستی بنشان که کامل دلم ببار آرد نهال دشمنی بر کن که رنج بیشمار آرد و السلام

مدیر مسؤول: راحله راست خرمی
معاون: محمد زمان نیکرای
آمر چاپ: علی محمد عثمانزاده
آدرس: انصاری واپ - جواد
ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسؤول: ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات: ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

کتاب پر افسانہ
ایک نیا نیا لکھنا
والمی لکھنا

شعبہ ۷ سولہ ۱۳۵۹
۲۸ جون ۱۹۸۰
نمبر ۴ چارم
حالی دوسرا
پتہ پتہ ۲۳، ۱۳۵۹